

Handläggare
Medea Sandbladh

Telefon: 08-50818070

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2022-09-22

Tertialrapport 2 år 2022

Förvaltningens förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner tertialrapport 2 för 2022.
2. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,3 mnkr för särskilda insatser inom stadsmiljö. (Drift)
3. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,6 mnkr för God vattenstatus. (Drift)
4. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,5 mnkr för faktiska kostnader för kommunalt bostadstillägg för personer med funktionsnedsättning (årsprognos).(Drift)

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	4
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	5
KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	5
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskunkaper är kort	6
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	9
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige.....	15
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet	22
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande.....	36
KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	43
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	44
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov	46
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet.....	48
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring.....	49
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	55
KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	59
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser.....	59
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	61
Uppföljning av ekonomi	68
Uppföljning av driftbudget	68
Resultatenheter	76
Investeringar	76

Försäljningar av anläggningstillgångar.....	77
Verksamhetsprojekt (driftprojekt)	77
Omslutningsförändringar	77
Budgetjusteringar.....	77
Medel för lokaländamål	78
Analys av balansräkning.....	78
Övrigt.....	80
Intern kontroll.....	80
Särskilda redovisningar.....	82
Agenda 2030.....	82
Jämställdhet	82
Barns rättigheter.....	84
Nationella minoriteters rättigheter.....	85
Övrigt	85

Bilagor

Bilaga 1: Blankettset T2 SDN18

Bilaga 2: ub071 T2 2022

Bilaga 3: Ansökan om budgetjusteringar för särskilda ändamål

Bilaga 4: Uppföljningsrapport näringsliv - Stadsdelsnämnderna T2

Sammanfattande analys

Förvaltningens bedömning är att nämnden genom sitt arbete bidrar till att Kommunfullmäktiges verksamhetsmål, inriktningsmål och visioner kommer att uppnås under året. Under respektive mål för verksamhetsområdena redovisas grunder för bedömning av måluppfyllelsen samt en beskrivning av hur förvaltningen arbetat för att uppnå underliggande nämndmål och dess förväntade resultat. För indikatorer vars årsmål inte förväntas uppfyllas helt lämnas en kommentar under respektive indikator.

En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Förvaltningen har prioriterat arbete med bostadslösa barnfamiljer och inom ekonomiskt bistånd minskar såväl antalet hushåll som andelen barn i familjer med behov av ekonomiskt bistånd. Genom ”Våga anmäla, våga vittna” får unga brottsoffer stöd. Förvaltningen har genomfört dialog för att inventera otrygga platser i anslutning till idrottsplatser. Arbetet med platssamverkan fortsätter. Åtgärder utifrån tidigare trygghetsvandringar och beslutade parkinvesteringar har påbörjats.

Inskrivningsgraden i förskola är hög. Introduktionsförskola i Fagersjö startades upp under våren och är kopplad till öppna förskolan på Mötesplats Fagersjö. I årets förskoleundersökning har förvaltningen tydligt förbättrade resultat kring bland annat kost, rörelse och hälsa. Barns fysiska förmåga utvecklas genom organiserade rörelseaktiviteter och de rörelsestrategier som tagits fram på varje förskola. Förvaltningen utvecklar arbetet kring en hållbar förskola genom självskattningar och ett gemensamt tema - *Barns röster i ett hållbart Farsta*. Barnperspektivet och barns rättigheter säkerställs genom barnrättssamordnare och barnombud.

Förvaltningen har framgångsrikt arbetat med bostadslösa klienter med missbruksproblematik där insatsen försökslagenhet eller Bostad först är möjlig. Ungdomar som lämnar samhällsvården förbereds för ett självständigt vuxenliv genom pilotprojektet Mitt val min väg. Våldsutsatta vuxna och barn får snabbare hjälp, och fler våldsutövare lagförs genom arbetsmodellen Islandsprojektet, som nu är ordinarie verksamhet. Förvaltningen når inte årsmålet för placerade barns skolresultat och har därför förstärkt arbetet med två tjänster vars huvuduppdrag är att samordna placerade barns skolgång. Inom stöd och service till funktionsnedsatta implementeras det Pedagogiska ramverket.

Inom äldreomsorgen genomförs ett systematiskt arbete för att förbättra avvikelshanteringen genom kunskapshöjande insatser för alla medarbetare. En genomgång av stadsdelens hälso- och sjukvård genomförs utifrån patientsäkerhetsperspektivet, där Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) verktyg med tillhörande genomförandestöd testas. Resultatet från brukarundersökningen för vård- och omsorgsboenden visar på behov av fortsatt arbete med att förbättra mat och måltidssituationen, vilket förvaltningen utvecklar med hjälp av dietist och mat- och måltidsombud.

En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

En projektgrupp har startats för att förstärka näringslivsperspektivet i detaljplanearbetet. Förvaltningen har haft öppet hus på Mötesplats Fagersjö för information om hur man startar

och driver företag i Sverige. Utbyggnadstakten av bostäder är hög i Farsta stadsdelsområde och förvaltningen tar tillvara de möjligheter som finns att påverka i riktning mot variation av upplåtelseformer och funktionsblandade områden. Förskolan i Farsta byggs ut i takt med bostadsbyggandet och antalet förskoleplatser täcker behoven. De ekonomiska effekterna av kriget mot Ukraina, med generell inflation och ökade energi- och materialkostnader innebär dock risker för genomförandet av vissa planerade byggprojekt.

Förvaltningen fortsätter prioritera klimatsmarta val för resor i tjänsten. Kollektiva färdmedel eller cykel/elcykel väljs i första hand. Invånare i Farsta erbjuds ett brett utbud av arrangemang och aktiviteter, genom såväl öppna mötesplatser som i nämndens boenden och verksamheter. Förvaltningen arbetar i enlighet med den lokala miljö- och klimathandlingsplan som beslutades 2021 och planerad aktiviteter genomförs kontinuerligt.

En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Förvaltningen bedömer att verksamheten kommer att rymmas inom tilldelad budget, trots en rad osäkerhetsfaktorer med anledning av pandemin och situationen i omvärlden.

Förvaltningen har utbildningsinsatser, dialog samt utveckling av stöd till prognostiseringen för budgetansvariga chefer. Förvaltningen arbetar aktivt för att effektivisera förvaltningens lokalutnyttjande och ser löpande över möjligheterna att exempelvis samlokalisera verksamheter och bevakar uppsägningsbara hyresavtal.

Förvaltningen har inlett en satsning kring aktivt medarbetarskap i samtliga verksamheter. Arbetet med att implementera chefsprofilen pågår. Flera samarbeten med högskolor pågår, som stödjer både kunskapsutveckling och rekrytering för nämndens verksamheter. Arbetsätt utvecklas för att stödja innovation. Verktyget LIKA har implementerats som ett stöd för förvaltningens digitaliseringsutveckling.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Förvaltningen bedömer att Kommunfullmäktiges inriktningsmål kommer att uppnås. Bedömningen grundas på att alla verksamhetsområdesmål som är kopplade till inriktningsmålet uppnås helt.

1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskunskaper är kort bedöms uppfyllas helt. Inom ekonomiskt bistånd minskar såväl antalet hushåll som andelen barn i familjer med behov av ekonomiskt bistånd. Förvaltningen höjde årsmålet om antal platser för feriearbete och bedömer att årsmålet uppnås.

1.2 Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i bedöms uppfyllas helt. Förvaltningen ökar tryggheten genom bred samverkan, stöd till föräldrar och trygghetsinvesteringar. Förvaltningen har genomfört åtgärder utifrån tidigare trygghetsvandringar och beslutade parkinvesteringar har påbörjats.

1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de

bästa i Sverige bedöms uppfyllas helt. Inskrivningsgraden är hög i Farsta stadsdelsområde. Förvaltningen har förbättrade resultat i förskoleundersökningen och arbetet kring barns rörelse och fysiska aktivitet har effekt. Barnperspektivet och barns rättigheter säkerställs genom barnombud, och en implementeringsplan som förskolorna arbetar med.

1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet bedöms uppfyllas helt. Arbetsmetoden Snabbare Lagföring (SLF) ungdom startade under perioden. Ungdomar som lämnar samhällsvården förbereds för ett självständigt vuxenliv genom pilotprojektet Mitt val min väg. Våldsutsatta vuxna och barn får snabbare hjälp, och fler våldsutövare lagförs genom arbetsmodellen Islandsprojektet, som nu är ordinarie verksamhet. Inom stöd och service till funktionsnedsatta implementeras det Pedagogiska ramverket.

1.5 I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande bedöms uppfyllas helt. Avvikelsehanteringen förbättras genom kunskapshöjande insatser för alla medarbetare. Det systematiska patientsäkerhetsarbetet utvecklas och förvaltningen har påbörjat införande och test av det verktyg som SKR utvecklat för att stödja patientsäkerheten.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

● Uppfylls helt

Analys

Antalet hushåll med behov av ekonomiskt bistånd har fortsatt minska under perioden till 1,53 procent. Förvaltningen arbetar tätt ihop med Jobbtorg Stockholm och arbetar med arbetsmarknadsinsatser för att fler arbetssökande klienter ska fortsätta matchas mot arbete. Även andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd har minskat under året jämfört med 2021. Förvaltningen lägger fokus på planering mot egen försörjning, och initierar Samordnad Individuell Planering (SIP) vid behov. Förrehabiliterande och arbetsförberedande insatser med hjälp av samverkan med de lokala vårdcentralerna är ytterligare fokusområden.

Andel barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd har fortsatt minskat under andra tertialen. Förvaltningen har prioriterat arbete med bostadslösa barnfamiljer, som blivit självförsörjande när de erhållit eget boende genom Stiftelsen Hotellhem i Stockholm (SHIS).

Med utgångspunkt i biståndssökandes specifika behov erbjuds samhällsvägledning som till exempel bostadsvägledning, praktiskt stöd i kontakt med andra myndigheter eller länk vidare till föreningsaktiviteter inom ramen för Länsstyrelsens projekt *Välj Inkludering Delaktighet och Aktivitet* (VIDA) för att komma ut i egen försörjning.

Förvaltningen arbetar med Föräldraskap i Sverige (FÖS) och har förutbestämda teman med barns behov i fokus där även information om fördelarna med att barn går i förskolan ges. Andra aktiviteter som erbjuds är bland annat språkcafé, insatser med temat hälsa, samhällsinformation och hur man praktiskt ansöker om förskoleplats, skolplats, egna studier och arbete. Uppföljning sker genom intervjuer och enkäter före och efter genomförd kurs.

Förvaltningen samarbetar med Jobbtorg unga för att särskilt stödja unga vuxna i åldern 20-29 år där de får stöd och hjälp att komma ut i arbete eller studier. Förvaltningen har höjt årsmålet för antal feriejobbsplatser till 610 stycken, vilket förvaltningen redan är nära att uppnå.

Arbetet fortsätter med att nå kvinnor långt från arbetsmarknaden i behov av insatser för att integreras in i arbetslivet och för att bryta isolering, förbättra hälsan samt öka etablering och integration i samhället genom förvaltningens stadsdelsmammor och integrationslots inom ramen för projektet Nyanlända föräldraledigas etablering i Sverige (NYFEIS). Målet med NYFEIS är att 40 föräldralediga nyanlända i Farsta stadsdelsförvaltning deltar i minst 60 procent av de aktiviteter som erbjuds och närvaro noteras vid varje slutförd aktivitet. Vidare är en del av målet att 80 procent av deltagarna vid projektets slut upplever sig ha fått bättre etablering och inkludering i samhället vilket planeras mätas genom intervjuer och enkäter. Prognosen för målet förväntas uppnås.

Under andra tertialen har 25 personer, 16 kvinnor och 9 män, fått Stockholmjobb. Förvaltningen når därmed målet på 25 aspiranter i Stockholmjobb under året.

Måluppfyllelsen inom detta mål stödjer också de globala målen 1: Ingen fattigdom, 2: Ingen hunger, 5: Jämställdhet, och 10: Minskad ojämlikhet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	2 %			2,3 %	2,4 %	2,4 %	2,7 %	Tertial 2 2022
   Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	1,53 %	1,85 %	1,66 %	1,7 %		1,8 %	1,5 %	Tertial 2 2022
  Andel personer som själv upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (ekonomiskt bistånd)				61,54	61	61	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2022
Analys Utfall redovisas i VB då centrala siffror kommer efter T2.								
   Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	1,32 %	1,36 %	1,27 %	1,36 %	1,3 %	1,3 %	1,0 %	Tertial 2 2022
Analys Andelen vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd fortsätter minska från 1,35 procent till 1,32 procent som är väldigt nära								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
<p>årsmålet. Samverkan med Region Stockholm, SIP och samverkan med vuxenhetens öppenvård, arbetsträning, OSA och Stockholmsjobben bidrar till självförsörjning. En arbetskonsulent kommer ansvara för samordning och uppföljning av både interna arbetsträningsplatser på Fritidsbiblioteket och externa arbetsträningsplatser via Samordningsförbundet.</p>								
Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	25 st	9 st	16 st	25 st	25 st	25 st	800 st	Tertial 2 2022
Antal tillhandahållna platser för feriejobb	605			628	610	610 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 2 2022
Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	25			25	25	25 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 2 2022
Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	42			94	92	92	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2022
<p>Analys Södertörns högskola har under våren erbjudit Farsta färre förskollärostudenterna än tidigare år för verksamhetsförlagd praktik på förskolor. Det har tillkommit fler stadsdelsförvaltningar som tar emot studenter och antalet studenter är i princip detsamma som tidigare år.</p>								
Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	597 st	311 st	286 st	628 st	610	610 st	9 000 st	Tertial 2 2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Kommunstyrelsen och arbetsmarknadsnämnden ska med stöd av stadsdelsnämnderna utifrån stadens strategi för arbetsmarknadsinsatser definiera stadsdelsnämndernas ansvar för förberedande insatser inför inskrivning på Jobbtorg Stockholm	2022-01-01	2022-06-30	
Kommunstyrelsen ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden och i dialog med stadsdelsnämnderna, utifrån stadens strategi för arbetsmarknadsinsatser, föreslå hur helhetsansvaret för arbetsmarknadsinsatsen Stockholmsjobb, inklusive samordning och anställning, kan åläggas arbetsmarknadsnämnden	2022-01-01	2022-06-30	

Nämndmål: Farstas invånare är självförsörjande

Uppfylles helt

Förväntat resultat

- Andel invånare i behov av ekonomiskt bistånd minskar.
- Andel invånare med långvarigt ekonomiskt bistånd minskar.

- Andel barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd minskar.
- Andel nyanlända som etablerar sig i samhället ökar.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet kommer att nås under året. Bedömningen grundar sig på att förväntade resultat och årsmål prognosticeras att nås.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel nyanlända kvinnor och män som får ett personligt erbjudande om samhällsvägledning inom en månad från det att förvaltningen har fått underlag över inflyttade till stadsdelsområdet	100 %			100 %		100 %		2022

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

 Uppfylls helt

Analys

Farsta är ett tryggt och säkert stadsdelsområde

Social prevention

Under perioden har förvaltningen ett fortsatt samarbete med FOC Farsta Fotboll kring trygghetsskapande öppen spontanfotboll lördagskvällar. Under juli var verksamheten igång varje vardagskväll. Verksamheten är mycket välbesökt av framförallt unga killar och bedöms ha medfört att det blivit en lugnare och tryggare miljö i Farsta med omnejd.

I slutet av augusti och till och med oktober genomförs så kallade Tillsammansdagar med de tre högstadieskolorna i stadsdelen. De nyblivna högstadieeleverna får under en dag ha workshops, övningar och samtal på närmaste fritidsgård tillsammans med fritidsledare, fältassistenter, polis och skolpersonal.

Familjen är en av de viktigaste skyddsfaktorerna för att förhindra att barn senare i livet utvecklar ett normbrytande beteende och i förlängningen påverkar detta tryggheten och säkerheten i vårt samhälle. Hittills i år har 10 olika grupper med föräldraskapsstöd har startats. Föräldraskapsstödsgrupperna erbjuds till föräldrar med barn mellan 0-18 år. Det innebär att förvaltningen nu kan erbjuda föräldrar ett stöd under barnets hela uppväxt. Totalt har 53 kvinnor och 24 män deltagit.

För att nå ut med kunskapsbaserad information och handfasta tips kring förebyggande ANDT-arbete skickas information till vårdnadshavare genom skolorna. Fyra olika informationsutskick har hittills gjorts i år.

Situationell trygghet

I samband med tertialrapport 1 sökte nämnden trygghetsinvesteringsmedel för tre projekt. Ansökningarna rörde (1) fri sikt med byte av buskar till gräs eller lågt växande planteringar på olika platser inom stadsdelsområdet, (2) ansökan om att anlägga belysning och rusta upp basketplanen i Fagersjö samt (3) ansökan för ett antal trygghetsskapande åtgärder i parken mellan Brunskogsbacken och Ullerudsbacken i Farsta strand. Alla tre ansökningar har blivit beviljade och kommer att genomföras under hösten och vintern.

Uppdraget att genomföra dialog för att inventera otrygga platser i anslutning till idrottsplatser är genomfört. Förvaltningen använde sig av ett nytt digitalt dialogverktyg som förenklar visualiseringen av de synpunkter som har inkommit. Inventeringen visar att de svar som inkommit till stor del handlar om farliga övergångsställen på väg till och bristande belysning på idrottsplatserna.

Förvaltningen har fått svar kring ansökan om LOV-3 förordnande i Sköndal och Farsta strand. Tyvärr blev det avslag med motivering att det inte finns ett tillräckligt underlag med anmälda brott inom området. När det gäller den ansökan som gäller Hökarängen som fick avslag 2021 och som överklagades så har rätten inte valt att behandla ärendet, vilket innebär att avslaget kvarstår.

När det gäller olovliga boplatser har vi ett fortsatt problem framförallt i området närmast Vantörs återvinningscentral, i Fagersjöskogen nära pendeltågspåret samt Majroskogen. Under perioden 1 januari till 1 augusti 2020 fick vi in 46 anmälningar om olovliga boplatser. Under samma period i år fick vi in 29 anmälningar. Förvaltningen har beställt och placerat ut en bom som ska förhindra trafik in till Majroskogen från Målkurvan.

Samverkan för trygghet

Farstas lokala brottsförebyggande råd (Brå) har haft två möten hittills. På det första mötet diskuterades bland annat den ökande brottsvågen som riktar sig mot äldre i form av bedrägerier. Det andra mötet kom att handla mycket om situationen i Hökarängen.

Farsta trygghetsforum är ett månadsvis återkommande forum där en stor mängd aktörer från näringsliv, bostadsbolag, polis, socialtjänst, civilsamhälle, skolor, kollektivtrafikaktörer med flera deltar. Forumet fokuserar på de avvikelser som skett inom stadsdelsområdet. Till vår hjälp använder vi ett digitalt inrapporteringsverktyg där avvikelserna markeras geografiskt på karta. Visualiseringen av avvikelser förväntas i längden underlätta för förvaltningen att förstå vilken typ av otrygghetsfaktorer som sker och varför.

Förvaltningens arbete tillsammans med polisen gällande samverkansöverenskommelsen fortgår. Aktiviteternas insatser och metoder för tertial ett har följts upp och redovisats för styrgruppen.

Särskilda insatser i det trygghetsskapande arbetet

Platssamverkan

Arbetet med platssamverkan i Hökarängen fortskrider. Utmaningarna är fortsatt en försäljning av narkotika samt samlingar av missbrukande vuxna som ibland upplevs otryggt.

70-årsjubileet av gågatan i Hökarängen firades stort med musik från två scener och en god uppslutning trots hällregn.

Torget i Hökarängen var i år utvalt till ett av trafikkontorets så kallade Sommartorg. Förvaltningen har inom ramen för platssamverkan, näringslivsuppdraget och kulturuppdraget kompletterat trafikkontorets satsningar med totalt 46 aktiviteter har ordnats under sommaren med allt från musik och dans till workshops för barn samt fika med seniorer. Vi kallar satsningen Torgsommars. Polisen har satt upp övervakningskameror på torget på temporär basis (3 månader). Ytterligare en åtgärd, som har genomförts inom ramen för platssamverkan i Hökarängen, är att justera fritidsgården Morris öppettider så att öppning av fritidsgården sammanfaller med att skoldagen på Hökarängsskolan slutar på torsdagar och fredagar. Detta för att undvika att skolbarnen hänger på torget och i butikerna under glappet som tidigare varit mellan de två verksamheterna.

De aktörer som är mest aktiva inom platssamverkan Hökarängen är polisen, Stockholmshem, Familjebostäder, Farsta Ishockeyförening och Hökarängens företagarförening. Utöver denna kärna ingår en större grupp bestående av kollektivtrafikoperatörer, fackförvaltningar och idrotts- och kulturföreningar.

På Brunskogsbacken har en särskild satsning gjorts för att bygga så kallad kollektiv förmåga. Förvaltningen har i samarbete med polis, Familjebostäder, Hyresgästföreningen, Stadsmissionen och Svenska kyrkan samlat boende tre kvällar, som lockat uppemot 200 personer. Från flera boende framkom att de nu pratar mer med varandra och förvaltningen tror att en fortsatt satsning i längden kommer att leda till att fler boende anmäler brott, felanmäler brister i stadsmiljön och i fastigheterna samt att tryggheten, tilliten och trivseln ökar.

I samband med skjutningar i Farsta strand har förvaltningens trygghetsvårdare och fältassistenter jobbat mer än vanligt och med mer fokus på just Farsta strand. Fritidsgården i Farsta strand har hållit extraöppet. Anhöriga och andra oroliga har erbjudits stöd från individ- och familjeomsorgen. Förvaltningen har också haft en tät samverkan med polis kring unga individer som är i riskzon.

Arbetet mot våldsbejakande extremism (VBE)

Arbetet mot våldsbejakande extremism (VBE) har fokuserat på att genomföra kompetenshöjande aktiviteter bland förvaltningens medarbetare. Syftet har varit att öka medvetenheten kring riskerna med VBE, lära mer om extremistmiljöernas olika symboler och sprida kännedom om hur vi agerar när vi ser tecken på VBE.

De insatser förvaltningen gör inom nämndmålet om trygghet bedömer vi kan bidra till ökad jämställdhet eftersom fler kvinnor än män upplever otrygghet. Det arbete som görs inom detta målområde bidrar till uppfyllelse av mål 3, 5, 10 och 11 inom Agenda 2030.

Park- och grönområden i Farsta är välskötta och attraktiva

Förvaltningen har påbörjat de parkinvesteringar som nämnden beslutat om i verksamhetsplanen.

- Projektering av lekplatsen Västboda är klar och nämnden fattade beslut om genomförande vid sammanträdet i juni. Projektet genomförs hösten 2022 till våren 2023.
- Vi arbetar med att genomföra medborgarförslaget att anlägga en seniorplats med träningsmöjligheter, anpassat för seniorer, i Sköndal. I februari 2022 genomfördes en medborgardialog och lockade omkring femton deltagare. Under våren har projektering och planering av arbetet genomförts. Genomförandet är nu igång och beräknas vara klart innan årsskiftet.
- Efter att nämnden beviljade ett medborgarförslag har boulebanan på Olympiaplan byggts om och utvidgats så att den nu rymmer fyra banor. Platsen har också kompletterats med två nya parksoffor.
- Projektet Aktivitetspark Farstaängen pågår. Mötesträdgården invigdes den 25 augusti. För etapp ”Entréplatsen” nära Farsta centrum pågår genomförande.

Inkomna synpunkter från invånare samt förvaltningens egen analys visar att lekparken Byängen i Lilla Sköndal är tydligt underdimensionerad. Stadsdelsnämnden ansökte och beviljades medel för investeringsmedel till lekparker. Förvaltningen har fört dialog med barn och föräldrar i området för att kunna prioritera vad som ska åtgärdas. En inriktning för ökad tillgänglighet finns med ibland prioriteringarna. Nämnden fattade ett genomförandebeslut i augusti och projektet beräknas vara klart innan årsskiftet.

Nämnden ansökte och beviljades medel för två projekt inom ramen för Stockholm vid vatten. Det ena projektet gäller montering av säkerhetsstängsel vid gångbryggorna längs Drevvikens och Magelungens stränder, vilket är klart. Det andra projektet gäller förbättring av strandplatsen Fagersjö. Barn från parkleken Måsen och Fagersjöskolans fritids kom till platsen runt bryggan, förvaltningen bjöd på korvgrillning och så fick barnen komma med tankar och förslag på platsens utformning. Totalt deltog ungefär 30 barn i åldrarna 6 – 12 år. Själva genomförandet sker under hösten.

Förvaltningen har också genomfört medborgarförslaget som nämnden beviljat om discgolfkorgar på Gubbängsfältet.

Under sommaren har förvaltningen påbörjat arbetet med att på nytt inventera alla parkvägar för ökad tillgänglighet. Inventeringen ligger till grund för kommande års nyasfalteringar.

Förvaltningen och entreprenören har samarbetat för att förbättra städningen i området. Entreprenören har genomfört organisatoriska förändringar för att städningen ska fungera bättre. Förändringarna skedde innan sommaren 2022. Vid en jämförelse månaderna juni-juli så kan vi se att felanmälningar och anmärkningar minskat med 32 procent mellan 2021 och 2022.

Särskild redovisning: Investeringsatsningar i stadsdelsnämndernas stadsmiljö

Samtliga stadsdelsnämnder erhöll medel för satsningar i stadsmiljö vad gäller: innovativa och

kapacitetsstarka papperskorgar, mer belysning för ökad trygghet i parker, investeringar i friluftslivet, ny- och reinvesteringar i spontanidrottsytor respektive stadsodling i parker för äldre och yngre. Nämnden biföll ett medborgarförslag i augusti som kommer att innebära att förvaltningen förstärker med kapacitetsstark papperskorg i centrala Farsta. Stadsodling jobbar vi kontinuerligt med och redovisar under mål 2.5. Vi återkommer i verksamhetsberättelse för redovisning av övriga satsningar.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor	70 %	73 %	67 %	67 %		79 %	79 %	2022
Analys Tre procentenheters högre måluppfyllelse än 2021. En orsak till att vi inte når upp till stadens årsmål kan vara det senaste årets skjutningar i området samt samhällets generella uppmärksamhet på brottslighet och trygghetsfrågor.								
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte blivit utsatta för hot och våld						88,5 %	88,5 %	2022
Analys Resultat från Stockholmsenkäten finns ej ännu på lokal nivå								
  Stockholmarnas nöjdhet med renhållning och städning	68 %	68 %	66 %	64 %		73 %	73 %	2022
Analys Förvaltningen når inte målet men har ett förbättrat resultat jämfört med 2021. En orsak till varför vi inte når målet kan vara att det är problem med dumpning av avfall på vissa platser i stadsdelområdet. Det är dyrt för företaget att lämna avfall på stadens återvinningscentraler sedan några år vilket kan vara en anledning till att avfallet hamnar på fel plats.								
  Stockholmarnas nöjdhet med skötsel och städning av park och grönområden	69 %	67 %	72 %	64 %		73 %	73 %	2022
Analys Förvaltningen når inte målet men har ett förbättrat resultat jämfört med 2021. Det har varit vissa problem med städningen i början av året. Efter utskicket av enkäten har förvaltningen förtydligat förväntningarna på entreprenören.								
  Stockholmarnas nöjdhet med stadsmiljön	76 %	73 %	81 %	82 %		82 %	Tas fram av nämnd	2022
Analys Förvaltningen når inte målet och resultatet är sämre än 2021. Många bostadsbyggen påverkar och förändrar människors närmiljö. Exempelvis i Sköndal, och i projektet Perstorp i Farsta och därtill pågår många projekt som påverkar framkomligheten som utbyggnaden av nya tunnelbanan och trafikstockning vid nya handelsplatsen i Sköndal. På några platser har det också varit problem med översvämningar.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Fastighetsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, kulturnämnden och stadsdelsnämnderna kartlägga och prioritera det långsiktiga investeringsbehovet i stadens parklekar	2022-01-01	2022-06-30	
  Idrottsnämnden ska tillsammans med i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda var i staden det finns behov av och förutsättningar för att skapa en mer levande stad genom utegym samt anlägga utegym i enlighet med utredningens slutsatser	2022-01-01	2022-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samråd med fastighetsnämnden, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna följa upp satsningen på trygghetsinvesteringarna. Detta för att skapa en samlad bild över de insatser som genomförts och vad resultatet blivit samt sprida goda exempel, erfarenheter och lärdomar	2022-01-01	2022-06-30	
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med trafiknämnden, stadsdelsnämnderna, AB Svenska bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem och stadens näringsliv ta fram och implementera spetsprojekt i tio utpekade platser i staden, i syfte att stärka tryggheten och den biologiska mångfalden genom smart växtbeklädnad av väggar	2022-01-01	2022-12-31	
  Nämnder och bolagsstyrelser ska omsätta lärdomar från krishanteringen av pandemin i uppdaterad beredskapsplanering, såsom krisledningsplanering, kontinuitetsplanering och krisledningsövningar	2022-01-01	2022-12-31	
  Nämnder och bolagsstyrelser som omfattas av säkerhetsskyddslagen ska säkerställa att det finns resurser och kompetenser tillgängliga i den utsträckning som krävs för att upprätthålla säkerhetsskyddet och bidra i utvecklingen av stadens säkerhetsskyddsorganisation	2022-01-01	2022-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska under ledning av kommunstyrelsen utreda förutsättningar för att etablera trygghetspunkter för krisberedskap och det civila försvaret inom sitt geografiska område	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: Farsta är ett tryggt och säkert stadsdelsområde

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Farstaborna upplever en ökad trygghet
- Andelen som enligt trygghetsmätningen känner oro för att gå ut på kvällen i sitt bostadsområde minskar
- Användningen av alkohol, tobak och narkotika minskar bland Farstas unga
- Fler föräldrar deltar i program för föräldraskapsstöd
- Brottsutsatta barn och ungdomar får stöd och skydd efter polisförhör.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet kommer att nås under året. Bedömningen grundar sig på att förväntade resultat och årsmål prognosticeras att nås.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Preventionsindex				79		80		2022
Analys Preventionsindex görs vid årsskiftet av Socialförvaltningen.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ska samverka med idrottsnämnden för att inventera trygghetsfaktorer i anslutning till idrottsanläggningar.	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: Park- och grönområden i Farsta är välskötta och attraktiva

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Farstaborna är nöjda med skötseln och städningen av parker och grönområden
- Den fysiska tillgängligheten förbättras
- Reparationskostnaderna i Farstas parkanläggningar minskar

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet kommer att nås under året. Bedömningen grundar sig på att förväntade resultat prognosticeras att nås.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsförvaltningen ska rusta upp lekparken Västboda i stadsdelen Farsta	2022-01-01	2022-12-31	
 Stadsdelsförvaltningen ska utveckla en mötesplats utomhus för seniorer i Sköndal.	2022-01-01	2022-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

 Uppfylls helt

Analys

Social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet

För att förstärka barnperspektivet finns det inom avdelning förskola ett barnombud som stödjer förskolorna i att säkerställa arbetet utifrån barnkonventionens intentioner. En implementeringsplan är framtagen under våren för att utveckla arbetet kring barns inflytande, att barns bästa beaktas och hur förskolan ska fortsatt samverka med interna och externa aktörer för att säkerställa arbetet utifrån barnrättsperspektivet.

Förvaltningen har under perioden fortsatt utbildningar inom området normkreativitet. Genom

förvaltningens medvetna arbete för lika rättigheter och möjligheter, samt ett normkritiskt förhållningssätt, ges barn möjlighet att utvecklas som unika individer utan att bli diskriminerade eller särbehandlade.

OMEP är en nationell och internationell organisation för professionella med fokus på barns uppväxtvillkor och utbildning i åldrarna 0–8 år. De har tagit fram en skattningsskala för hållbar utveckling som deltagande förskolor har använt för att analysera sitt arbete. Resultaten av skattningen visar generellt på en hög grad av medvetenhet i arbetet kring hållbarhet, men utveckling behövs kring den ekonomiska dimensionen. Vidare behövs det i dialog med barn, medarbetare och ledning skapas en gemensam förståelse om vilka faktorer och arbetsätt som bidrar till en hållbar förskola inom samtliga dimensioner. OMEP-skattningen har framgångsrikt bidragit till att tydliggöra begrepp och språkbruk samt ökat medvetenheten om faktorer som kan bidra till hållbar utveckling i förskolans kontext. Både förskollärare och ledare uttrycker vikten av kollegialt lärande och erfarenhetsutbyte. Under våren har ett gemensamt tema för samtliga kommunala förskolor arbetats fram *Barns röster i ett hållbart Farsta*. Detta tema kommer bidra till att skapa en gemensam kultur, riktning och bidra till en lärandeorganisation inom förvaltningen.

Barns fysiska förmåga ökar genom rörelse

Fysisk aktivitet påverkar barnets fysiska och mentala utveckling positivt och har stora hälsoeffekter. Förskolan är en viktig arena för barns lärande av rörelse, motorisk förmåga och etablering av goda fysiska aktivitetsvanor och den miljömässiga dimensionen i hållbarhetsarbetet. För att utveckla och säkerställa arbetet har enheterna egna rörelsestrategier framtaga. Resultatet visar att fler barn får tillgång till organiserade rörelseaktiviteter i större utsträckning. Barnens dagliga utevistelse och fysiska aktivitet har ökat genom att medvetet och systematiskt inkludera skog och samhällsmiljö som en del i verksamheternas lärmiljöer.

Vårdnadshavarna är i hög grad nöjda med förskolornas arbete inom området kost, rörelse och hälsa. I jämförelse med föregående år har en ökning skett i resultat från 74 procent till 80 procent. En trolig förklaring till det förbättrade utfallet är det aktiva arbete kring kost, rörelse och hälsa som bedrivits på förskolorna de senaste åren. Inom frågeområdet *"Jag upplever att mitt barn uppmuntras till fysiska aktiviteter"* visar resultaten över tid på en stabilitet och utfallet på 84 procent ligger i nivå med stadens genomsnitt. Ganska många vårdnadshavare kommenterade dock i enkäten att de tycker barnen är ute för lite och att de önskar mer fysiska aktiviteter. Ett målmedvetet arbete pågår rörande kost och fysisk aktivitet som en del av ett främjande och förebyggande arbete kring barns fysiska och psykiska hälsa kopplat till Farsta förskolors arbete om hållbar utveckling.

Barn undervisas i lärmiljöer som uppfyller kriterier för tillgänglighet och hög kvalitet

Förvaltningen har fortsatt att se över och utveckla de pedagogiska miljöerna under perioden med miljöronder som ett viktigt uppföljningsverktyg i arbetet, som även är kopplat till hållbar förskola och återbruksmaterial i lärmiljöerna. Resultaten av vårens miljöronder är generella till sin karaktär och förvaltningen kommer att förbättra uppföljningens struktur.

Barn som av olika anledningar behöver mer ledning och stimulans ska få förutsättningar för att utvecklas, leka och lära och samtidigt stimuleras att använda hela sin förmåga.

Förvaltningen har ett barnhälsoteam där specialpedagoger och förskolepsykolog säkerställer

att det finns stödstrukturer som kan bistå förskolornas ledning och medarbetare i arbetet med barn i behov av särskilt stöd.

Under våren har ett utvecklingsarbete påbörjats kring lek och samspel på stadsdelens förskolor. Insatsen ska öka kunskaperna och förståelsen hos medarbetarna om lekens effekter för språk, kommunikation och socialt samspel för barnen.

Utbildningen på förskolan ska ge barnen förutsättningar att utveckla digital kompetens. Utveckling av skolplattformen som ett pedagogiskt uppföljningsverktyg fortsätter för att säkra dokumentation av barns utveckling och systematiskt arbeta med uppföljningar kopplat till barns förändrade kunnande och långsiktiga lärande.

Barns språkliga förmåga ökar

Förskolans uppdrag är att skapa goda förutsättningar för det livslånga lärandet och utbildningen ska förbereda barnen inför kommande skolgång. Barn ska ges rika möjligheter att utveckla sina språkliga och kommunikativa förmågor samt ges möjlighet att utveckla ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt för att kunna värdera information. De språkliga miljöerna är ett prioriterat utvecklingsområde i stadsdelens förskolor. Förskollärare och barnskötare ges förutsättningar och kompetensutveckling för att möjliggöra för barnen att utveckla sitt språk. Under våren har stadsövergripande utbildningsinsatser genomförts genom förskolesummit kring språkutvecklande arbete. En verksamhetsövergripande språkstrategi är framtagen och fortsatt implementering kommer ske under hösten. Den ska kvalitetssäkra språkarbetet inom förskolan, bidra till samsyn och en långsiktig planering för att utveckla och främja såväl svenska språket som flerspråkigheten.

Utbud och efterfrågan av förskola på nationella minoritetsspråk

Barn som tillhör de nationella minoriteterna ska stödjas i sin språkutveckling samt sitt nationella minoritetsspråk och främjas i att utveckla sin kulturella identitet. För att skapa goda förutsättningar för barn att utveckla såväl svenska språket som det egna nationella minoritetsspråket har ett strategiskt och systematiskt arbete påbörjats under våren. En finsk kultur - och språkstödare har projektanställts under hösten för att säkerställa och utveckla arbetet samt kulturen kring nationella minoriteter på förskolorna. Språkväskor har tagits fram med pedagogiskt material på de olika minoritetsspråken till nämndens verksamhet för att öka likvärdigheten samt ge goda förutsättningar för verksamheten att arbeta med nationella minoriteter i vardagen på förskolan.

Samverkan med hemmet

För att skapa bästa möjliga förutsättningar för barn att utvecklas rikt och mångsidigt och för att vårdnadshavare ska vara nöjda med verksamhetens kvalitet, behöver samverkan utvecklas och vårdnadshavares kunskaper om deras barn tas tillvara. I förskolundersökningen har resultatet inom området samverkan med hemmet ökat med sex procentenheter från 69 till 75 procent sedan förra året, vilket tyder på att planerade aktiviteter gett en effekt i kontakten med vårdnadshavare. Resultaten har även förbättrats avseende vårdnadshavarnas möjligheter att kommunicera, ställa frågor och framföra synpunkter till verksamheten, där årets utfall har ökat från 73 till 80 procent. En förklaring till de förbättrade resultaten ser förvaltningen är de kommunikationsplaner som verksamheterna har tagit fram för att förbättra kommunikation,

information och samverkan. Trots den positiva utvecklingen är samverkan med hemmet ett fortsatt utvecklingsområde för att öka resultaten ytterligare inom stadsdelens förskolor. Framförallt visar resultaten på att de tekniska delarna i skolplattformen behöver utvecklas.

Även vårdnadshavarnas nöjdhet ökade i årets resultat från 81 till 85 procent. Över tid ser förvaltningen en stabilitet i resultatet vilket indikerar att vårdnadshavare generellt upplever förskolorna i Farsta som trygga, med en god omsorg och utbildning för barnen.

Uppföljning av introduktionsförskola

Introduktionsförskola i Fagersjö startades upp under våren. Verksamheten är kopplad till öppna förskolan på Mötesplats Fagersjö. De beviljade medlen innebär en förstärkning och ett förtydligande av uppdraget – ett större fokus på att introducera vårdnadshavare till förskolan och på så sätt öka inskrivningsgraden i stadsdelen.

Vår utvärdering av vårens arbete visar på stort engagemang hos involverade medarbetare. En del utmaningar har funnits i att hitta rätt kring olika satsningar med beröringspunkter. Vi har därför tillsatt en gemensam styrgrupp för introduktionsförskolan, STIS och NYFEIS. (Läs mer om projekten STIS och NYFEIS under mål 1.1) Vi har haft en del utmaningar med att arbeta med tolkning, vilket framför allt har handlat om ovana.

Farsta beviljades 1 miljon kronor för verksamheten. Den största delen av medlen går till löner och lokaler. Därutöver finns kostnader för tolkförmedlingstjänster och material.

Bland de aktiviteter som erbjuds barn och vårdnadshavare kan följande nämnas: Fri lek med tydligt språkfokus, sångsamling varje dag, gympa med vårdnadshavare, Svenska för invandrare (SFI), föräldrastöd, promenader i närområdet, samtalsstöd till föräldrar, teater och sagostunder. Vi har utvecklat kommunikationsmaterial och visar besökarna film om förskolorna i Fagersjö. Medarbetare från förskolan har också presenterat förskolans verksamhet och innehåll. Även studiebesök har arrangerats.

Samverkan har förstärkts inom förvaltningen mellan öppna förskolan, de fyra förskolorna i Fagersjö och med individ- och familjeomsorgens olika delar. Samverkan sker också med regionens barnvårdscentral (BVC) och barnmorskemottagning (BMM), kulturförvaltningen (biblioteket) och länsstyrelsen.

Feedback från våra besökare handlar om att man uppskattar vårt bemötande. De trivs och är trygga och kommer regelbundet till oss. Beträffande hur besökarna har hittat till verksamheten visar våra utvärderingar att besökarna kommer via BVC, Individ- och familjeomsorgens öppna och förebyggande stödinsatser (Fammen, stadsdelsmammorna och NYFEIS).

Besöksantalet har ökat undan för undan. Januari – 13 st, februari – 20 st, mars – 33 st, april – 57 st, maj – 88 st, juni – 62 st, juli – 5st (sommarstängt juli och augusti).

Det är för tidigt att utvärdera introduktionsförskolans effekt på inskrivningsgraden i Fagersjö. En handfull Fagersjöbarn börjar förskolan nu i höst och ytterligare en handfull står i kö, men är ännu för små. De startvärden vid årsskiftet 2021/2022 som vi ska följa var inskrivningsgrad i Fagersjö för 2-5-åringar: 85,4. Motsvarande siffra för hela Farsta var 95,

Ökad inskrivning

Förskolan är viktig för barn och deras utveckling. Verksamheten har ett kompensatoriskt och

ett lärande uppdrag och alla barn ska ges erbjudas möjlighet att få gå i förskolan. I Farsta är inskrivningsgraden jämförelsevis hög, 96,1 procent av barnen i åldrarna tre till fem är inskrivna. Det råder dock skillnader mellan olika bostadsområden, många av de barn som saknar förskoleplats bor i centrala Farsta.

Förskoleverksamheten samverkar med introduktionsförskolan, Famnen, samhällsvägledaren och stadsdelsmammorna för att uppmärksamma de familjer vars barn inte är inskrivna och aktivt uppmuntra dem att söka förskola. De motiverar hemmavarande kvinnor att söka SFI-studier eller arbete och det blir då naturligt att även informera om varför förskoleverksamhet är bra för barnen och hur man söker förskola. Informationsbladet har länkar till Skolverkets information om förskoleverksamhet på flera språk samt till stadens hemsida för ansökan till förskola. Ett digitalt informationsmaterial med bildstöd är framtaget som tydliggör vad förskoleverksamhet innebär.

Farsta har för tredje året i rad identifierat vilka barn som inte har förskoleplats. Listan i år omfattar 47 barn (111 stycken 2020) i åldrarna 3 till 5 år, varav 28 tillhör familjer som är skrivna i Farsta, men inte registrerade i BER. Övriga familjer har haft förskoleplats tidigare. Informationsblad med text om vikten av att barnen får gå på förskola har skickats i maj till dess familjer då det finns lediga platser på flera förskolor till hösten. Informationsbladet har länkar till Skolverkets information om förskoleverksamhet på olika språk och förskoleverksamheten och till stadens hemsida där man ska ställa sig i kö. Vid en uppföljning i mars 2022 av 2021 års arbete med att öka inskrivningen visade att 26 procent av de familjer som fick information tillsänt sig förra året har nu barnen inskrivna på en förskola.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	36,4 %	1,4 %	36 %	37,2 %	33 %	33 %	33 %	Tertial 2 2022
  Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan	85 %	84 %	86 %	81 %		88 %	88 %	2022
Analys								
Det sammanfattande omdömet för "Jag är som helhet nöjd med mitt barns förskola" visar på en positiv trend och har ökat med fyra procentandelar jämfört med 2021 till 85 procent. Det är ett fortsatt utvecklingsområde för förvaltningen och insatser finns planerade för att nå stadens mål om 88 procent nöjda vårdnadshavare. Stadens genomsnitt är 86 procent.								
  Antal barn per grupp	15,6 barn/avd.			15,4 barn/avd.	16 st	16	16	Tertial 2 2022
  Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	5 st			4,8 st	4,9 st	4,9	4,9	Tertial 2 2022
  Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån	3,6			3,6		3,6	3,6	2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
läroplansuppdraget								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna och med stöd av representanter från minoriteter samt experter kartlägga förekomsten av antisemitism i stadens pedagogiska verksamheter	2022-01-01	2022-06-30	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna aktivt arbeta för att öka barnens språkutveckling i stadens förskolor	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna fortsätta fördjupa kunskaperna om varför barn inte är i förskolan och påbörja relevanta åtgärder för att öka inskrivningsgraden	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna intensifiera arbetet med att nå ut med information om nationella minoriteters särskilda rättigheter till modersmål och språkutveckling i förskola och skola samt säkerställa att det är lätt för vårdnadshavare att ansöka och beviljas detta	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med arbetsmarknadsnämnden genomföra en satsning på vidareutbildning i svenska språket för stadens förskolepersonal vid behov	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda möjligheterna att utveckla uppföljning och aggregerad statistik kring närvaro och frånvaro på stadens förskolor	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utvärdera hur alla förskolor arbetar med sin strategi för att öka barns fysiska aktivitet och rörelse under förskoledagen	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna revidera de obligatoriska rutinerna för övergången mellan förskola och grundskola med särskilt fokus på information om barnens språkutveckling	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna utveckla indikatorn "Kvalitetsindikatorn – Självvärdering" utifrån läroplansuppdraget	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: Farstas förskolebarn leker och lär i en trygg och hållbar förskola

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Barnens kunskap om social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet har ökat
- Barns fysiska förmåga ökar genom rörelse och daglig uteverksamhet
- Fler barn undervisas i lärmiljöer som uppfyller kriterierna för tillgänglighet och hög kvalitet
- Barns språkliga förmåga ökar
- Andel inskrivna barn i förvaltningens förskolor ökar
- Andel vårdnadshavare som är nöjda med sin förskola ökar

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet kommer att nås under året. Bedömningen grundar sig på att förväntade resultat och årsmål prognosticeras att nås.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel vårdnadshavare som upplever att deras barns uppmuntras att till att utveckla sitt språk.	84,01 %			79 %		80 %		2022
 Andel vårdnadshavare som är nöjda med förskolans arbete med normer och värden.	88 %			85 %		85 %		2022
 Vårdnadshavarna upplever att barnen uppmuntras till fysiska aktiviteter	84 %			84 %		85 %		2022
Analys								
Ett av avdelningens förväntade resultat är att barnens fysiska aktiviteter ska öka och det målet arbetar förvaltningen aktivt med. Årsmålet för vårdnadshavarnas nöjdhet med detsamma är nästan uppnått, Andelen vårdnadshavare till pojkar är nöjda till 85 % och andelen flickor är 84 %. Det totala utfallet är detsamma som föregående år.								
 Vårdnadshavarna upplever att den pedagogiska miljön på förskolan uppmuntrar till lek, utveckling och lärande.	84 %	84 %	84 %	79 %		80 %		2022
 Vårdnadshavarnas nöjdhet med samverkan med förskolan	75 %			69 %		75 %		2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förskolenheterna tar fram en rörelsestrategi för ökad utevistelse och utveckling av rörelselekar.	2022-01-01	2022-12-31	
 Förskolorna fördjupar sitt arbete med Handlingsplan för förbättrad arbetsmiljö för förskollärare och barnskötare	2022-01-01	2022-12-31	
 Förskolorna genomför pedagogiska miljöronder	2020-01-01	2022-12-31	
 Förskolornas arbete med språkutveckling inventeras och en övergripande språkstrategi tas fram	2022-01-01	2022-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen tar fram en processplan för forskningsprojektet Hållbar förskola	2022-01-01	2022-12-31	
 Utbildning genomförs för barnskötare i digitala appar som stödjer språkutvecklande arbetssätt	2022-01-01	2022-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

 Uppfylls helt

Analys

Farstas invånare lever utifrån sina olika behov och förutsättningar ett självständigt liv

Arbetsmetoden Snabbare Lagföring (SLF) ungdom startade under perioden och innefattar en samlokalisering av socialtjänst hos polis och innebär att ungdomen lagförs och deltar i polisförhör inom några dagar. Hälften av de barn och ungdomar som anmälts för brott för första gången har tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare kallats till samtal inom 48 timmar. Huvuddelen av de misstänkta brotten har varit ringa stöld, misshandel och narkotikabrott för eget bruk. För barn under 12 år eller som begått allvarliga brott kallas även till allvarssamtal tillsammans med polis. Utfallet beror på att utredning inletts direkt och att det i flera ärenden inte gått att nå vårdnadshavare inom ramen för 48 timmar, ordinarie förhandsbedömning genomfördes istället.

Förvaltningen når inte målet ”Andel familjehemsplacerade barn i skolåldern som klarar målen i kärnämnen i grundskolan”. Två skolsamordnare med huvuduppdrag att samordna placerade barn och ungas skolgång har anställts under juli för att stärka detta arbete.

Förvaltningen deltar i pilotprojektet ”Mitt val – min väg” i samverkan med Göteborgs och Lunds universitet för att stödja placerade ungdomar som lämnar samhällsvården och förbereda dem inför ett självständigt vuxenliv. Förvaltningen deltar även i projektet ”Intensifierad utredning i hemmiljö” där syftet är att testa en ny arbetsmodell i utredningsförfarandet där socialsekreterare och familjehandlare samverkar från start.

Förvaltningens anhörigkonsulent och barnrättssamordnare har genomfört nätverksmöten med medarbetare utbildade i BRA-samtal. Stockholms stads program "Stöd till anhöriga 2021 - 2024" har utökat målgrupperna till att även innefatta barn som anhöriga, anhöriga till personer med koppling till våldsbejakande extremism, anhöriga till personer med kriminell livsstil och anhöriga till personer som drabbats av skjutningar och dödligt våld. 100 procent anhöriga skattar i enkät att de problem de sökt stöd för har minskat efter kontakt med anhörigkonsulent.

HUMLAN, en stödgrupp för anhöriga barn som upplevt missbruk eller psykisk ohälsa i familjen har träffats 15 gånger. 27 HBTQI+ häng har genomförts och ungdomar i behov har fått individuella stödsamtal. Skolsociala teamet (SST) samverkar med föräldrar och elever i mellan- och högstadiet för att stödja och samordna insatser/åtgärder med skolans personal.

Förvaltningens öppenvård för barn och unga följer systematiskt upp arbetet med

Socialstyrelsens uppföljningsverktyg strukturerad uppföljning (SU-reg) för att lättare kunna sammanställa och analysera insamlad information. SU-verktygen möjliggör för verksamheten att öka kompetensen kring uppföljning och den lokala kunskapen.

Förvaltningen arbetar aktivt med att identifiera bostadslösa klienter med missbruksproblematik där insatsen försökslägenhet eller Bostad först är möjlig och uppnår målet ”Andel personer med bostadskontrakt enligt Bostad först som behåller kontraktet efter 12 månader”

Av 12 underrättelser om avhysningar har fem avvärjts, övriga har inte varit möjliga att påverka på grund av exempelvis domar i hyresnämnd, tingsrätt, hovrätt eller att hyresgäst avböjt stöd från stadsdelen. Inga barn har berörts av avhysningar. Antal hushåll boende på tillfälliga boenden har sjunkit sedan motsvarande period 2021. Nio hushåll som saknat bostad har kommit vidare till stadigvarande boende och sex hushåll har fått skriva eget kontrakt med SHIS.

Insatsen Sociala Insatsgrupper (SIG) sker i samverkan mellan polis och socialtjänst. SIG-samordnare arbetar med lokala avhopparpoliser för personer i riskmiljö.

Förvaltningen har inom projekt Förstärkt samverkan beviljat insatsen Case Manager till enskilda för att minska missbruk genom samordning av insatser och vård. Resultat visar på en god effekt för samverkan med sjukvården och för genomförande av planerade insatser.

Alla placerade barn och ungdomar erbjuds hälsoundersökningar och tandundersökningar enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om hälsoundersökningar av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet, HSLF-FS 2019:19. En rutin har tagits fram för hur samverkan med regionerna ska ske och hur barn och ungdomars hälsobehov följs upp och statistikförs. I rutinen finns även vägledning för hur avvikelser ska upprättas om hälsoundersökningar inte kommer till stånd. Samverkansöverenskommelse mellan länets kommuner och regionen gällande hälsoundersökningar för placerade barn började gälla den 1 april 2022.

I vårdplanen för placerade barn och ungdomar specificeras behoven av god hälsa och tandhälsa och följs upp löpande under placeringstiden. För de barn och unga som är stadigvarande placerade i familjehem används ett hälsokort som årligen uppdateras i samverkan med familjehemmet.

En arbetsgrupp har tillsatts för placerade barn och ungas hälsa med målsättning att hela socialtjänstens barn- och ungdomsverksamhet har ett integrerat arbetssätt under 2022. Arbetsgruppen ägnar sig även åt att genom fortbildning, aktuell forskning och omvärldsbevakning öka medarbetarnas kunskap kring placerade barn och ungas hälsa samt kunskapen om överenskommelsen gällande placerade barns hälsa

Stockholms stads strategi för att minska risken för att barn unga och unga vuxna ska dras in i kriminalitet

Stockholms stads strategi ”2019 – 2022 för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna ska dras in i kriminalitet” utgår från fyra övergripande synpunkter som innefattar

särskilt utpekade områden inom vilka vissa aktiviteter, arbetssätt och åtgärder ska äga rum på den lokala nivån.

1. Systematisk samhandling

”Våga anmäla, våga vittna” beskrivs under mål 1.4 *Farstas invånare lever i relationer fria från våld*. Arbetet med SIG-samordnarna beskrivs under mål 1.2.

Det förebyggande arbetet sker genom fältassistenter kontakt med ungdomar, allvarssamtal och 48-timmarssamtal med ungdomar som begått brott för första gången tillsammans med socialtjänst och polis samt i samarbetet enligt den Lokala samverkansöverenskommelsen med lokalpolisområde Farsta och den Lokala samverkansöverenskommelsen med skolan. Återkopplingen från alla berörda parter har varit övergripande positiv.

2. Förskola, skola och fritid som skyddsfaktorer

Förvaltningen har arbetat enligt den lokala Överenskommelsen om samverkan mellan förskola, skola och socialtjänst inklusive prevention och fritid, se mer under särskild redovisning gällande punkt ”Utvecklade samverkan mellan skola och socialtjänst” nedan.

En introduktionsförskola inom Öppna förskolans har öppnat på Träffpunkt Fagersjö. Verksamheten har ett nära samarbete med Fagersjöns fyra förskolor. Besökare får information av pedagoger om förskolans verksamhet och erbjuds att göra studiebesök på förskolorna. Förvaltningen har i samverkan med utbildningsförvaltningen uppdaterat rutiner rörande informationsöverföring och tidsplanen för förskolpedagogernas och lärarnas samverkan inför övergång från förskola till skola.

Fritidsledare deltar i skolornas förebyggande samverkansmöten (kraft-möten) på Hökarängsskolan, Gubbängsskolan och Farsta grundskola.

3. Våldsprevention med ett jämställdhetsperspektiv

Förvaltningens fritidsverksamheter arbetar med fokus på ifrågasättande av våld och våldsnormer bland barn och unga. Stadsdelsområdets skolor har tillsammans med fältassistenter bedrivit ett våldspreventivt arbete för barn och unga utifrån teman som sex och samlevnad, psykisk ohälsa, mobbning, relationer, alkohol och droger. Ett exempel på ett sådant arbete är HBTQI+ hänget. Förvaltningens fältassistenter har tillsammans med medarbetare från Hökarängsskolan utbildats i att hålla programmet mentorer i våldsprevention (MVP) med mål att stoppa och förebygga mäns och killars våld. Förvaltningen deltar med utbildningsförvaltningen i lektionsserien ”Agera tillsammans” för att hjälpa elever i mellanstadiet att reflektera kring och utmana stereotypa idéer om genusnormer, särskilt de normer som har en tydlig koppling till våld.

4. Civilsamhället

Det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet i stadsdelsområdet sker genom platssamverkan och samarbete med polis, fritid, socialtjänst, skola och ideella aktörer.

Under sommaren har närmare 40 aktiviteter genomförts i Hökarängens torg och gågata i syfte att få fler människor att vistas på platserna. Polisen har under en tre månaders period satt upp övervakningskameror på platsen och Trafiknämnden har beslutat att David Helldéns torg även

ska vara ett så kallat ”vintertorg” vilket innebär möblering, belysning och aktiviteter även under årets mörka period. Förvaltningen har haft fortsatt fokus på Farsta strand för att planera en aktivitet tillsammans med polis, Familjebostäder, Svenska kyrkan och Stadsmissionen med syfte att informera om det hyreshus Stadsmissionen ska uppföra samt svara på frågor och informera om stadsdelsförvaltningen och polisens åtgärder i samband med de skjutningar som ägt rum i stadsdelen.

Utvecklad samverkan mellan skola, förskola socialtjänst, fritidsverksamhet samt polis och region

Förvaltningen har arbetat enligt samverkansöverenskommelsen mellan förskola, skola och socialtjänst, BUS-överenskommelsen (barn i behov av särskilt stöd), samverkansöverenskommelsen med polisen och lokal handlingsplan i enlighet med Stockholms stads strategi för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet 2019 - 2022.

I samverkansgrupp mellan skola, socialtjänst, polis och fritid (SSPF) har informationsutbyte frågor och utvecklingsarbete skett kring gemensamma frågor. BUS-styrgrupp för samverkan mellan staden och regionen har under perioden träffats två gånger. I styrgruppen ingår socialtjänstens chefer tillsammans med chefer för förskola, grundskola, gymnasieskola, friskolor, habilitering, barn- och ungdomspsykiatri.

För att öka tryggheten och minska riskerna för att barn och ungdomar dras in i kriminalitet har fältverksamheten ökat sin närvaro i stadsdelen och arbetar förebyggande tillsammans med SIG-samordnare. För att öka ungas kännedom om samhällets stödfunktioner i närområdet genomförs Tillsammansdagarna och riktar sig till alla klasser i årskurs 7 där de träffat representanter från ungdomsmottagningen, kyrkan, fritiden, centrumvakterna och polisen. Fältassistenter och medarbetare från fritiden deltar på föräldramöten för årskurs 7 för ytterligare samverkan.

Förvaltningen presenterar familjemottagningen Famnen tillsammans med Fagersjöskolan inom projektet ”För barnets bästa” med fokus på vårdnadshavare för elever i årskurs F-3 med syfte att motivera vårdnadshavare att vid behov kontakta Famnen för stöd i sitt föräldraskap.

Förvaltningens Skolsociala team (SST) samverkar med föräldrar och elever för att stödja och samordna insatser med skolans medarbetare och för att länka till andra vårdgivare samt att stabilisera i hem och skola.

Förvaltningens mottagningsgrupp för barn och unga har fungerat som en rådgivande kontakt med kommunala skolor och friskolor inför orosanmälan och samverkan har skett vid misstanke om våld mot barn framkommit under skoltid. SAMS-modellen som står för samverkan skola socialtjänst, har använts för att säkerställa en obruten skolgång för placerade barn inför skolbyte. Förvaltningen har även haft regelbunden samverkan med kommunala aktivitetsansvaret (KAA) för att identifiera barn och ungdomar som stått utan skolgång och sysselsättning. Skolfam, en skolsatsning inom familjehemsvården, har bidragit till ett strukturerat arbetssätt för familjehemplacerade barn för att höja deras skolprestationer. Projekt skolsamordnare för placerade barn började i juli månad.

Farstas invånare lever i relationer fria från våld

Förvaltningen använder sig av FREDA-kortfrågor i ärenden för att fråga om och upptäcka våld i nära relationer och under tertialen har våldsutsatthet upptäckts både inom ärenden som berör vuxna och unga.

Under tertial 2 har förvaltningens relationsvåldsteam (RVT) haft 67 inkomna ärenden varav det inletts utredning i 26 av fallen. Fem av dessa ärenden har beviljats skyddat boende och 12 stycken insatser hos RVC Sydost. I samtliga inledda utredningar har det även gjorts riskbedömningar. Av de inkomna 67 ärendena har det funnits barn i hushållet i 43 av fallen. Tre barn har varit medföljande till skyddat boende. Fyra våldsutövare har kontaktats och erbjudits stöd varav ingen av dessa tackat ja till insatser. Målet på fem stycken inledda utredningar kommer därför förmodligen inte uppnås, de flesta våldsutövare bedöms inte kunna kontaktas på grund av ökade risker för den våldsutsatta. Under hösten ska en gemensam strategi inom socialtjänsten tas fram för att nå fler våldsutövare och motivera dessa till att ta emot insatser. En informationsfolder som riktar sig till våldsutövare har arbetats fram.

Arbetsmodellen Islandsprojektet har implementeras som ordinarie verksamhet. I samarbete med lokalpolisområde Farsta och socialjouren synliggörs våldsutsatta vuxna och barn snabbare och får ett samordnat skydd, stöd och behandling. Våldsutövare lagförs i större omfattning och får adekvat stöd och behandling.

Utbildning i metodstödet insatser, risk- och skyddsbedömningar för våldsutsatta barn (iRisK) sker i samarbete med forskare från Marie Cederschiölds högskola. I metodstödet ingår också att utreda våldsutövande förälders omsorgsförmåga.

Socialförvaltningen har i samarbete med förvaltningen startat en pilot, Akademisk socialtjänst (AST) i syfte att samlokalisera socialtjänsten och forskare för att få en mer nära koppling mellan praktik och forskning. Beprövad erfarenhet i kombination med aktuell och tidigare forskning ska bidra till en mer kunskapsbaserad socialtjänst. Piloten lägger fokus på temat våld.

”Våga anmäla, våga vittna” är ett samverkansprojekt mellan socialtjänst, fritid, skolan, polisen samt stödcentrum syd som syftar till att ungdomar i Farsta som utsatts för brott av andra ungdomar vågar anmäla brottet.

Förskolan är en viktig del i att förebygga våld och att ge alla barn möjlighet till en trygg och lärande miljö. Tillsammans med socialtjänsten har ett arbete påbörjats för att stärka och identifiera barn som far illa, minska risken att barn utsätts för våld och hamnar i kriminalitet. Det finns ett behov av att öka medvetenheten kring våldsprevention och jämställdhet samt ge förskollärare och barnskötare strategiska verktyg i att arbeta förebyggande med barnen. Ökad samverkan med socialtjänsten har initierats under våren och utbildningsinsatser till pedagoger och ledning finns planerat till hösten 2022. Planerade insatser behöver fortsatt följas upp, utvecklas och systematiseras för att visa på att de planerade insatserna ger effekter inom området.

Förvaltningen säkerställer att det finns utbildade pedagoger i ABC utbildningar. På så sätt bidrar förvaltningen med kompetens för att erbjuda vårdnadshavare att ingå i föräldrastödsgrupper som en förebyggande insats för barns bästa. Genom ett nära samarbete

med socialtjänsten utvecklas arbets sätt som bidrar till att arbeta främjande och förebyggande för att förbättra barns livsvillkor.

Förvaltningen har i samverkan med utbildningsförvaltningens ansvariga för grundskoleområdet Farsta sett över rutiner, rörande exempelvis informationsöverföring, och tidsplanen för förskolpedagogernas och lärarnas samverkan inför femåringarnas övergång från förskola till skola.

Våld i nära relation och våldets olika uttryck tas upp till diskussion på arbetsplatsträffar, APT. Rutin för hur medarbetare ska agera vid misstanke om att äldre, i nämndens verksamheter, utsätts för våld i nära relation finns tillgänglig för medarbetarna i verksamheternas rutinpärmar.

Förvaltningen upprätthåller ett proaktivt förhållningssätt kring våld i nära relationer och har ett särskilt fokus på våldets mekanismer och vikten av att agera vid misstanke om våld i nära relationer. Det genom att det dels finns tydliga och implementerade rutiner, styr- och stöddokument kring våld i nära relationer, dels genom återkommande dialog på APT-möten. Nyanställda medarbetare som saknar nödvändig kompetens genomgår samtliga en webb-utbildning avseende våld i nära relationer. Vid behov konsulteras förvaltningens relationsvårdsteam.

Invånare med fysisk eller psykisk funktionsnedsättning ges insatser av hög kvalitet

Förvaltningens utvecklingsarbete fortgår vad gäller arbetsmetoder och arbets sätt i syfte att värna den enskildes integritet och tillförsäkra den enskilde inflytande, självbestämmande och delaktighet i sin vardag. Konkret innebär detta exempelvis intensifierat implementeringsarbete vad gäller det Pedagogiska ramverket och där förvaltningens ambassadörsnätverk (särskild utvald personal inom respektive enhet inklusive ansvarig enhetschef) träffas regelbundet för att diskutera och föra en dialog kring val av lämpliga arbets sätt och metoder inom berörda verksamheter.

Förvaltningens inventeringsarbete av medarbetarnas kompetens och utbildningsbakgrund fortgår i syfte att medarbetare framöver ska kunna erhålla den nya gemensamma yrkestitulaturen, stödassistent, som staden har infört under året. Generella och individuellt riktade fortbildningsinsatser för medarbetarna, genom socialförvaltningens försorg pågår.

Förvaltningen har genomfört en workshop med fokus på grundläggande digital kompetens i syfte att utveckla arbets sätt och val av arbetsmetoder, som ska tillförsäkra den enskilde ökad integritet, självbestämmande och delaktighet. Förvaltningen undersöker möjligheten att genomföra ett studiebesök i syfte att kunna ta del av goda exempel från verksamheter som bedöms ligga i framkant vad gäller nyttjande av välfärdstekniska hjälpmedel samt få goda exempel på hur rollen som stödpedagog kan nyttjas inom aktuella verksamheter.

Förvaltningen har ett fortsatt fokus på barnrätt och tillämpar ett arbets sätt som säkerställer att det finns ett barnrättsperspektiv i samtliga ärenden som berör barn. I linje med detta har förvaltningen genomfört en gemensam workshop med fokus på hur nämndens olika verksamheter kan samarbeta i gemensamma ärenden som berör barn. Förvaltningen fortsätter arbetet med kollegial granskning i syfte att bland annat följa upp barns delaktighet, om barnperspektiv har beaktats samt om barnkonsekvensanalys har genomförts. Den kollegiala

granskningen syftar även till att kunna lyfta goda exempel för ett gemensamt lärande. Ett par biståndshandläggare har under året genomfört utbildning i BRA-samtal (samtalsmodell), en utbildning som därefter har tillämpats i samtal med barn under våren. Förvaltningen erbjuder även BRA-samtal genom familjestödsenheten.

Förvaltningen har under året tillsatt en så kallad koordinator riktad till familjer med funktionsnedsatta barn. Det handlar om en funktion som kan bistå föräldrarna i kontakten med myndigheter och vara ett stöd i planering av de insatser barnen och familjen behöver.

Förvaltningen har förstärkt ledningsorganisationen för arbetet med funktionsnedsatta genom att tillsätta en biträdande chef med särskilt ansvar för insatsen personlig assistans.

Förvaltningen har under året påbörjat en mer systematisk verksamhetsuppföljning av verksamhet i egen regi, utifrån den stadsövergripande uppföljningsmall som staden använder sig av vid uppföljning av privat driven verksamhet och uppföljning av verksamhet driven på entreprenad.

Verksamheterna inom området Funktionsnedsättning arbetar systematiskt utifrån ett individcentrerat förhållningssätt. Det innebär ett ständigt fokus och lyhördhet för att tillgodose individuella behov, önskemål och vilja hos brukaren. Alla brukare har en särskild utsedd kontaktperson för att skapa trygghet för brukaren och en närmare kännedom om preferenser och sätt att kommunicera.

Varje verksamhet har vid arbets- och personalmöten gått igenom diskrimineringslagstiftningen för att öka den allmänna kunskapen om lagens grunder och hur kunskapen ska omsättas i arbetssätt och bemötande. Vid de enheter som har försämrade resultat har man genomfört särskilda analyser kring arbetssätt och bemötande, vid verksamheterna har man också haft en dialog med brukare, anhöriga och biståndshandläggare för att identifiera utvecklingsområden.

Vid den individuella uppföljningen av varje brukares genomförandeplan, som sker varje år, där brukaren, biståndshandläggare och kontaktperson deltar, lyfts alltid frågan om diskriminering och om brukaren upplever att hen blivit särbehandlad på ett negativt sätt.

Tillgänglighet och särskilt stöd i förskolan

Ett strukturerat arbete pågår i förvaltningens verksamheter för att säkerställa att barn med fysisk och/eller psykisk funktionsnedsättning får vistas i en trygg, säker och stimulerande verksamhet som skapar förutsättningar för barns delaktighet och inflytande. Förvaltningens barnrättsombud har i uppdrag att leda arbetet med att utveckla barnrättsperspektivet i förskolans verksamhet utifrån barns delaktighet och inflytande i verksamheten.

Förskolans barnhälsoteam är viktig resurs i arbetet kring barn i behov av särskilt stöd. Ett arbete har under perioden påbörjats för att säkerställa att samtliga enheter har strukturerade och systematiska barnkonferenser. Barnkonferensernas syfte är att identifiera enskilda barns behov samt besluta om tidiga insatser och åtgärder som en del i det främjande och förebyggande barnhälsoarbetet.

Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023

Stadens program för tillgänglighet och delaktighet är implementerat i nämndens kärnverksamheter, där samtliga åtta fokusområden är väl kända och där förvaltningen använder sig av ett tydligt funktionshinderperspektiv, i linje med stadens Agenda 2030-arbete. Förvaltningen har under året utvecklat sin organisation kring anhörigskap och barns delaktighet i syfte att stärka barns rättigheter, skyddsfaktorer och handlingsutrymme. Förvaltningen erbjuder bland annat barn och unga, som har en närstående med svårigheter, åldersadekvat information och stöd genom individuella BRA-samtal (Barns Rätt som Anhöriga). Inom förvaltningen finns det i dagsläget uppskattningsvis ett 10-tal utbildade BRA-samtalsledare, vilka samtliga ingår i ett kollegialt nätverk och som genomför gemensamma möten med fokus på att skapa en gemensam struktur, ge kollegial handledning samt erfarenhetsutbyte.

Inom förvaltningens förskoleverksamheter pågår ett strukturerat arbete som ska säkerställa att barn med fysisk och/eller psykisk funktionsnedsättning får vistas i en trygg, säker och stimulerande verksamhet med förutsättningar för barns delaktighet och inflytande. Förvaltningens barnhälso team är en viktig resurs i nämnda arbete. I förskolan pågår också arbete kring lika rättigheter och möjligheter, i syfte att ge barn möjlighet att utvecklas som unika individer utan att bli diskriminerade eller särbehandlade.

Under året har förvaltningen även arbetat med att säkerställa att samtliga enheter genomför barnkonferenser där man identifierar enskilda barns behov samt beslutar om tidiga insatser som en del i det främjande och förebyggande barnhälsoarbetet.

Inom förvaltningens öppna mötesplatser för barn och unga är besökarnas åsikter och inflytande viktigt. Barn och unga ges inflytande genom egna önskemål om aktiviteter och får på så sätt vara med och planera verksamheten. Ett exempel är "Intresseklubben antecknar" som är en grupp ungdomar med funktionsnedsättning som arbetar med att göra sina röster hörda i samhället. Ett aktuellt fokus är engagemang inför valet.

På motsvarande sätt som det finns öppna mötesplatser för barn och unga, tillhandahåller förvaltningen en öppen mötesplats för seniorer, inom Aktivitetshuset Tuben, i syfte att bland annat skapa tillgång till en meningsfull fritid. Besökarna ges möjlighet att påverka planeringen och val av aktiviteter genom synpunkter, önskemål och idéer. För att utöka tillgängligheten och bredda aktivitetsutbudet samarbetar seniorverksamheten med andra verksamheter till exempel vårdcentraler, hemtjänst, andra stadsdelar och PRO (Pensionärernas riksorganisation).

Som ett led i förvaltningens arbete att bidra till ökad tillgänglighet, delaktighet och självständighet bland seniorer, kan målgruppen få stöd och hjälp av förvaltningens så kallade digitala stödjare i syfte att kunna hantera enklare funktioner kopplat till digital teknik, exempelvis smartphones, surfplattor och datorer. Den digitala stödjaren fungerar på motsvarande sätt som stadens fixartjänster för målgruppen äldre det vill säga den enskilde kan ges stöd och hjälp i hemmet om hen så önskar.

Målgruppen unga med intellektuella funktionsnedsättningar har genom fritidsgården Morris,

som har öppet två dagar per vecka för ungdomar med funktionsnedsättning, genomfört en sommarfest i samarbete med flera andra stadsdelar. Under årets ”Sommarhäng”, tre dagars läger på Björnö, fick ungdomarna prova på att paddla, fiska, klättra och segla.

Förvaltningen har gjort viss information till allmänheten mer tillgänglig genom nya digitala anslagstavlor som finns utplacerade i förvaltningens reception, Mötesplats Fagersjö och Aktivitetshuset Tuben. På de två sistnämnda platserna kan det exempelvis handla om information som avser olika aktiviteter och inplanerade event.

Förvaltningen har ansökt och beviljats investeringsmedel för att rusta upp och göra lekparken Byängen i Lilla Sköndal mer ändamålsenlig och tillgänglig. Förvaltningen har fört dialog med barn och föräldrar i området för att kunna prioritera vad som ska åtgärdas. Projektet beräknas vara klart innan årsskiftet.

Under sommaren har förvaltningen påbörjat arbetet med att på nytt inventera alla parkvägar för ökad tillgänglighet. Inventeringen ligger till grund för kommande års nyasfalteringar.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel avhysningar som kunnat avvärjas efter inkommet meddelande till förvaltningen från kronofogdemyndigheten	41,67 %			47,17 %	55 %	55 %	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2022
   Andel barn och unga som bedömts ha skyddsbehov och som inte fått vänta på placering	100 %	100 %	100 %	100 %	100	100 %		Tertial 2 2022
   Andel barn och unga som åter blir föremål för anmälan/ansökan efter avslutad utredning	23,1 %	22,6 %	23,7 %	23,9 %	24 %	24 %	24 %	Tertial 2 2022
   Andel barn och ungdomar anmälda för brott som tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare kallats till samtal med socialtjänsten inom 48 timmar	42,1 %	41,7 %	42,9 %	93,2 %	70 %	70 %	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2022
Analys								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period	
<p>I flera ärenden har vårdnadshavare inte gått att nå inom ramen för 48 timmar. Ordinarie förhandsbedömning har genomförts istället. I ett ärende föranledde brottets karaktär att utredning inleddes utan att föregås av ett 48-timmars samtal.</p> <p>Den försöksverksamhet med ett snabbförfarande i brottmål så kallade Snabbare Lagföring (SLF) ungdom implementerades i mars månad 2022 på polisområde Syd. Detta innebär i praktiken att ungdomen lagförs och deltar i polisförhör inom några dagar. Straffmyndiga kan bli föremål för SLF innan de blir föremål för 48 timmars vilket påverkat socialtjänstens bedömning i vissa fall när det gäller att erbjuda 48-timmars samtal.</p>									
●	Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering			82 %	93	93 %	öka	2022	
●	Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering			90 %	90	90 %	öka	2022	
●	Andel brukare som är nöjd med sin insats - Funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)			86 %		80 %	80 %	2022	
◆	Andel familjehemsplacerade barn i skolåldern som klarar målen i kärnämnen i grundskolan	56,41	44 %	78,57 %	58,54	60	75 %	75 %	Tertial 2 2022
<p>Analys</p> <p>Förvaltningen når inte målet men fortsätter arbeta med Skolfam, en skolsatsning inom familjehemsvården, för att höja familjehemsplacerade barns skolprestationer. Projektet skolsamordnare för placerade barn har som uppgift att säkerställa att placerade barn och ungdomar har godkända betyg i kärnämnen .</p>									
●	Andel personer med bostadskontrakt enligt Bostad först som behåller kontraktet efter 12 månader	50	50 %	75	50	50 %	Tas fram av nämnd	2022	
●	Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till			91 %		90 %	90 %	2022	

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
personer med funktionsnedsättning)								
● Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				79 %		79 %	79 %	2022
● Andel personer som själv upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (socialpsykiatri)				56,25	40	40 %	Tas fram av nämnd	2022
● Andel personer som själv upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (vuxna missbruk)				100	40	40 %	Tas fram av nämnd	2022
● Andel utredningar av barn och unga där barnet varit delaktigt och fått återkoppling	69,74	70,75 %	68,54 %	69,65	70	70 %	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2022
● Andel utredningar av barn och unga i vilka skola/förskola vidtalas	56,99	88 %	82,56 %	65,27	80	80 %	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2022
Analys								
Förvaltningen har under perioden ökat kontakten med ansvariga skolor under utredningstiden med 5 % jämfört med den första delen av 2022 och fortsätter arbeta för att nå årsmålet på 80 % till årsskiftet.								
I kortare utredningar, t.ex. begäran om yttrande, tas oftast inte kontakt med skolan då detta inte kan prioriteras inom den korta tidsfrist som gäller. Där har ungdom och föräldrar själva beskrivit ungdomens skolgång. I andra ärenden har man endast haft ett - två möten med familjen och där kunnat göra en bedömning att avsluta utredning utan ytterligare kontakter. Annan anledning till att skolan inte kontaktats har varit att oron inte avsett skolproblematik och då har kontakt tagits med andra referenspersoner.								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal barnfamiljer som beviljats en akutboendelösning på hotell/vandrarhem				11		38	Tas fram av nämnd	2022
   Antal personer som utsatts för våld i nära relation som är kända av socialtjänsten				204 st		181 st	Tas fram av nämnd	2022
   Antal vräkningar som berör barn	0				0	0	Tas fram av nämnd	2022
   Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				82 %	96 %	96 %	Tas fram av nämnd	2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Bostadsförmedlingen i Stockholm AB ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna följa upp och utvärdera genomförda åtgärder för att säkerställa att personer som är utsatta för våld i nära relation och har rätt till förtur också får tillgång till det	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden och äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna ta fram ett processtöd för intern samverkan i frågor som rör äldre personer som lever i hemlöshet	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden och äldrenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna samordna och utveckla socialtjänstens och äldreomsorgens arbete med kvalitets- och ledningssystem enligt SOSFS 2011:9 för att bidra till en likställighet i staden, bland annat genom ett ägandeskap av frågan i ILS-webb	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och i samråd med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna för en centralisering av hälso- och sjukvårdsansvaret inom socialpsykiatriens särskilda boenden, i likhet med LSS-hälsan. Utredningen ska inkludera en kostnadsanalys	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samverkan med Region Stockholm fortsätta arbetet med STIS, Stärkt tidigt stöd i samverkan och utöka hembesöksprogrammet så det når fler och stöttar familjer i riskzon längre	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utbilda stadens personal inom LSS i det pedagogiska ramverket	2022-01-01	2022-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda formerna för ett tryggt mottagande från LVM-vård	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda hur bolotsar kan ge förstärkt praktiskt stöd till barnfamiljer vid SHIS Bostäders boenden	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda införandet av en akademisk socialtjänst där socialsekreterare och forskare samlokaliseras i syfte att undersöka och utvärdera socialtjänstens insatser. En pilotverksamhet ska genomföras	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda möjligheten till ökad samordning av handläggning av personlig assistans	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda om förmedlingsprocessen för bostäder med särskild service kan effektiviseras	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda inrättandet av profilboenden inom bostäder med särskild service	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna följa riskerna för ökad våldsutsatthet som en möjlig effekt av covid-19-pandemin	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram ett nytt program för stadens arbete mot alkohol, narkotika, doping, tobak och spel samt arbeta enligt ANDTS-programmet 2018-2021 till dess att ett nytt program är framtaget	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna hur man kan utveckla och använda boendestöd inom missbruk	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska utvärdera arbetet kring barn som riskerar att föras utomlands i syfte att ingå barnäktenskap eller könsstympning	2022-01-01	2022-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden implementera modellen för skolsociala team i hela staden och utöka socialtjänstens närvaro i skolan	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: Farstas invånare lever i relationer fria från våld

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Fler flickor och pojkar, kvinnor och män utsatta för våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution, människohandel för sexuella tjänster samt sexuellt våld oberoende relation får stöd och skydd utifrån sina behov.
- Fler våldsutövare förändrar sitt beteende.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet kommer att nås under året. Bedömningen grundar sig på att förväntade resultat prognosticeras att nås och att planerade aktiviteter kommer att genomföras.

Nämndmål: Farstas invånare lever utifrån sina olika behov och förutsättningar ett självständigt liv

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Färre barn och ungdomar återkommer inom ett år efter avslutad insats.
- Allvarssamtal hålls med alla barn och unga som första gången anmäls för brott.
- Fler barn får bättre hjälp genom individmöten inom Barn i behov av särskilt stöd (BUS).
- Fler personer med missbruksproblem som söker stöd och hjälp fullföljer sin individuella planering.
- Fler personer aktuella inom socialpsykiatri skattar sin situation bättre i uppföljningen i DUR.
- Fler orosanmälningar från förskolan till socialtjänsten återkopplas för att identifiera fler barn i riskzon.
- Fler barn och unga vars föräldrar får insatser från socialtjänsten erbjuds stödsamtal.
- Fler vuxna biståndstagare återkopplar upplevelse av förbättrad situation av sina beviljade insatser.
- Fler unga brottsoffer får stöd av socialtjänsten att våga anmäla och våga vittna.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet kommer att nås under året. Bedömningen grundar sig på att förväntade resultat prognosticeras att nås och att planerade aktiviteter kommer att genomföras.

Nämndmål: Invånare med fysisk eller psykisk funktionsnedsättning ges insatser av hög kvalitet

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Andelen brukare som är nöjda med sina insatser har ökat
- Förvaltningens verksamheter är tillgängliga.
- Brukare inom nämndens verksamheter upplever en ökad trygghet
- Brukare inom nämndens verksamheter upplever en ökad delaktighet
- Alla brukare inom funktionsnedsättning har godkända och aktuella genomförandeplaner

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet kommer att nås under året. Bedömningen grundar sig på att förväntat resultat prognosticeras att nås.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
● Förvaltningens ska under året åtgärda de enkelt avhjälpta hinder som identifierats i tillgänglighetsinventeringen.	2022-01-01	2022-12-01	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

● Uppfylls helt

Analys

Hälso- och sjukvård

Samtliga boende inom förvaltningens vård- och omsorgsboenden har erbjudits Covid 19-vaccinations dos 4, och planering pågår för dos 5. Vaccinationsstart 1 september. Enstaka fall av smitta har förekommit på vård- och omsorgsboenden under tertialen. Personalen arbetar fortsatt i munskydd, med tillägg av visir om en boende uppvisar symtom på Covid -19.

Hemtjänsten har återlämnat samtliga delegeringar till Region Stockholm den 1 juni. Det innebär att den kommunala hemtjänsten inte längre utför delegerade uppgifter, till exempel läkemedelshantering och såromläggningar, såvida dessa inte bedöms kunna utföras som en egenvårdsinsats. I samband med det förberedande arbetet har en regelbunden samverkan påbörjats mellan regional samordnare och avdelningschef för äldreomsorg. Regionens samordnare är verksamhetschef på en av Farstas vårdcentraler och innehar ett samordningsansvar för samtliga vårdcentraler i Farsta.

Under tertialen har kunskapshöjande insatser inom avvikelshantering fortsatt inom förvaltningens äldreomsorg. Medicinskt ansvarig sjuksköterska, MAS, har besökt flera arbetsplatsträffar, APT. Det påbörjade arbetssättet med regelbundna gemensamma genomgångar av enheternas hälso- och sjukvårdsavvikelser för MAS och verksamhetschef har fortsatt. Tendenser, utvecklingsområden och risker analyseras på övergripande nivå.

Förvaltningen har fortsatt arbetet för en systematisk genomgång av stadsdelens hälso- och sjukvård med fokus patientsäkerhet. Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, verktyg med tillhörande genomförandestöd kommer att användas. Verktyget testas på Postiljonens vård- och omsorgsboende under september. Om försöket faller väl ut kommer fler enheter inkluderas under 2023.

Vård- och omsorgsboendenas dokumentationsgrupp har tillsammans med MAS och dietist haft en genomgång av nutritionsvårdsprocessen samt hur den dokumenteras i VODOK.

Mat och måltid

Teoretisk och praktisk utbildning har genomförts för hemtjänstpersonal i enklare matlagning, som en del av Matlyftet. Syftet är att öka kunskapen hos hemtjänstpersonal kring näringsbehov hos äldre, planering och tillagning av enklare måltider, hur man kan använda rester för att tillreda nya rätter samt vikten av tillbehör till måltiden. Målet är att personalen sedan tillsammans med hemtjänstkund ska planera och tillaga en lunch tillsammans med kunden, detta ska dokumenteras och följas upp vid ett reflektionstillfälle.

Inom ramen för Matlyftet har den öppna seniorverksamheten serverat frukost för seniorer en gång i veckan. Matlagning för herrar har också arrangerades vid åtta tillfällen. Aktivitetens deltagare har själva valt måltiderna som tillagats.

Resultatet från brukarundersökningen för vård- och omsorgsboenden visar på behov av fortsatt arbete med att förbättra mat och måltidssituationen. Mat- och måltidsombuden får stöd av förvaltningens dietist i arbetet med att följa upp och utveckla mat- och måltidssituationen.

Dietisten deltar regelbundet i mat- och måltidsombudsmöten på vård- och omsorgsboendena och dagverksamheten. På mötena följs bland annat synpunkter från boende upp gällande maten från matleverantören och dessa förmedlas vid behov vidare till matleverantör. Övriga faktorer som påverkar matupplevelsen diskuteras, som till exempel, uppvärmning av maten, måltidsmiljön samt olika kosttyper och konsistenser.

Efter resultatet från vårens nattfastemätningar har förvaltningens dietist hållit en föreläsning på APT för medarbetare (både dag och natt) inom vård- och omsorgsboenden. Föreläsningen handlade om mellanmål och nattfasta i syfte att öka kompetens kring vikten av näringsriktiga mellanmål till kvällen, natten och tidig morgon samt praktiska tips på livsmedelsval och berikning.

Förvaltningens dietist har genomfört besök på vård- och omsorgsboendena under lunch, frukost och eftermiddagsfika. Syftet med detta har varit att följa upp synpunkter på maten och matleverantören, att följa upp måltidssituationen samt för att se hur avdelningarna arbetar med livsmedelshygien.

Förvaltningen har med stöd från dietist tagit fram en ”Rutin för livsmedelsförsörjning som krisberedskap”. Rutinen innehåller förslag på beredskapslager med livsmedel för enklare matlagning samt krismenyer som utgår ifrån råvaror som ska gå att lagerhålla, tillaga och äta även i en kris då det kanske inte finns tillgång till el, eller dricksvatten från kranarna.

Staden arbetar med att ta fram en central grundmall för upphandling av måltidstjänster och projektet genomförs av kategoriteamet för måltider och livsmedel. Mallen är utformad för att användas vid upphandling av måltider till verksamheterna förskola, skola och äldreomsorg. Förvaltningens dietist deltar i referensgruppen för att lämna synpunkter på mallen gällande äldreomsorgen.

Personcentrerad vård- och omsorg

Under våren har Postiljonen fullföljt hälften av Stjärnmärkt-utbildningen, som bidrar till en personcentrerad vård- och omsorg. Hittills har mer än 80 procent av medarbetarna lämnat in diplom och fullföljt grupputbildningar. Inom Edö vård- och omsorgsboende har ytterligare två stjärnmärktinstruktörer utbildats.

Två medarbetare har deltagit i Palliativt kunskapscentrums "Palliativ vård inom äldreomsorgen -Vad kan vi göra tillsammans". Kostombud, dietist och bitr. chef har deltagit i Inspirationsseminarium om mat, måltider och hälsa. . Ett antal medarbetare fortsätter att utbilda sig till undersköterskor

Delaktighet och inflytande

Det genomsnittliga resultatet för brukarundersökningen avseende hemtjänsten i egen regi visar att andelen äldre som ansöker om bistånd och som anser att handläggarens beslut är anpassat efter deras behov har ökat från 67,5 procent år 2020 till 70 procent 2022.

Beställarenhetens arbete med äldres delaktighet och insatser av god kvalitet fortlöper enligt plan i form av bevakning av upprättade genomförandeplaner. Nio ärenden har rapporterats vidare till Äldreförvaltningen under tertial 2. Äldre får tillsammans med sitt biståndsbeslut ett informationsbrev om att en genomförandeplan ska upprättas tillsammans med utföraren och kort info om valfrihet.

Förebygga och bryta ensamhet och social isolering

Farsta kommunala hemtjänst har beviljats medel för att bryta ensamheten hos äldre. Satsningen innebär att särskilt utsedd baspersonal arbetar specifikt med att på olika sätt uppmärksamma, motivera, erbjuda och arrangera olika aktiviteter för kunder. Syfte är att bryta isolering och upplevd ensamhet. Bland annat erbjuds kunder individuella träffar, stöd och sällskap vid måltid och aktiviteter. Satsningen har varit uppskattad vilket visat sig genom den fina respons som enheterna fått från kunder och närstående.

Farsta kommunala hemtjänst har också beviljats medel för att utveckla kompetens inom området psykiskt ohälsa och/ eller missbruk. Utveckla den individuella bedömningen av personer med psykiskt ohälsa och/ eller missbruk samt implementera rutiner kring sammanhållen individuell planering. Målet med utvecklingsarbetet är att förankra en varaktig organisation med ett professionellt teamarbete kring personer med psykiskt ohälsa och/ eller missbruk samt deras anhöriga. Satsningen kommer drivas av två undersköterskor för gruppens arbete.

Den öppna seniorverksamheten har arrangerat olika aktiviteter för att minska ensamheten bland besökare. För de seniorer som inte har kunnat besöka verksamheten hålls kontakt via telefon och e-post.

Sällskap på recept innebär att den öppna seniorverksamhetens programblad har delats ut månadsvis till alla vårdcentraler, bibliotek, Capio rehab Farsta, Farsta rehab Södra och hemtjänsten i egen regi i hela stadsdelsområdet.

Språkutvecklande arbetsplats

Arbetsplatsförlagd språkutbildning med SFI-lärare har genomförts och ett tjugotal medarbetare deltog i utbildningen. Medarbetare inom avdelningens enheter har utsetts till att ha rollen som språkombud och anmälts till språkombudsutbildning hösten 2022. Ett uppstartsmöte för chefer startar upp språkombudsutbildningen 31 augusti. Arbetet med handlingsplaner för en språkutvecklande arbetsplatser pågår.

Agenda 2030

Äldreomsorgens arbete med mat- och måltider, ensamhet och social isolering, delaktighet och inflytande bidrar till målpuffyllelse i mål 2, 3, 5 och 10 i Agenda 2030.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att måltiden är	63 %	38 %	69 %			70 %	Tas fram av nämnd	2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
en trevlig stund på dagen								
Analys								
I resultatet från brukarundersökning har skillnader mellan män och kvinnor uppmärksamats vad gäller den generella nöjdheten. Resultatet visar att män generellt sett är mindre nöjda än kvinnor. Enheternas åtgärdsplaner kommer fokusera på att identifiera vad skillnaderna mellan kvinnors och mäns upplevelser beror på och hur de kan åtgärdas.								
Identifierade jämställdhetsutmaningar är också att andra principer än majoritetsprinciper behöver användas för att garantera ett inkluderande och jämställt perspektiv.								
  Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att möjligheten att komma utomhus är bra	46 %					60 %	Tas fram av nämnd	2022
Analys								
Resultat från brukarundersökningen samt uppföljningar på individnivå visar att vård- och omsorgsboendena behöver arbeta vidare för att motivera och stimulera boende till deltagande i aktiviteter och utevistelse. Sedan tidigare har Postiljonen ett utsett aktivitetsombud och under tertialen har en aktivitetssamordnare anställts på Edö vård- och omsorgsboende. Arbete pågår i syfte att stärka kontaktmannarollens uppdrag i att motivera boende för aktiviteter och utomhusvistelse. Den boendes önskemål om aktiviteter dokumenteras i genomförandeplan och under tertialen har individuella utflykter genomförts som exempelvis restaurang- och fikabesök utanför enheten. Under tertialen har det varit regelbunden musikunderhållning på samtliga vård- och omsorgsboenden, bland annat med ungdomar från UngOmsorg. Innergården tillhörande boendet utnyttjas sommartid vid fint väder till aktiviteter som exempelvis sittgymnastik, underhållning, grillfest, fika och umgänge. Under tertialen har Seniorglädje påbörjat att genomföra sociala aktiviteter på vård- och omsorgsboenden. Under hösten kommer de genomföra två besök per vecka.								
  Andel digital natttillsyn i hemtjänsten	100 %			100 %		0 %	Tas fram av nämnd	2022
  Andel digitala inköp i hemtjänsten	0 %			0 %		0 %	Tas fram av nämnd	2022
  Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten	81 %	79 %	82 %			86 %	86 %	2022
Analys								
Resultatet som redovisas är baserat på följande fråga som ställts i brukarundersökningen: Brukar personalen ta hänsyn till dina åsikter och önskemål om hur hjälpen ska utföras?								
Resultatet visar att 15 procent svarat "ibland". Inom hemtjänsten fortsätter arbetet med ramtid och utvecklingsarbetet pågår i samarbete mellan utförare i egen regi och beställarenheten.								
  Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende	75 %	44 %	84 %			80 %	78 %	2022
Analys								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
<p>Resultatet som redovisas är baserat på följande fråga som ställts i brukarundersökningen: Brukar personalen ta hänsyn till dina åsikter och önskemål om hur hjälpen ska utföras?</p> <p>I resultatet från brukarundersökning har skillnader mellan män och kvinnor uppmärksammats vad gäller den generella nöjdheten. Resultatet visar att män generellt sett är mindre nöjda än kvinnor. Enheternas åtgärdsplaner kommer fokusera på att identifiera vad skillnaderna mellan kvinnors och mäns upplevelser beror på och hur de kan åtgärdas.</p> <p>Identifierade jämställdhetsutmaningar är också att andra principer än majoritetsprinciper behöver användas för att garantera ett inkluderande och jämställt perspektiv.</p>								
	 Andel smarta lås i hemtjänsten			0 %		100 %	Tas fram av nämnd	2022
<p>Analys</p> <p>Installationen av låsen pågår men är inte i drift ännu. Det är äldreförvaltningen som leder arbetet av införandet av smarta lås.</p>								
	 Andel trygga omsorgstagare i hemtjänsten	84 %				80 %	Tas fram av nämnd	2022
	 Andel trygga omsorgstagare i vård- och omsorgsboende	79 %	63 %	83 %		90 %	Tas fram av nämnd	2022
<p>Analys</p> <p>I resultatet från brukarundersökning har skillnader mellan män och kvinnor uppmärksammats vad gäller den generella nöjdheten. Resultatet visar att män generellt sett är mindre nöjda än kvinnor. Enheternas åtgärdsplaner kommer fokusera på att identifiera vad skillnaderna mellan kvinnors och mäns upplevelser beror på och hur de kan åtgärdas.</p> <p>Identifierade jämställdhetsutmaningar är också att andra principer än majoritetsprinciper behöver användas för att garantera ett inkluderande och jämställt perspektiv.</p>								
	 Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar					15 %	Tas fram av nämnd	2022
	 Andelen nöjda omsorgstagare i dagverksamhet			100 %		93 %	93 %	2022
<p>Analys</p> <p>Resultat från brukarundersökningen för dagverksamhet redovisas under hösten.</p>								
	 Andelen nöjda omsorgstagare i hemtjänst	86 %				86 %	86 %	2022
<p>Analys</p> <p>Resultatet uppnår inte KF:s mål om andel nöjda kunder men är en högre andel än stadens genomsnittliga resultat. Resultatet visar också att 12 procent uppgivit att de varken är nöjda eller missnöjda.</p>								
	 Andelen nöjda omsorgstagare i vård- och omsorgsboende	80 %				82 %	82 %	2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
omsorgsboende								
Analys								
<p>Följande analys avser endast resultat för boenden i egen regi. I resultatet från brukarundersökning har skillnader mellan män och kvinnor uppmärksammats vad gäller den generella nöjdheten. Resultatet visar att män generellt sett är mindre nöjda än kvinnor. Enheternas åtgärdsplaner kommer fokusera på att identifiera vad skillnaderna mellan kvinnors och mäns upplevelser beror på och hur de kan åtgärdas.</p> <p>Identifierade jämställdhetsutmaningar är också att andra principer än majoritetsprinciper behöver användas för att garantera ett inkluderande och jämställt perspektiv.</p>								
 	Antal personalen hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod			12,8		12	Max 10 personer	2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i nära samarbete med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna göra en fördjupad utredning om hur verksamhets- och avtalsuppföljningen inom äldreomsorgen kan utvecklas i syfte att kvalitetssäkras och bli mer likvärdig över staden	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med äldrenämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna, AB Familjebostäder, AB Svenska Bostäder, AB Stockholms hem och Micasa Fastigheter i Stockholm AB ta fram rutiner för att arbeta med vräkningsförebyggande åtgärder riktade mot personer över 65 år som inte är i behov av socialpsykiatriskt stöd	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna ta fram uppdragsbeskrivningar för specifika funktioner utifrån utredningsuppdraget om regionalisering av funktioner	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, stadsdelsnämnderna och Region Stockholm se över vilka system som möjliggör för gemensam journalföring mellan staden och Region Stockholm	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med servicenämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna utreda Äldre direkt som en väg in för alla Stockholms äldre	2022-01-01	2022-08-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna inventera behovet av personliga ombud för äldre med psykiska funktionsnedsättningar samt se över dessas organisering	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna genomföra en kartläggning av äldreomsorgspersonalens kompetens kring skyddsåtgärder och samtycke. Detta för att kunna få en överblick av behovet av utbildning till berörda personalgrupper	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna kartlägga och ge förslag på nivå för grundbemanning för samtliga personalkategorier vid vård- och omsorgsboende	2022-01-01	2022-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna med stöd från kommunstyrelsen utreda införandet av egenanställd bemanningspersonal som har tillsvidareanställning och som arbetar i ett lämpligt geografiskt område	2022-01-01	2022-08-31	
Analys Förvaltningen har inte varit kontaktade men enligt äldrenämnden har arbetet påbörjats och de sammanställer ett PM under hösten.			
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen besluta om upphandling av nytt system för att ersätta Schemas	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och med stöd av kommunstyrelsen ta fram en uppföljningsmodell för HSL, inklusive särskilda HSL-inspektörer/observatörer	2022-01-01	2022-08-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och Micasa Fastigheter i Stockholm AB se över stadens beredskap vid värmeböljor ur ett verksamhetsperspektiv	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna se över organisationen för tryggt mottagande och om det finns behov av bemanning även andra tider än dagtid	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna ta fram mätmetoder för den enskildes och där lämpligt anhörigas upplevelse av kontakten med beställarenheterna för att kunna säkerställa systematisk kvalitetsutveckling	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna upphandla sociala besök vid vård- och omsorgsboenden och servicehus	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna upprätta en stadsgemensam strategi för trygghetsskapande teknik på vård- och omsorgsboenden	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna utreda hur arbetet med hälsofrämjande och rehabiliterande arbetssätt i vardagen kan utvecklas inom stadens äldreomsorg på ett systematiskt sätt under ledning av medicinskt ansvarig person för rehabilitering	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska med stöd av kommunstyrelsen och i samråd med stadsdelsnämnderna vid behov ta fram ett digitalt stödsystem för att arbeta med avvikelsehantering och klagomål	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska stötta lämplig stadsdelsnämnd i uppstarten av en kommunövergripande verksamhet för äldre personer med psykisk ohälsa	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna och i samråd med kommunstyrelsen ta fram en stadsgemensam utbildningsplan för äldreomsorgen för att säkerställa rätt kompetens i hela staden	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: Äldre i Farsta har omsorg av hög kvalitet

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

De äldre som ansöker om bistånd är nöjda med biståndshandläggarens bemötande.
 De äldre som ansöker om bistånd anser att de har insatser utformade efter sina behov.

De äldre inom förvaltningens verksamheter har inflytande och är delaktiga i utformandet av sina insatser.

De äldre inom förvaltningens verksamheter besväras i lägre grad av ensamhet.

De äldre inom förvaltningens verksamhet har en patientsäker hälso- och sjukvård.

De äldre inom förvaltningens verksamhet har en god vård i livets slutskede.

De äldre inom förvaltningens verksamheter är nöjda med mat- och måltidssituationen.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet kommer att nås under året. Bedömningen grundar sig på att förväntat resultat prognosticeras att nås.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel nöjda omsorgstagare i hemtjänsten egen regi.	83 %					82 %		2022
 ♀ Andel nöjda omsorgstagare inom dagverksamhet egen regi.				100 %		95 %		2022
Analys Resultat från brukarundersökningen för dagverksamhet redovisas under hösten.								
 ♀ Andel nöjda omsorgstagare på vård- och omsorgsboend en i egen regi.	72 %					81 %		2022
Analys I resultatet från brukarundersökning har skillnader mellan män och kvinnor uppmärksamats vad gäller den generella nöjdheten. Resultatet visar att män generellt sett är mindre nöjda än kvinnor. Enheternas åtgärdsplaner kommer fokusera på att identifiera vad skillnaderna mellan kvinnors och mäns upplevelser beror på och hur de kan åtgärdas. Identifierade jämställdhetsutmaningar är också att andra principer än majoritetsprinciper behöver användas för att garantera ett inkluderande och jämställt perspektiv.								

KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Förvaltningen bedömer att Kommunfullmäktiges inriktningsmål kommer att uppnås helt under året.

2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv bedöms kunna uppfyllas helt. Förvaltningen har haft öppet hus på Mötesplats Fagersjö med information till invånarna om hur man startar och driver företag. En projektgrupp med syfte att förstärka näringslivsperspektivet i detaljplanarbetet har initierats tillsammans med stadsbyggnadskontoret och Stockholm Business Region.

2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov bedöms kunna uppfyllas helt. Hög inflation och därmed

ökade byggkostnader kan medföra utmaningar.

2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet bedöms kunna uppfyllas helt. Förvaltningen fortsätter prioritera klimatsmarta val för resor i tjänsten. Kollektiva färdmedel eller cykel/elcykel väljs i första hand.

2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring bedöms kunna uppfyllas helt. Invånare i Farsta erbjuds ett brett utbud av arrangemang och aktiviteter, genom såväl öppna mötesplatser som i nämndens boenden och verksamheter.

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö bedöms kunna uppfyllas helt. Förvaltningen arbetar i enlighet med den lokala miljö- och klimathandlingsplan som beslutades 2021.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

● Uppfylls helt

Analys

Näringslivsfrämjande arbete

Förvaltningens näringslivsarbete utgår ifrån Stockholms stads näringslivspolicy och de tre av fyra fokusområden som berör stadsdelsnämnden. Vi redogör också för vårt näringslivsarbete med svar på stadsledningskontorets frågor i en särskild bilaga.

Fokusområde 1. Stimulera tillväxt och företagsamhet.

Förvaltningen har tillsammans med stadsbyggnadskontoret och Stockholm Business Region initierat en projektgrupp med syfte att förstärka näringslivsperspektivet i detaljplanarbetet. Vi ska tillsammans ta fram en karta över mark som kan inrymma mindre verksamhetsområden inom Farsta stadsdelsområde.

Förvaltningen har i samarbete med upphandlad Starta eget-konsult haft öppet hus för information om hur man startar och driver företag i Sverige under fem tisdagar på Mötesplats Fagersjö.

Förvaltningen har tillsammans med stadsbyggnadskontoret, exploateringskontoret och fastighetsägaren Stadsrum påbörjat diskussionerna om nästa steg av utvecklingen av Farsta centrum.

Fokusområde 2. Förbättra service, tillgänglighet och myndighetsutövning.

Förvaltningen har under våren besökt nyetablerade företag inom Telestaden och deltagit vid styrelsemöten inom Farsta företagsgrupp. Förvaltningen har också pågående dialoger med Sköndals företagarförening och Hökarängens företagarförening.

Nämndens utvecklings- och näringslivsråd och förvaltningen besökte i april Stora Sköndals framtidsutveckling AB som berättade om sin verksamhet och framtida utveckling.

Förvaltningen har besökt företag i Gubbängen/Sköndals företagsområde.

Fokusområde 3. Attraktivare miljöer och bättre framkomlighet.

Under perioden maj – augusti har cirka 115 arrangemang genomförts på olika torg runt om i stadsdelsområdet. Vi kallar satsningen för *Torgsommars* som vi ser ökar både trygghet och bidrar till bättre näringslivsklimat, förutom att ge Farstabor tillgång till kultur.

Under sommaren har ferieungdomar extrastädat vid stadsdelsområdets tre företagsområden. Arbetet ingår som en del av åtgärder för att öka företagsområdenas attraktivitet.

Förvaltningen arbetar utifrån genomförd lägesbild med de synpunkter som framkommit gällande David Helldéns torg. Bland annat förbereder förvaltningen tillsammans med trafikkontoret en ansökan om trygghetsinvesteringsmedel för en fysisk omdaning av torget 2023.

Stadsdelsnämnderna har inget utpekad ansvar för näringslivspolicyns fjärde fokusområde, *Öka tillgången till arbetskraft med relevant kompetens*. Vi gör dock flera insatser med relevans för fokusområdet. Förvaltningen har initierat en samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen för att informera om och bjuda in företag till Integrationspakten. Förvaltningen och arbetsmarknadsförvaltningen har även initierat ett samarbete inom ramen för ett jobbparterskap för att öka stadens service till företag som har rekryteringsbehov.

Nämndmål: Farsta har ett attraktivt företagsklimat

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Fler arbetstillfällen i Farsta
- Fler företag i Farsta
- Miljön vid lokala centrum och verksamhetsområden är trygg och välkött
- Förvaltningen har en regelbunden dialog med lokala företagare

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet kommer att nås under året. Bedömningen grundar sig på att förväntade resultat och årsmål prognosticeras att nås och att planerade aktiviteter kommer att genomföras.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal anställningar i Farsta				14 489		13 000		2022
 Farstas arbetsplatskvot jämfört med likvärdiga stadsdelar				0,62		0,62		2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Nämndens utvecklings- och näringslivsråd ska tillsammans med stadsdelsförvaltningen genomföra möten med det lokala näringslivet.	2021-01-01	2022-11-30	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

 Uppfylls helt

Analys

Förskolor i Farsta byggs ut i takt med bostadsbyggandet och antalet nya förskoleplatser täcker behoven. Flera nya förskolor planeras i samband med nybyggnation och flera äldre förskolor planeras att rivas för att ersättas av större som motsvarar dagens krav på förskolelokaler.

Förskolan Regnbågen i Tallkrogen, med plats för tre avdelningar, har rivits då lokalerna hade alltför stora renoveringsbehov. Byggnation av en ny förskola med åtta avdelningar har påbörjats och är planerad vara klar för inflyttning till årsskiftet 2023/24. Förskolan Bullerbyn kommer att flytta till den nya förskolan och återlämnar sina lokaler till Utbildningsförvaltningen.

Ett stort nytillskott av barn väntas i området Perstorp till följd av nybygge av flerfamiljshus i området. En ny förskola om sex avdelningar ersätter en riven förskola i Perstorp samt ytterligare en förskola med fyra avdelningar byggs i bottenvåningen i ett hyreshus. Inflyttning sker vid årsskiftet 2022/23.

I området Klockelund beläget längs Nynäsvägen och Drevvikens strand planeras 500 nya bostäder. För att möta förväntad efterfrågan på förskoleplatser planerar förvaltningen att inrätta en förskola med 6 avdelningar i kommande byggnation.

Inflyttning planeras till 2025.

I centrala Farsta vid Sunneplan har en äldre paviljong rivits och en ny förskola om åtta avdelningar byggs. Nyttillkomna platser kommer till viss del användas för evakuering av barn från andra förskolor så att dessa ska kunna renoveras alternativt rivas för att ge plats för nybyggnation. Inflyttning är planerad till 2023/2024.

Förvaltningen har stängt kön till förskolan Samsö, som är inrymd i Kvickentorpskolan, med anledning av att staden planerar att anlägga en väg utanför byggnaden inför nybyggnation i området. En ny fristående förskola med sex avdelningar planeras i närområdet och beräknas vara klar för inflyttning 2026.

Förskolan Äventyret i Sköndal har avvecklats då barnunderlaget minskat. Kvarvarande barn har erbjudits plats på andra förskolor i Sköndal.

Förvaltningen har under året beställt en större ombyggnation av en lokal på Mårbackagatan 31 dit Edsvalla daglig verksamhet och lilla Edsvalla daglig verksamhet ska flytta in. Den nya lokalen står färdig till oktober 2022 då verksamheten flyttar in.

Sedan januari 2022 har socialförvaltningen beställansvaret för nya gruppboende och serviceboende enligt LSS. Förvaltningen för en dialog för att säkra behovet av LSS boende i lämpliga bostadsprojekt. Beställansvaret för gruppboende SoL och stödboende för socialpsykiatriens målgrupp ligger kvar på stadsdelsförvaltningarna.

Förvaltningen har under året påbörjat en utredning för att se om lokaler som Familjeboende har lediga på Nordmarksvägen 1 passar för att bygga om till ett LSS boende med 6 lägenheter.

Nämnden har haft två detaljplaner på remiss, en detaljplan i Fagersjö uppdelad på två områden. Det planeras cirka 215 lägenheter med hyresrätt samt publika lokaler. Behov av förskoleplatser finns men är inte planerade i projektet. En stor del av bostäderna föreslås på parkmark vilket är beklagligt enligt nämnden men de ställer sig ändå positiv till förslaget.

Vid Bordsvägen-Herrhagsvägen i Gubbängen föreslås cirka 90 lägenheter med bostadsrätt som upplåtelseform. En publik lokal med plats för uteservering planeras och befintlig lekpark ska omdanas. Större delen av byggnationen sker på trädbevuxen parkmark som bedöms mindre bra även om nämnden är positiv till förslaget.

Förvaltningen har tillsammans med fastighetskontoret inventerat samt prioriterat vilka upprustningar de vill göra i parkleksbyggnader som fastighetskontoret äger.

Planen är att fastighetskontoret genomför upprustningar i Starrmyran, Farstaången och Forsången under året. Upprustning har påbörjats i Farstaången och kommer leda till hyresökningar.

De ekonomiska effekterna av kriget i Ukraina med generell inflation och ökade kostnader för material, el och frakt kommer att innebära att förvaltningens planerade byggprojekt blir dyrare. Det innebär en risk för förseningar, att de får vänta eller inte blir av.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal färdigställda bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				11		0	Tas fram av nämnd	2022

Nämndmål: I Farsta byggs den kommunala verksamheten ut i takt med förändrade behov

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Antalet lägenheter för personer med fysisk och psykisk funktionsnedsättning ökar.
- Antalet förskoleplatser täcker behoven

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet kommer att nås under året. Bedömningen grundar sig på att förväntat resultat prognosticeras att nås.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet kommer att uppnås under året då underliggande nämndmål och årsmål bedöms uppfyllas helt.

Efter att pandemirestriktionerna tagits bort har fysiska möten återkommit till viss del vilket innebär att antalet resor har ökat. Förvaltningen har under perioden ändå fortsatt med en stor andel digitala möten som minskar onödigt resande. För resor som ändå görs i tjänsten prioriteras klimatsmarta val. Kollektiva färdmedel eller cykel/elcykel väljs i första hand. Är dessa alternativ inte möjliga används något av förvaltningens miljögodkända leasingfordon. Förvaltningen har sammantaget 14 fordon varav 3 elbilar, 10 biogasbilar och 1 dieseldriven lastbil vars avtal löper ut den 31 oktober 2022.

Förvaltningen prioriterar i möjligaste mån att promenera med brukarna, alternativt används cykel/elcykel, och när så inte bedöms möjligt, genomförs merparten av förvaltningens transporter med kommunala transportmedel. För transporter inom förvaltningens stöd och service till personer med funktionsnedsättning nyttjas förvaltningens fordon för skjuts av brukare till och från deras arbetsplatser inom daglig verksamhet. Detta istället för så kallade turbundna resor. Bilen används också vid utflykter med brukare.

Förvaltningen uppmanas, genom Stockholms stadshus AB, att se över årsmål 2.3 i förvaltningens plan för utbyggnad av laddinfrastruktur för elfordon. Förvaltningen äger inga parkeringsplatser, samtliga hyrs. Störst andel platser finns på ytparkeringar och resterande är i garage där laddboxar installerades 2017. Förvaltningen har därför ingen plan för ytterligare laddinfrastruktur.

Bokningssystemet för förvaltningskontorets elcyklar har uppdaterats och gjorts mer användarvänligt. Vi har också gjort insatser för att ytterligare uppmärksamma möjligheten att boka och använda elcyklar i tjänsten.

Nämndmål: Hållbara transporter prioriteras inom nämndens verksamheter

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Andelen biogas ökar av totala förbrukningen av drivmedel
- Fler digitala möten ersätter icke-hållbara resor i förvaltningens verksamheter.
- Miljökrav på arbetsfordon, transporter och leveranser ställs vid upphandling.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet kommer att nås under året. Bedömningen grundar sig på att förväntade resultat och årsmål prognosticeras att nås och att planerade aktiviteter kommer att genomföras.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

● Uppfylls helt

Analys

Öppna mötesplatser för barn, föräldrar och unga

Förvaltningens verksamhet med öppna mötesplatser för barn, föräldrar och unga har under perioden löpt på utan större avvikelser. Under sommarlovet har haft ett utökat öppethållande i jämförelse med tidigare år. Tre verksamheter har hållit öppet hela sommaren – Farstaängen, Forsängen i Farsta strand och Måsen i Fagersjö.

Under maj och juni månad har parklekarna sin högsäsong. Det är ett högt besökstryck och det genomförs en mängd aktiviteter som till exempel stafflimålning, danslekar, tipsrundor, sällskapsspel, slackline, käpphästhoppning, kanotutflykter och bollsporter. I Starrmyrans parklek har vi erbjudit kaninhoppning och ridning. Parklekarna fungerar också som spelplatser för olika evenemang och kulturuppträdanden. Den traditionsenliga parkleksfesten genomfördes i Farsta strand detta år. Alla Farstas parklekar samlades och bjöd på en stor fest och aktivitetsdag som samlade cirka 500 besökare.

På fritidsgårdarna arbetar man fortsatt med olika metoder som gör det möjligt för ungdomar att vara med och påverka utbudet. Det har resulterat i bland annat tårtbakartävlingar, matlagning, pingisturneringar, dans och karaoke.

Öppna förskolans dag firades 19 maj, med olika aktiviteter och fika till föräldrarna samt nyinköpta vimplar i Stockholms stads färger. Öppna förskolorna har haft ett samarbete med Farsta bibliotek med sagostunder och information om bibliotekets verksamhet. Öppna förskolorna avslutade säsongen med en publik sångsamlingsturné på torg.

Morris extra stöd (fritidsgård för ungdomar med funktionsnedsättning) har genomfört en sommarfest i samarbete med flera andra stadsdelar. Dagen avslutades med disco. Under årets *Sommarhäng*, tre dagars läger på Björnö, fick ungdomarna prova på att paddla, fiska, klättra och segla.

Förvaltningen arbetar vidare med de idéer och synpunkter vi fått in via enkäter och dialoger med ungdomar om hur vi på olika sätt kan förstärka den öppna ungdomsverksamheten i Sköndal – ett uppdrag vi har från nämnden i år.

Föreningssamverkan och lovverksamhet

I år har 7 000 barn och ungdomar deltagit i våra lovaktiviteter, en siffra som kan jämföras med 3660 deltagare år 2019, 2850 under pandemiåret 2020, och 4680 förra året. I år deltog 47

procent flickor, 53 procent pojkar. Vissa aktiviteter har väldigt ojämn könsfördelning. Fotbollen lockade nästan uteslutande pojkar och till exempel K-popfestivalen lockade mest flickor. Utvärderingen visar att aktiviteterna var uppskattade med i genomsnitt 9,1 på en tiogradig skala.

Sommarens utbud av lovaktiviteter blev omfattande och innehöll 66 unika aktiviteter med totalt 253 programpunkter. Totalt 10 föreningar har samverkat med förvaltningen vid sidan om idrottsförvaltningen och kulturförvaltningen.

Aktiviteter som haft fokus på sport, lek och friluftsliv har varit till exempel Full Fart Farsta; pröva på-aktiviteter vid Farsta IP, Sommarbasket, öppen fotbollsverksamhet, skateskola, yogaläger, bootcamp, Capoeira, fiske i Magelungen. I parklekarna har vi visat en teaterföreställning per öppen vecka och parklek, sammanlagt 50 föreställningar med subvention från kulturförvaltningens system *Kulan*. Andra lovaktiviteter har varit workshops i eget skapande samt en mängd parkleksaktiviteter, aktiviteter i plaskdammarna och fritidsgårdsaktiviteter. Ungdomar från Tuben arrangerade K-popfestivalen på Farsta IP som drog cirka 400 besökare.

Sportscamp, som är ett samarbete mellan stadsdelsförvaltningen, idrottsförvaltningen och lokala idrottsföreningar, genomfördes under två veckor innan skolorna startade för terminen. Årets Sportscamp samlade rekordmånga deltagare 746 stycken, 52 procent flickor och 48 procent pojkar. Idrottsaktiviteterna leddes av 120 feriearbetande ungdomar. 98 procent av barnen var mycket nöjda eller nöjda med sin huvudidrott. 99 procent av föräldrarna var nöjda med Sportscamps organisation och 93 procent av ungdomsledarna ansåg att feriejobbet var meningsfullt. 144 stycken av barnen som deltog var inte med i någon idrottsförening.

Genom nämndens idéburna offentliga partnerskap (IOP) med Farsta föreningsråd har nationaldagsfirande samt midsommarfirande genomförts med 3 000 respektive 3 000 besökare.

Kultur inom förvaltningens verksamheter

Förvaltningen har under perioden köpt in och arrangerat kultur inom våra verksamheter. Barn i förvaltningens förskolor ges kontinuerligt möjlighet att uttrycka sig genom eget kulturskapande i den dagliga förskoleverksamheten. En nystart efter pandemin har genomförts med Fagersjöförskolornas samverkan med förskolebiblioteket på Mötesplats Fagersjö.

Farstabor med insatser socialpsykiatri eller med insatser inom funktionsnedsättning har genom förvaltningen gått på konserter, bio, Skansen, museum, utflykter, studiebesök, allsång etcetera.

Förvaltningen har under året återstartat Café 9:an, en öppen mötesplats för personer med funktionsnedsättning. Café 9:an har haft sex tillfällen med program som pianospel av och med besökare, karaoke, trubadurer och öppen scen. På sommaravslutningen besökte cirka 100 personer eventet.

För Farstabor med insatser inom äldreomsorg har under perioden erbjudit 20 konserter på boenden och dagverksamheter. Postiljonen har också haft två tillfällen med högläsning. Resultat från brukarundersökningen samt uppföljningar på individnivå visar att vård- och

omsorgsboendena behöver arbeta vidare för att motivera och stimulera boende till deltagande i aktiviteter och utevistelse. Under tertialen har en aktivitetssamordnare anställts på Edö vård- och omsorgsboende. Under tertialen har individuella utflykter genomförts som exempelvis restaurang- och fikabesök utanför enheten.

Hemtjänstenheterna i egen regi arbetar aktivt med att motverka ensamhet och social isolering. Arbetet har bland annat bestått i att dela ut seniorverksamhetens program till äldre med beviljade insatser, reserverade platser till sommarens bussresor, förlängda besök hos de kunder som upplever extra behov av social samvaro.

Öppen seniorverksamhet

Inom förvaltningens öppna seniorverksamhet har en stadsdelskamp genomförts tillsammans med Skarpnäcks stadsdelsförvaltning. En idrottsdag på Farsta IP där seniorerna tävlade i olika grenar, sammanlagt deltog 156 seniorer i arrangemanget. En ny aktivitet, dans- och rörelse, har erbjudits en gång i veckan i samarbete med ungdomsverksamheten på Tuben. Aktiviteten har attraherat nya besökare.

Projektet *Matlyftet* har under maj månad haft frukost för seniorer en gång i veckan och ordnat kurser i matlagning för herrar. IT-hjälp har erbjudits seniorer via en grupp ungdomar i projektet *ROOKIE*.

Under tertialen har fem bussresor genomförts i samarbete med föreningar. Resorna har varit fullbokade och seniorer som inte tidigare deltagit i gemensamma utflykter har deltagit i större grad. En konsertserie, *Onsdagar i Ladan*, på Farsta gård har arrangerats vid åtta tillfällen i samverkan med PRO Farsta. Förvaltningens öppna seniorverksamhet har hållits under hela sommaren. Verksamheten hade under tre veckor tolv ferieungdomar som sjöng och spelade på vård- och omsorgsboenden i egen regi och på torgen. En utflykt till Gröna Lund genomförs under augusti med 36 seniorer.

En konstgrupp bestående av seniorer har bildats i Fagersjö och som har besökt stadens konsthögskola i Frihamnen som lånat ut ett antal tavlor. Tavlorna ställs ut i samband med Fagersjödagen i september månad. Konstsamlingen är tillgänglig på Mötesplats Fagersjö året ut.

Torgsommar

Förvaltningen har genomfört *Torgsommar*, ett samlat kulturprogram med sång och musik, teater och cirkus, konst och dans för alla åldrar och gratis på sju av stadsdelens torg. Två av våra torg – David Helldéns torg i Hökarängen och Gubbängstorget – var så kallade Sommartorg, vilket innebar att trafikkontoret satsade extra på möbler, blommor, belysning och konst. Sammanlagt 115 programpunkter genomfördes i samverkan med det lokala kultur- och föreningslivet. Av dessa arrangerades åtta av kulturförvaltningen och fem av Parkteatern. Motsvarande siffra 2021 var 37.

Nämndens råd för demokrati-, integrations- och föreningsfrågor (DIF) har hittills i år sammanträtt två gånger. Några ärenden som har tagits upp är förvaltningens arbete för ökad vaccinationsgrad i Fagersjö, beredskap för ukrainska flyktingar, dialoger inför parkupprustningar samt aktiviteter på torgen under sommaren.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och ungdomar som deltar i idrottsaktiviteter på fritiden				85		85 %	75 %	2022
Analys Skolenkät ej ännu genomförd								
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter				77 %		80 %	75 %	2022
Analys Skolenkät ännu ej genomförd								
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter på fritiden				76 %		78 %	76 %	2022
Analys Skolenkät ännu ej genomförd								
  Andel ungdomar som deltar i föreningsliv				59 %		70 %	65 %	2022
Analys Skolenkät ännu ej genomförd								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna ska genomföra en översyn av stadens spontanidrottsytor med fokus på vad som kan tillföras platserna för att de ska bli mer attraktiva för flickor och kvinnor samt genomföra relevanta åtgärder	2022-01-01	2022-12-31	
  Idrottsnämnden ska i samarbete med exploateringsnämnden och stadsdelsnämnderna ta fram förslag på pop-up idrottsytor i staden	2022-01-01	2022-12-31	
  Idrottsnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ta fram en stadsövergripande strategi för ökad simkunnighet	2022-01-01	2022-06-30	
  Idrottsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna genomföra en riktad informationskampanj till prioriterade målgrupper om vikten av simkunnighet samt visa på det breda utbudet som finns att tillgå	2022-01-01	2022-12-31	
  Idrottsnämnden ska vid behov bistå stadsdelsnämnderna med att starta fritidsbibliotek i minst två stadsdelar	2022-01-01	2022-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningar för att införa ett gemensamt digitalt ansökningsystem för föreningsbidrag	2022-01-01	2022-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kulturnämnden och stadsdelsnämnderna ska i samråd med kommunstyrelsen utreda hur parklekarnas verksamhet kan utvecklas	2022-01-01	2022-06-30	
  Kulturnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, stadsdelsnämnder, fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem och AB Svenska Bostäder ansvara för stadens deltagande i Wall Street Stockholm	2022-01-01	2022-06-30	

Nämndmål: Farstas invånare har tillgång till ett rikt utbud av kultur och fritidsaktiviteter

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Farstaborna är nöjda med kulturlivet i stadsdelen.
- Förskolebarn, boende, besökare och brukare är nöjda med kulturupplevelserna i förvaltningens verksamheter
- Föreningar i Farsta är nöjda med informationen kring föreningsbidrag.
- Antalet besökare ökar på de öppna mötesplatser som nämnden erbjuder
- Andelen män ökar bland besökarna till öppen seniorverksamhet.
- Andelen flickor och andelen pojkar bland besökarna till fritidsgårdarna är fortsatt jämna.
- Alla förskolebarn deltar på professionella kulturevenemang
- Alla femåringar i Farstas förskolor deltar i Konst i förskolan som drivs i samarbete med Konsthall C
- Stadsdelens öppna mötesplatser upplevs som trygga och av dess besökare

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet kommer att nås under året. Bedömningen grundar sig på att förväntade resultat och årsmål prognosticeras att nås och att planerade aktiviteter kommer att genomföras.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel besökare som är nöjda med fritidsgårdarnas verksamhet				95,69 %		88 %		2022
Analys								
Brukarenkät genomförs i november								
  Andel besökare som är nöjda med parklekarnas verksamhet				96,62 %		96 %		2022
Analys								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Brukarenkät genomförs i september								
 ♀ Andel deltagare som är nöjda med öppna förskolans verksamhet				96,08 %		98 %		2022
Analys								
Brukarenkät genomförs i september								
 Andel Farstabor som är nöjda med kulturlivet i stadsdelen	44 %	40	45	37 %		50 %		2022
Analys								
Bättre resultat än förra året. Skillnad mellan män och kvinnor. Vi når inte upp till stadens mål. 32 % svarar varken eller och 19 % vet ej.								
 ♀ Andelen besökare på Morris öppna verksamhet för unga med funktionsnedsättning som är nöjda med verksamheten.				92,31 %		85 %		2022
Analys								
Brukarenkät genomförs i november								
 ♀ Antal barn som deltar i Sportscamp.	746	48 %	52 %	665		620		2022
 Antal besök på Farstas öppna mötesplatser för barn och unga				136 062				2022
Analys								
Redovisas vid årsslut								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsförvaltningen ska utreda, bland annat genom dialog med ungdomar, hur vi på olika sätt kan förstärka den öppna ungdomsverksamheten i Sköndal. Stadsdelsförvaltningen ska utreda, bland annat genom dialog med ungdomar, hur vi på olika sätt kan förstärka den öppna ungdomsverksamheten i Sköndal. Stadsdelsförvaltningen ska utreda, bland annat genom dialog med ungdomar, hur vi på olika sätt kan förstärka den öppna ungdomsverksamheten i Sköndal.	2022-01-01	2022-11-30	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas under året liksom underliggande nämndmål. Årsmålen bedöms uppnås helt för fyra av fem indikatorer, en indikator uppnås delvis.

Stockholms stads miljöprogram 2020-2023 och klimathandlingsplan 2020-2023

Förvaltningen bidrar till att uppnå målen i stadens miljöprogram 2020-2023 främst genom att utföra aktiviteterna i den lokala miljö- och klimathandlingsplanen som beslutades 2021. Handlingsplanen gäller för samtliga verksamheter inom förvaltningen och inkluderar även samarbete med andra förvaltningar och bolag. Planen omfattar ett femtiotal aktiviteter varav drygt ett tiotal har utförts och flertalet pågår kontinuerligt. Nya aktiviteter läggs till allt eftersom.

I juni kom besked om att samordning av nätverket för stadsdelsförvaltningarnas miljösamordnare återupptas av miljöförvaltningen. Detta förenklar för stadsdelarna att ta del av information inom miljöområdet och inte minst underlättar det att ha en kontaktperson på miljöförvaltningen.

Odling

Under odlingssäsongen 2022 har förvaltningen haft samarbete med ett 40-tal personer som odlat i pallkragar enskilt eller tillsammans i gemensamhetsodlingar. På en plats finns små anlagda odlingsytor istället för lådor.

Evenemanget Gröna Plattan arrangerades på Sergels torg i början av juni. Där fanns bland annat odlingslådor fyllda med blommor och annat grönt. När evenemanget var slut levererades några av dessa lådor till ett gruppboende i Farsta vilket förstärkte en redan fin utemiljö med blommor och grönsaker för de boende.

Alla förskolor har erbjudits odlingslådor, jord och frön. Gensvaret har varit stort och många barn har under våren och sommaren fått odlingserfarenhet.

Betesdjur

Förvaltningen har utrett möjligheter för att hålla betesdjur på någon plats i stadsdelsområdets park- och grönområden. Två möjliga platser i stadsdelen har identifierats, Högdalstopparna och Farstanäset. Här kan betesdjuren bidra både till ökade rekreativa inslag för besökare och främja den biologiska mångfalden. I underlaget finns kostnad för att hyra djur, investera i stängsel etcetera. Vid Högdalstopparna kan fårbyte bidra till att hålla tillbaka beståndet av jättebjörnlöka och på Farstanäset kan betesdjuren bidra till slyröjning och att marken hålls öppen runt friställda ekar. Utredningen visar dock att det inte en ekonomisk vinst att hålla betesdjur, däremot finns ekologiska och rekreativa nyttor.

Ekologiskt och klimatsmart mat

Andelen ekologiska måltider och livsmedel har hittills ökat under 2022 i relation till utfallet för 2021 men bedöms inte nå årsmålet. Nuvarande ackumulerad ekologisk andel för förvaltningen är 56 procent. (KAN ÄNDRAS EFTER MÅNADSSKIFTET) Även om vi inte bedöms nå årsmålet går utvecklingen åt rätt håll sett över tid. 2016 var motsvarande siffra knappt 35 procent. Månatliga uppdateringar skickas ut till enheterna för att uppmärksamma frågan och indikatorn tas även upp i förvaltningens interna nyckeltalsrapport. Ekonomiavdelningen har haft dragningar i hur standardiserade inköpslistor med ekologiska basvaror kan användas för att styra inköpen till att öka den ekologiska andelen.

Förvaltningens verksamheter inom äldreomsorgen arbetar utifrån *Strategin för god, hälsosam och klimatsmart mat*. Andelen ekologiska inköp behöver fortsatt öka inom äldreomsorgens enheter. Beställningsansvariga inom vård- och omsorgsboenden har under tertialen fått särskilt stöd av ekonomiavdelningen i syfte att hitta arbetssätt så att andelen ökar.

Förvaltningens förskolor ska under året implementera *Farstas riktlinjer för mat, måltider och fysisk aktivitet*. Verksamheterna har i uppdrag att öka andelen ekologisk mat och en tydlig ökning har skett. Förskolornas genomsnittliga inköpsandel av ekologisk mat är 62 procent. Ett förskoleområde har uppnått 74 procent.

Mätning av matsvinn inom förskolan har genomförts en vecka under våren. Fler förskolor har genomfört uppdraget än vid föregående mätning förra hösten. Resultatet visar stora skillnader på hur mycket mat som blivit över olika veckodagar på förskolorna. Bedömningen är att regelbunden mätning leder till ett minskat svinn då både medarbetare och barn blir påmind om vikten att minska svinnet.

Källsortering och matavfallsinsamling

Förvaltningen har undersökt möjligheterna till matavfallsinsamling inom parklekar och öppen förskola. Då det inte finns kontinuerlig måltidsservering inom dessa verksamheter är mängden matavfall som uppkommer alltför liten. Övrig källsortering finns inom dessa verksamheter.

Hållbar utveckling i förskolan

Förvaltningens förskolor har sedan hösten 2021 fokus på ett forskningsbaserat arbete på temat hållbar utveckling. Syftet är att studera hur man kan arbeta med hållbarhetsfrågor i praktiken i förskolan och undersöka vilka effekter det kan medföra. Ett gemensamt tema är framtaget, *Barns röster i ett hållbart Farsta*, vilket förväntas bidra till ökad likvärdighet inom hållbarhetsarbetet på förskolorna och öka barnens inflytande, delaktighet och framtidstro.

Kemikalier och plast

Förvaltningens mångåriga arbete med att säkerställa en kemikaliesmart förskola har fortsatt. Vi har genomfört en ny inventeringsomgång av kemikalier för att säkra uppfyllelse av kemikaliecentrums vägledning. Efter inventering har beslut fattats om nyinköp av giftfritt material. Inom förskolorna fortsätter också arbetet med att bidra till en hållbar miljö genom sortering av avfall, återbruk, minimera exponering av kemikalier samt att göra medvetna materialval.

Förvaltningen undviker inköp av engångsartiklar i plast.

God vattenstatus

Nämnden har möjlighet att söka medel för att förbättra vattenkvaliteten i Magelungen och Drevviken. I samband med denna tertialrapport 2 ansöker nämnden om driftåtgärder inom *God vattenstatus*. Vi söker medel för tre projekt vars syfte är att uppfylla det långsiktiga målet att uppnå förbättrad vattenkvalitet i Magelungen och Drevviken i enlighet med lokala åtgärdsprogram (LÅP). De tre projekten är 1) Inventering av bryggor, båtar och bråte utmed Magelungen och Drevvikens stränder, 2) Röja sly runt Fagersjö strandplats och 3) Röja vass och sly runt Magelungen. Beträffande det tredje projektet anser förvaltningen att det råder oklarheter kring vilken nämnd som är ansvarig för vasslåtter, men vi åtar oss detta om ansökan bifalls.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system				100 %		100 %	100 %	2022
  Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling				83 %		90 %	90 %	2022
  Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	52,18 %			53,35 %		65 %	65 %	2022
Analys Även om vi inte bedöms nå årsmålet går utvecklingen åt rätt håll sett över tid. Månatliga uppdateringar skickas ut till enheterna för att uppmärksamma frågan och indikator tas även upp i förvaltningens interna nyckeltalsrapport. Ekonomiavdelningen har haft dragningar i hur standardiserade inköpslistor med ekologiska basvaror kan användas för att styra inköpen till att öka den ekologiska andelen.								
  Klimatpåverkan från upphandlade				1,4 kg CO2		1,7 kg CO2	1,70 kg CO2 per kg	2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
livsmedel och måltider							livsmedel	
Totalt köpt energi i stadens verksamheter				1,6 GWh		1,8 GWh	1945 GWh	2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholm Vatten och Avfall AB beskriva och konkretisera samhällsviktig verksamhet vid skyfall	2022-01-01	2022-12-31	
Kommunstyrelsen ska i samarbete med trafiknämnden och stadsdelsnämnder och i samråd med fastighetsnämnden och de fastighetsägande bolagen AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, Micasa Fastigheter i Stockholm AB och SISAB genomföra kompletterande risk- och sårbarhetsanalyser (RSA) för skyfall inom utpekade riskområden	2022-01-01	2022-12-31	
Kommunstyrelsen ska tillsammans med trafiknämnden och stadsdelsnämnderna utreda hur en indikator som mäter hur stor del av stadens växter som är pollinatörsvänliga ska utformas	2022-01-01	2022-12-31	
Kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, äldreomsorgen, stadsdelsnämnderna, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB samt Stockholm Vatten och Avfall AB ska fortsätta att arbeta med handlingsplanen för klimatanpassning vid skyfall och värmeböljor	2022-01-01	2022-12-31	
Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med idrottsnämnden, kyrkogårdsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna utreda förutsättningar att spara vatten vid långvarig värme och torka	2022-01-01	2022-12-31	
Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samråd med kommunstyrelsen ta fram ett stadsövergripande kommunikationskoncept för ökad matavfallsinsamling i stadens verksamheter i samarbete med stadsdelsnämnderna, Stockholms Stadshus AB, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, utbildningsnämnden, socialnämnden och servicenämnden	2022-01-01	2022-12-31	
Stockholm Vatten och Avfall AB ska samarbeta med stadsdelsnämnderna för att genomföra en informationskampanj med syfte att öka återvinning och avfallssortering	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: Nämndens verksamheter är miljövänliga

Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Ökad andel ekologiska livsmedel köps i verksamheterna.
- Förvaltningen elförbrukning effektiviseras.
- Källsortering finns i alla verksamheter
- Antalet verksamheter som sorterar matavfall ökar
- Inköp av engångsmaterial av plast minskar
- Vid behov av möbler till förvaltningen ska utbudet på Stockets återbruk först användas
- Den biologiska mångfalden ökar

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet kommer att nås under året. Bedömningen grundar sig på att förväntade resultat och årsmål prognosticeras att nås och att planerade aktiviteter kommer att genomföras.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Alla förskolpedagoger genomgår/repeterar e-utbildning om hur man säkrar en Kemikaliesmart förskola	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska tillsammans med miljöförvaltningen ta fram ett program för stadsdelsvisa åtgärdsprogram (SÅP).	2022-01-01	2022-11-30	
 Utbildning genomförs i Hållbar utveckling för kökspersonal i förskolan	2022-01-01	2022-12-31	

KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Förvaltningen bedömer att Kommunfullmäktiges inriktningsmål kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att målen för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas.

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser bedöms kunna uppfyllas helt. Förvaltningen bedömer att verksamheten kommer att rymmas inom tilldelad budget.

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna bedöms kunna uppfyllas helt. Förvaltningen har inlett en satsning kring aktivt medarbetarskap i samtliga verksamheter. Arbetet med att implementera chefsprofilen pågår. Flera samarbeten med högskolor pågår och stödjer både kunskapsutveckling och rekrytering. Verktuget LIKA har implementerats som ett stöd för förvaltningens digitaliseringsutveckling.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls helt. Bedömningen grundas på att samtliga av kommunfullmäktiges indikatorer samt det

underliggande nämndmålet prognostiseras att uppnås.

Bedömningen innehåller osäkerhetsfaktorer. Pandemin är ännu inte helt förbi, smittspridningen ökar återigen och ger fortsatt effekter på nämndens verksamheter. Inflationen har ökat löpande under årets första månader vilket ger ett ökat kostnadstryck på alla verksamheter.

Årsprognosen visar ett överskott om 5,8 miljoner kronor före resultatöverföringar och efter resultatöverföringar prognostiseras ett överskott om 4,0 miljoner kronor.

Överskott prognostiseras inom verksamhetsområdena Förskola och Ekonomiskt bistånd. Underskott prognostiseras inom verksamhetsområde Individ- och familjeomsorg. Resultatenheterna prognostiserar överskott och beräknar att föra 1,8 miljoner kronor till resultatfonderna. Överskotten för resultatenheterna beror i huvudsak på tillkommande statsbidrag.

För investeringar prognostiseras ingen avvikelser mot budget.

Prognosen bygger på ett periodiserat utfall till och med augusti 2022, prognos för kostnader och intäkter för resten av året samt prognos för årets budgetjusteringar och prestationsförändringar.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	99,8 %			97,8 %		100 %	100 %	Tertial 2 2022
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	99,7 %			97,7 %		100 %	100 %	Tertial 2 2022
  Nämndens prognossäkerhet T2	0 %			0 %		+/- 1 %	+/- 1 %	2022

Nämndmål: Nämndens verksamheter drivs inom givna ekonomiska ramar.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen följer under verksamhetsåret upp budget månadsvis med prognos på helårsutfall för en kontinuerlig uppdatering av ekonomin och verksamhetens utveckling. Ekonomin ska vara i balans med fokus på tilldelning av resurser för kärnverksamheterna. Åtgärder vidtas vid avvikelser. Verksamheterna ska vara kostnadseffektiva och anpassade till målgruppernas behov och efterfrågan utifrån gällande lagstiftning och stadens riktlinjer. Investeringar ska präglas av kostnadsmedvetenhet för att garantera god hushållning av resurser.

Förväntat resultat

- Förvaltningen uppvisar en budget i balans.
- Prognossäkerheten är god.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet kommer att nås under året. Bedömningen grundar sig på att förväntat resultat prognostiseras att nås.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

● Uppfylls helt

Analys

Nämnden är en attraktiv arbetsgivare

Index Bra arbetsgivare består av tre delindex; *Jämställdhet*, *Attraktiv arbetsgivare* och *Rekommendera arbetsplats*, och bygger på uppgifter hämtade från LIS och från stadens medarbetarenkät. Förvaltningen förbättrade sitt index för Bra arbetsgivare jämfört med föregående år och fick ett något bättre resultat jämfört med det genomsnittliga resultatet för samtliga stadsdelsförvaltningar. Trots detta uppnåddes inte det uppsatta årsmålet.

Den mest positiva utvecklingen för förvaltningen ses i delindex för jämställdhet, där förvaltningen förbättrade sitt resultat med fyra punkter och uppnådde ett markant högre resultat inom området jämfört med stadens genomsnitt. En bidragande orsak till detta är att skillnaden i sysselsättningsgrad minskat mellan könen (kvinnor har en högre andel som arbetar heltid) och att könsrepresentationen bland förvaltningens chefer har utvecklats i positiv riktning och speglar nu i princip den totala könsfördelningen inom förvaltningen. Här kommer förvaltningen att fortsätta arbeta systematiskt med heltidsresan, där den totala andelen deltidsanställda i förvaltningen idag är cirka 8 procent, och den kompetensbaserade rekryteringsprocessen för att vidmakthålla den positiva utvecklingen.

När det gäller resultatet för *Attraktiv arbetsgivare* och *Rekommendera arbetsplats*, så är resultaten oförändrade i jämförelse med föregående år och ligger något under genomsnittet för samtliga stadsdelsförvaltningar. Här pågår utvecklingsarbeten inom förvaltningen som på sikt sannolikt kommer att bidra till förbättrade resultat. Ett exempel på detta är arbetet med att hålla andelen timavlönade på en låg nivå inom äldreomsorg i egen regi. Under tertialen har andelen timalönade varit cirka 10 procent och prognosen är att årsmålet kommer att uppnås. Arbetet med att minska beroendet av upprepade och kortare visstidsanställningar samt timavlönade kommer därutöver att intensifieras inom hela förvaltningen med anledning av de nya bestämmelserna i lagen om anställningsskydd (LAS). Här har samtliga chefer fått en genomgång av de nya bestämmelserna och avdelningsvisa workshops har genomförts i syfte att nå en djupare förståelse för hur förändringarna påverkar verksamhetens förutsättningar att bemanna samt skapa handlingsberedskap. Fortsättningsvis kommer samtliga verksamheter att beakta de nya bestämmelserna i sina bemanningsrutiner och i den årliga översynen av

avdelningarnas kompetensförsörjningsplaner.

Resultatet från medarbetarundersökningen visade ett oförändrat AMI för förvaltningen jämfört med föregående år vilket innebär att förvaltningen inte uppnådde målet för aktivt medskapandeindex. Oaktat detta har förvaltningen goda resultat i undersökningen. Exempelvis har AMI för styrningen inom förvaltningen ökat och andelen medarbetare som uttrycker att de vet vad som förväntas av dem har ökat. Cheferna har analyserat resultaten tillsammans med sina medarbetare och tagit fram handlingsplaner som ska bidra till att utveckla såväl verksamhet som arbetsmiljö och bidra till förvaltningen som attraktiv arbetsgivare.

Som en del i arbetet med att implementera stadens personalpolicy, och skapa förutsättningar för ett aktivt medarbetarskap genom delaktighet, har förvaltningen inlett en satsning kring aktivt medarbetarskap i samtliga verksamheter. Målsättningen är att stärka det aktiva medarbetarskapet, höja förvaltningens AMI, och därigenom bidra till staden som ett attraktiv arbetsgivare.

Cheferna inom förvaltningen ska leda i enlighet med stadens chefsprofil och arbetet med att implementera chefsprofilen pågår. Förvaltningen kommer under hösten fortsätta satsningen på ledarskapsutbildning för cheferna, vilken utgår från chefsprofilen. Vidare har cheferna erbjudits möjligheter att ingå i handledningsgrupper i syfte att stärka ledarskapet i vardagen. Under året kommer också chefernas förutsättningar att verka som chefer att kartläggas och insatser vidtas för att höja kompetensen som arbetsgivare.

När det gäller den totala sjukfrånvaron inom förvaltningen så är trenden att sjukfrånvaron minskar bland både kvinnor och män och prognosen är att förvaltningen kommer att klara det uppsatta årsmålet i sin helhet. Emellertid är kvinnors sjukfrånvaro fortfarande högre än mäns varför det finns anledning att djupare analysera denna skillnad och vidta insatser.

De årliga skydds ronderna genomförs enligt plan och inför hösten kommer förvaltningens systematiska arbetsmiljöarbete ses över och en handlingsplan för utveckling tas fram. Förvaltningen har beviljats stimulansmedel *Främja hållbart arbetsliv inom vård- och omsorg* (även kallad återhämtningsbonus). Medlen kommer bland annat att användas till olika friskvårdsaktiviteter, teamutbildning och reflektion samt arbete med ett aktiv medarbetarskap inom äldreomsorgen. Avdelningen för individ och familjeomsorg arbetar vidare med stadens handlingsplan för förbättrad arbetssituation för socialsekreterare och biståndshandläggare. Inom barn och ungdom genomförs en översyn av det administrativa stödet och jämställdhetsambassadörer har utsetts vilka har i uppdrag att stötta både familjer och arbetsplats i jämställdhetsarbetet. Inom ekonomiskt bistånd planeras för en metod för arbetstygndsmätning i syfte att få en bättre bild av arbetsbelastningen. Inom förskolan fortsätter arbetet med handlingsplan för förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare tillsammans med insatserna i kompetensförsörjningsplanen.

I syfte att säkerställa rätt kompetens i verksamheten och identifiera kompetensutvecklingsbehov har förvaltningen genomfört kompetensinventeringar inom öppna förskolan, äldreomsorgen och i stödet och servicen till personer med funktionsnedsättning. Utbildningsförvaltningen har samarbete med stadsdelsförvaltningarna

genomfört en inventering av kompetensutvecklingsbehov i öppna förskolan. Inventeringen visar på relativt god kompetens inom öppna förskolan generellt inom staden, med till exempel hög andel förskollärare. I Farsta finns en förskolelärare på varje öppen förskola och därutöver fritidsledare. Förvaltningen arbetar för att stärka kompetensen bland fritidsledare inom våra öppna förskolor.

I övrigt genomförs insatserna i förvaltningens kompetensförsörjningsplan så att förvaltningen fortsätter vara en attraktiv arbetsgivare med förmågan att utveckla, behålla, och rekrytera den kompetens vi behöver.

Nämndens verksamheter präglas av kvalitetsutveckling och innovation

Förvaltningen arbetar vidare med implementeringen av stadens nya kvalitetsprogram och dess förhållningssätt; Stockholmarnas fokus, helhetssyn, hållbarhet, handlingsutrymme, lärande och öppenhet.

Innovation

Det förvaltningsövergripande innovationsrådet ska fungera som metodstöd och verka för omhändertagande av goda idéer och innovationer i stadsdelen. Process för stöd till verksamheter som vill prova nya arbetssätt och lösningar har utvecklats och arbetsformer justeras fortlöpande. Under perioden har en färdplan som stakar ut riktningen för förvaltningens innovationsarbete utformats.

Innovationsinitiativ har inkommit från flera av förvaltningens verksamheter. Utifrån dessa pågår nu bland annat arbete med att i högre utsträckning använda digitala verktyg för att göra Farstaborna delaktiga i förvaltningens arbete med ständiga förbättringar. Förvaltningen har också under sommaren bett ferieungdomar komma med inspel om stora samhällsutmaningar med koppling till FN:s globala mål Agenda 2030. Ett 40-tal ferieungdomar har lämnat idéer och förslag.

Under perioden har förvaltningen tillsammans med andra stadsdelar förberett en stadsdelsgemensam workshop där tjänstedesignsmetodik kommer tillämpas utifrån fyra olika teman.

Förvaltningen arbetar även med förberedelser för att utifrån tjänstedesign angripa utmaningen med barn som riskerar att dras in i kriminalitet. Kontakt har tagits med berörda samarbetspartners och detta arbete kommer att fortlöpa under hösten.

För att bejaka och tillvarata initiativ och kunskap från medborgare arbetar förvaltningen löpande med olika former av dialog. Under perioden har dialog med barn och föräldrar om utformningen av lekplatsen Byängen i Sköndal genomförts.

Digitalisering

Förvaltningen har formulerat pedagogiska ställningstaganden kopplat till digitalisering i förskolan, som ska utgöra stöd för undervisning samt förtydliga användning av digitala verktyg. Framtagande och implementeringen av kommunikationsplaner, kompetensutveckling för medarbetare och utvecklingen av digitala verktyg i undervisningen fortsätter under hela 2022 parallellt med utvecklingen av metoder, arbetssätt och uppföljning i det systematiska

kvalitetsarbetet genom Skolplattformen.

Förvaltningen har inom avdelning funktionsnedsättning genomfört workshops med fokus på grundläggande digital kompetens i syfte att utveckla arbetssätt och val av arbetsmetoder, som ska tillförsäkra den enskilde ökad integritet, självbestämmande och delaktighet. Förvaltningen undersöker möjligheten att genomföra studiebesök i syfte att kunna ta del av goda exempel från verksamheter som bedöms ligga i framkant vad gäller nyttjande av välfärdstekniska hjälpmedel samt få goda exempel på hur rollen som stödpedagog kan nyttjas inom aktuella verksamheter. Insatser för att stärka grundläggande kompetens avseende datorkunskap och smarttelefoner är planerade. Inom verksamheterna har utsetts så kallade DigIT-ombud, vars främsta syfte är att bidra till utvecklingen av nya arbetssätt och nyttjandet av nya digitala verktyg. DigIT-ombuden ska även borgen för att den digitala kompetensen hos berörda medarbetare håller jämna steg med den digitala utvecklingen i samhället. Tillsammans med brukare testar medarbetare exempelvis ny välfärdsteknik från KomiKapp och från Habiliteringen.

Förvaltningen har under året påbörjat arbetet med att utveckla bättre digitala lösningar för anmälan till, och information om Sportscamp. En webbsida under start.stockholm med samlad information om Sportscamp har skapats.

Enligt verksamhetsplanen har förvaltningen i uppdrag att utveckla och effektivisera den digitala processen för inhämtning och spridning av information om lovaktiviteter. Tidplanen, informationshanteringen och momenten för bildbehandling har ytterligare standardiserats och effektiviserats.

Införandet av digitala anslagstavlor inom hemtjänsten har genomförts under perioden. Stimulansmedel har erhållits för digital utveckling och dessa har använts till inköp av Smart-TV samt till verktyg för sociala aktiviteter.

Inom den förebyggande enhetens öppna seniorverksamhet har, i samarbete med företaget Rookie starters, en grupp IT-ungdomar erbjudit besökare hjälp med sina mobiltelefoner och Ipads. Ungdomarna hjälpte bland annat till med att ladda ner appar och visa olika funktioner. Förvaltningen har även i samarbete med Fritidsförbundet utvecklat digitala mötesplatser för ungdomar med funktionsvariation.

Förvaltningen har tillsammans med fyra andra stadsdelar arbetat med att enligt PM3 etablera gemensam förvaltning av trygghetslarm på Vård och omsorgsboende. Detta i syfte att öka larmens driftsäkerhet och höja kvaliteten.

Hemtjänsten i egen regi samarbetar med Stockholms trygghetsjour gällande installationen av Smarta lås.

Forskning, samarbeten och kunskapsutveckling

Förvaltningen fortsätter sitt nära samarbete med högskolor och universitet och tar emot studenter för verksamhetsförlagd utbildning. Samverkan med utbildningsanordnarna ger en värdefull input om de senaste forskningsrönen, vilket bidrar till en ökad kvalitet i en verksamhet som vilar på vetenskaplig grund. Samarbetet med högskolor och universitet ger också en möjlighet för förvaltningen att arbeta med en bredare rekrytering då VFU-studenter

får en god insyn och uppmuntras söka lediga tjänster inom förvaltningens verksamheter.

Förvaltningen deltar i pilotprojektet "Mitt val – min väg" i samverkan med Göteborgs och Lunds universitet för att stödja placerade ungdomar som lämnar samhällsvården och förbereda dem inför ett självständigt vuxenliv. Förvaltningen deltar även i projektet "Intensifierad utredning i hemmiljö" där syftet är att testa en ny arbetsmodell i utredningsförfarandet där socialsekreterare och familjebehandlare samverkar från start. För att öka andel familjehemsplacerade barn i skolåldern som klarar målen i kärnämnen i grundskolan har förvaltningen gått med i projekt där två "skolsamordnare" anställts med huvuduppdrag att samordna placerade barn och ungas skolgång. Dessa tre projekt finansieras med sociala investeringsmedel.

Socialförvaltningen har i samarbete med Förvaltningen startat en pilot, Akademisk socialtjänst (AST) i syfte att samlokalisera socialtjänsten och forskare för att få en nära koppling mellan praktik och forskning. Piloten lägger fokus på temat våld.

Projektet Nyanlända föräldraledigas etablering i Sverige (NYFEIS) syftar till att ge en förbättrad hälsa, etablering, integration och inkludering. Arbetet bedrivs uppsökande och individer erbjuds ett utbud av insatser. De uppsatta målen för projektet prognosticeras uppnås.

Förvaltningen tillsammans med Enskede-Årsta-Vantör, Skarpnäck, Södermalm och Enheten för hemlösa deltar i samsjuklighetsprojektet "Stärkt samverkan" som syftar till att stärka samarbetet mellan socialtjänst och Region Stockholm kring personer som lider av både psykisk ohälsa och beroendeproblematik.

Utbildning i metodstödet insatser, risk- och skyddsbedömningar för våldsutsatta barn (iRISK) sker i samarbete med forskare från Marie Cederschiölds högskola. I metodstödet ingår också att utreda våldsutövande förälders omsorgsförmåga.

Arbetsmodellen Islandsprojektet har implementeras i ordinarie verksamhet. Arbetsmodellen sker i samarbete med lokalpolisområde Farsta och socialjouren där syftet är att synliggöra våldsutsatta vuxna och barn snabbare så att de får ett samordnat skydd, stöd och behandling. Våldsutövare lagförs i större omfattning och får adekvat stöd och behandling.

Förvaltningen har efter pandemin återupptagit vårt samarbete med Regionalt cancercentrum (RCC) avseende så kallade Hälsoinformatörer. Regionens hälsoinformatörer deltar på förvaltningens externa evenemang som till exempel Fagersjödagen.

Förvaltningen deltar i en forskningsstudie i samverkan med Karolinska institutet som ska undersöka föräldraskapsstödsprogrammets effekt. Resultat från studien är ännu inte klara.

Farsta förskolor ska erbjuda en god utbildning och omsorg samt en verksamhet som vilar på vetenskaplig grund och likvärdig kvalitet. Under perioden har ett arbete påbörjats för att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet i hela styrkedjan för förskolans verksamhet. Samverkan sker nationellt med andra kommuner samt ansvariga forskare knutna till ett program lett av Ifous - Innovation, forskning och utveckling inom förskola och skola.

Förvaltningens pilotprojekt som startades 2021 för att undersöka metoder för att begränsa den invasiva växten parkslide har fortsatt 2022. Två olika metoder prövas på två olika platser. Metoderna kallas knäck och täck samt e-weeding. Preliminärt drar förvaltningen slutsatsen att

metoden knäck och täck är bäst av de två.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex	79			79		80	83	2022
Analys								
Resultatet från medarbetarundersökningen visar ett oförändrat AMI för förvaltningen jämfört med föregående år vilket innebär att förvaltningen inte uppnådde målet för aktivt medskapande index. Oaktat detta har förvaltningen ett fint resultat i undersökningen. Exempelvis har AMI för styrningen inom förvaltningen ökat och andelen medarbetare som uttrycker att de vet vad som förväntas av dem har ökat.								
  Andel av personalkostnader inom socialtjänstens myndighetsutövning som är för externa konsulter	0,67 %			3,05 %	0,05 %	2 %	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2022
  Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts				100 %		90 %	93 %	2022
  Andel upphandlingar där marknadsdialog har genomförts				100 %		90 %	Tas fram av nämnd/styrelse	2022
  Index Bra arbetsgivare	80			79		82	84	2022
Analys								
Förvaltningen förbättrade sitt index för Bra arbetsgivare jämfört med föregående år och uppnådde ett något högre resultat jämfört med det genomsnittliga resultatet för alla stadsdelsförvaltningar. Trots detta uppnåddes inte det uppsatta årsmålet. Inom de olika delindexen (Jämställdhet, Attraktiv arbetsgivare och Rekommendera arbetsplats) återfinns den mesta positiva utvecklingen i delindex för jämställdhet där förvaltningen förbättrade sitt resultat med fyra indexpunkter och uppnådde därmed ett markant högre resultat inom området jämfört med genomsnittet för alla stadsdelsförvaltningar. Resultatet för de två andra delindexen är oförändrat i jämförelse med föregående år och ligger något under genomsnittet för alla stadsdelsförvaltningar.								
  Sjukfrånvaro		5,1 %	8,8 %	8,7 %	8,6 %	8,6 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 2 2022
  Sjukfrånvaro dag 1-14		3 %	3,9 %	3,6 %	3,5 %	3,5 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 2 2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska medverka i kommunstyrelsens och servicenämndens pilotprojekt för effektiva arbetssätt vid webbpublicering på hemsidor i syfte att säkerställa	2022-01-01	2022-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
kvalitet och efterlevnad av lagkrav gällande tillgänglighet och personuppgifter samt effektivisera stadens kommunikationsarbete			
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna genomföra en inventering av kompetensutvecklingsbehov i öppna förskolan	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna analysera stadsdelsnämndernas kompetensutvecklingsbehov och samordna kompetensutvecklingen för personal i förskolan	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: Nämnden är en attraktiv arbetsgivare

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Sjukfrånvaron minskar
- AMI ökar
- Medarbetare vet vad som förväntas av dem
- Förvaltningens verksamheter bedriver ett systematiskt arbetsmiljöarbete
- Chefer har adekvat kompetens för uppdraget
- Personalomsättningen minskar
- Andel heltidsanställningar ökar

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet kommer att nås under året. Bedömningen grundar sig på att förväntade resultat prognosticeras att nås och att planerade aktiviteter kommer att genomföras.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förskolans medarbetare registrerar sina kompetenser i verktyget KOLL och rektorer använder det för att identifiera utbildnings- och rekryteringsbehov.	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: Nämndens verksamheter präglas av kvalitetsutveckling och innovation

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Förvaltningen samarbetar med högskolor och universitet
- Förvaltningen utvecklar nya arbetssätt med hjälp av digital teknik
- Förvaltningen tar tillvara de möjligheter som utvecklingen av nya verksamhetssystem ger
- Idéer och utvecklingsförslag har inkommit från alla verksamhetsområden
- Hög avtalstrohet
- Höjt resultat i LIKA ÖL24 (Strategi för att identifiera behov av nya digitala arbetssätt eller processer)

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet kommer att nås under året. Bedömningen grundar sig på att förväntade resultat prognosticeras att nås och att planerade aktiviteter kommer att genomföras.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ska inventera befintliga nätverk, ytor och forum för externt och internt samarbete	2022-01-01	2022-12-31	
 Stadsdelsförvaltningen ska 2022 skapa bättre rutiner för så kallad inrymning, som kan behöva ske i samband med hot- och våldssituationer i alla verksamheter.	2022-01-01	2022-11-30	
 Stadsdelsförvaltningen ska etablera processer för hantering och tillvaratagande av idéer och innovationsförslag	2022-01-01	2022-12-31	

Uppföljning av ekonomi

Uppföljning av driftbudget

Mnkr	Budget	Begärda budgetjusteringar	Prestations- och omslutningsförändringar	Prognos	Avvikelse
Anslag för nämndens verksamhet (netto)	1 819,7	1,4	26,0	1 841,3	5,8
Kostnader	2 028,8	1,4	26,0	2 050,4	5,8
Intäkter	-209,1			-209,1	0,0
Prognos/avvikelse före resultatdispositioner					5,8
Resultatenheternas överskott från 2021					25,1
Resultatenheternas överskott till 2023					-26,9
Prognos/avvikelse efter resultatdispositioner					4,0

Totalt prognostiseras ett överskott om 5,8 miljoner kronor före resultatöverföringar och ett överskott om 4,0 miljoner kronor efter resultatöverföringar.

Överskott prognostiseras inom verksamhetsområdena Förskola och Ekonomiskt bistånd. Underskott prognostiseras inom verksamhetsområde Individ- och familjeomsorg. Resultatenheterna prognostiserar överskott och beräknar att föra 1,8 miljoner kronor till resultatfonderna. Överskotten för resultatenheterna beror i huvudsak på tillkommande statsbidrag.

Bedömningen innehåller osäkerhetsfaktorer. Pandemins ökar återigen och ger fortsatt effekter på nämndens verksamheter. Inflationen har ökat löpande under årets första månader vilket ger ett ökat kostnadstryck på alla verksamheter.

För investeringar prognostiseras ingen avvikelse mot budget.

Prognosen bygger på ett periodiserat utfall till och med augusti 2022, prognos för kostnader och intäkter för resten av året samt prognos för årets budgetjusteringar och prestationsförändringar.

Nedan presenteras prognos per verksamhetsområde.

Mnkr Netto	Budget	Begärda budgetjusteringar	Prestations- och omslutningsförändringar	Prognos (före resultatöverföringar)	Prognos (efter resultatöverföringar)	Avvikelse
Nämnd och administration	80,9			80,9	80,9	0,0
Individ- och familjeomsorg	208,9			211,3	211,3	-2,4
<i>varav barn och ungdom</i>	116,7			119,6	119,6	-2,9
<i>varav vuxna</i>	36,7			32,2	32,2	4,5
<i>varav socialpsykiatri</i>	53,2			57,2	57,2	-4,0
<i>varav nyanlända</i>	0,0			0,0	0,0	0,0
Stadsmiljöverksamhet	20,6	0,9		21,5	21,5	0,0
<i>Avskrivningar</i>	10,7			10,7	10,7	0,0
<i>Internräntor</i>	0,4			0,4	0,4	0,0
Förskoleverksamhet	355,9		-7,7	343,7	344,2	4,0
Äldreomsorg	638,0			639,3	638,0	0,0
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	340,2	0,5	33,7	374,4	374,4	0,0
Barn, kultur och fritid	34,2			34,2	34,2	0,0
Arbetsmarknad såtgärder	14,8			14,8	14,8	0,0
Ekonomiskt bistånd	109,2			106,8	106,8	2,4
<i>varav handläggare</i>	23,6			23,6	23,6	0,0
Övrig verksamhet	5,9			5,9	5,9	0,0
Totalt	1 819,7	1,4	26,0	1 843,9	1 843,1	4,0

Nämnd och administration

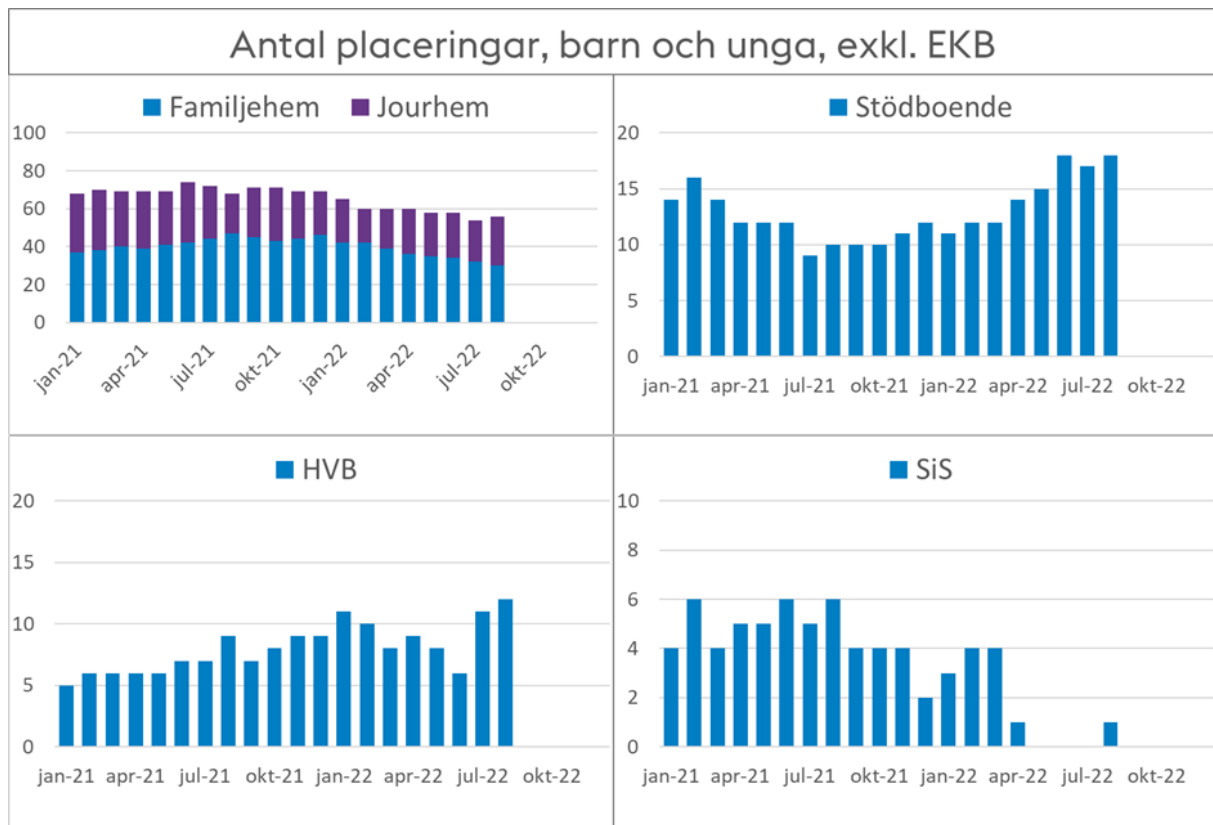
Verksamhetsområdet prognostiserar en budget i balans.

Individ- och familjeomsorg

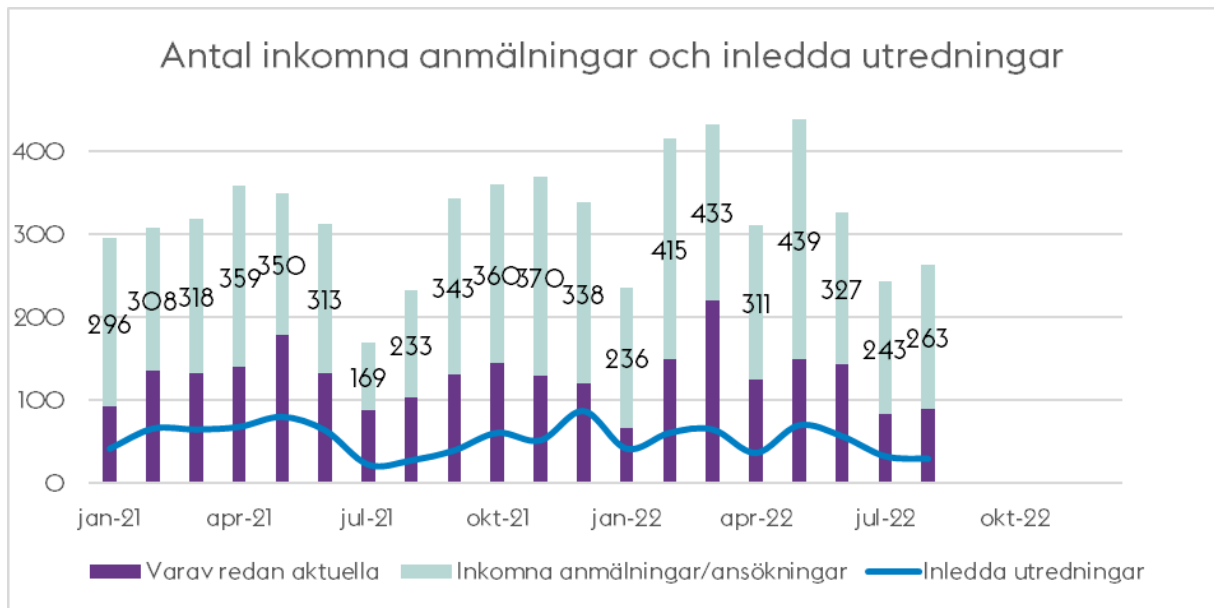
Verksamhetsområdet prognostiserar ett underskott om 2,4 miljoner kronor.

Barn- och ungdom

Barn och ungdom prognostiserar ett underskott om 2,9 miljoner kronor. Underskottet beror främst på höga placeringskostnader.

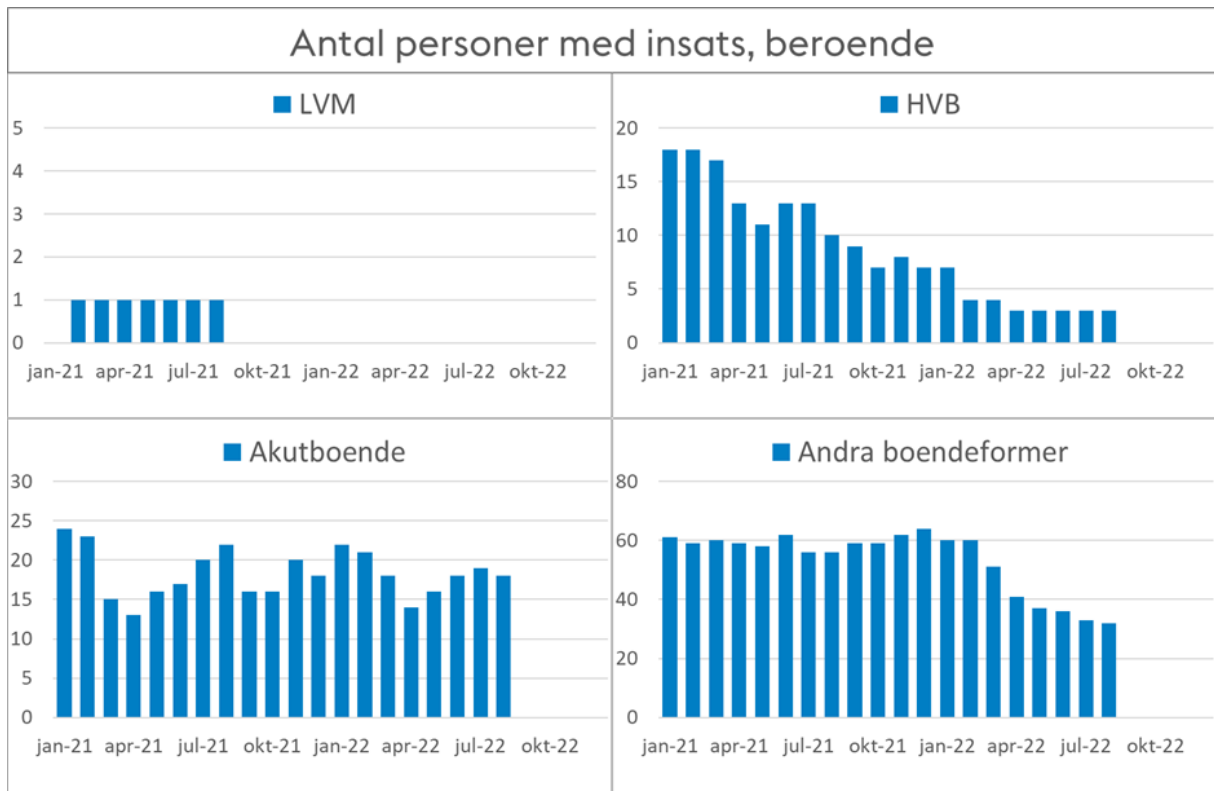

Antal inkomna anmälningar och antal inledda utredningar ligger högre jämfört med samma period förra året.

Vuxen

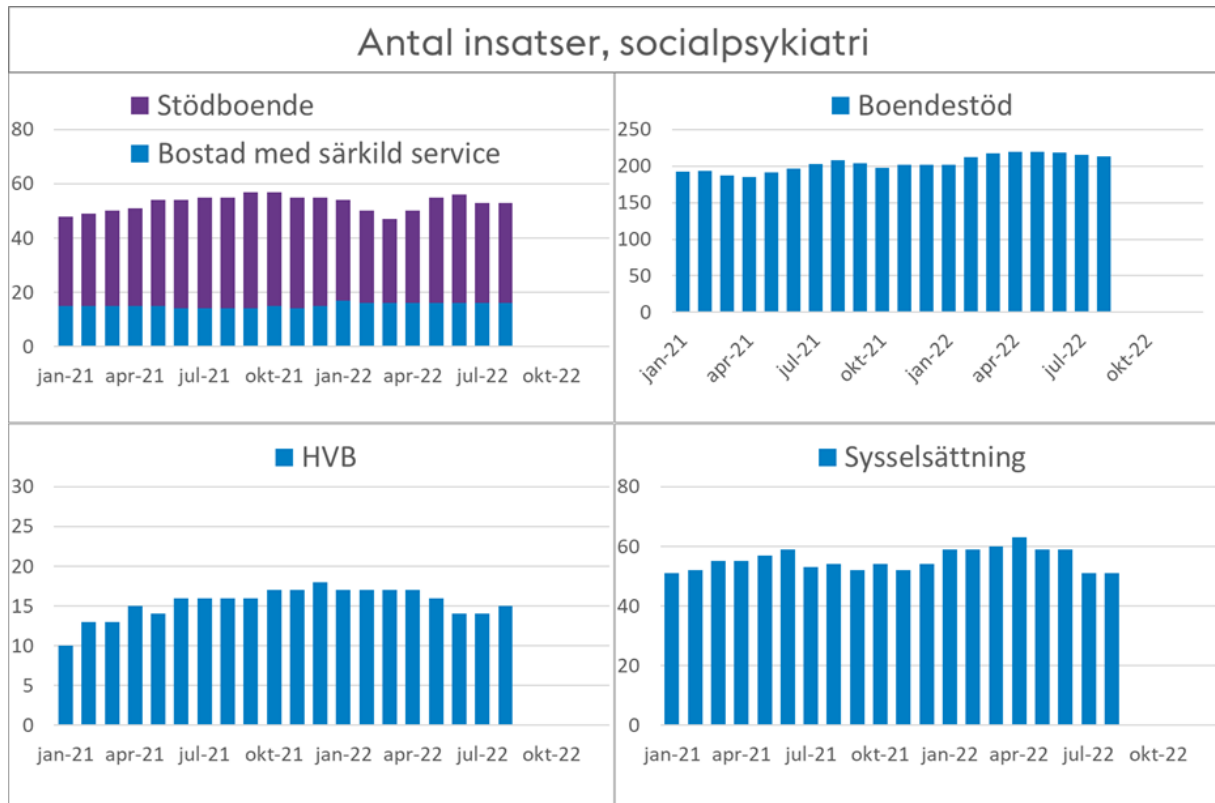
Vuxen prognostiserar ett överskott om 4,5 miljoner kronor. Antal placeringar, främst enligt lagen om vård av missbrukare (LVM) och vid hem för vård eller boende (HVB), ligger på en lägre nivå än budgeterat.

Socialpsykiatri

Socialpsykiatri prognostiserar ett underskott om 4 miljoner kronor. Underskottet redovisas både inom myndighetsutövning och för nämndens utförare.

Förvaltningens boendeenhet inom socialpsykiatri prognostiserar ett underskott om 2 miljoner kronor, vilket avser gruppboendet Lingberga som är för litet för att bära sina kostnader och nå en budget i balans. Utförarenheten inom boendestöd och sysselsättning prognostiserar en budget i balans.

Flykting

Verksamheten prognostiserar en budget i balans. Läget är osäkert vad gäller utvecklingen inom verksamhetsområdet med anledning av Rysslands invasion av Ukraina.

Stadsmiljö

Verksamhetsområdet prognostiserar en budget i balans.

Förskola

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om 4,5 miljoner kronor före resultatöverföring och ett överskott om 4,0 miljoner kronor efter resultatöverföringar.

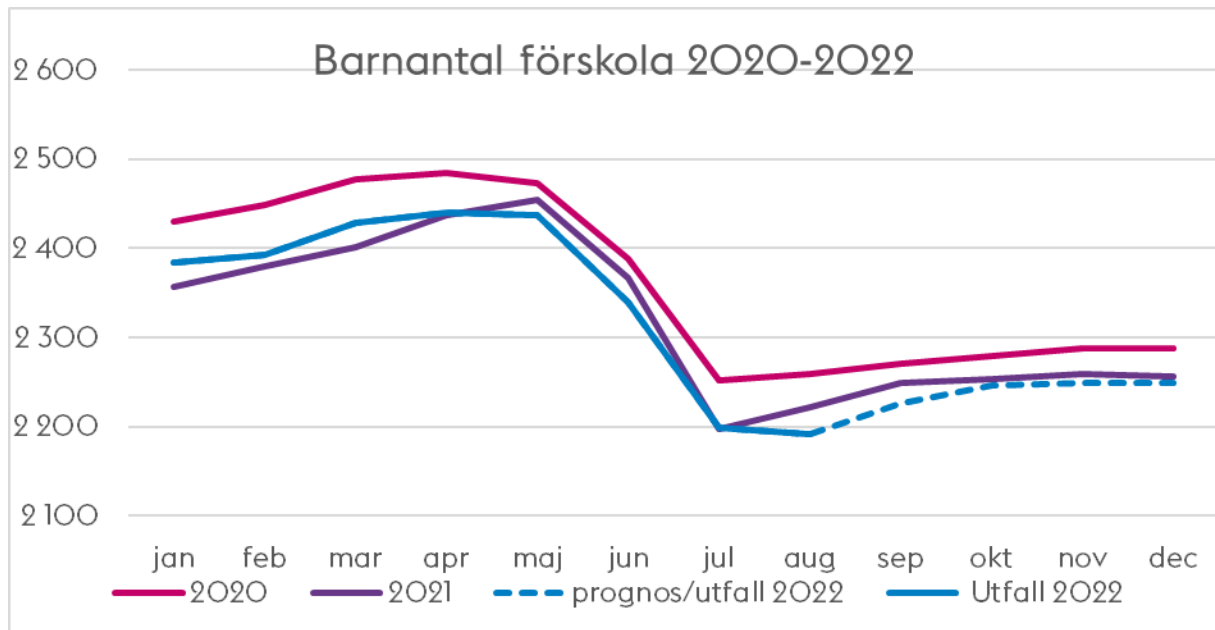
Överskottet förklaras främst av statsbidrag för sjuklönekostnader.

Prognos för barnantalet (prestationer) är lägre än kommunfullmäktiges budget. Prestationsjusteringar påverkar främst beställaravdelningens budget som består av fasta kostnader såsom hyror, IT-kostnader och löner för övergripande personal.

Förskolorna förde från 2021 med sig ett ackumulerat överskott om 25,1 miljoner kronor i resultatfond.

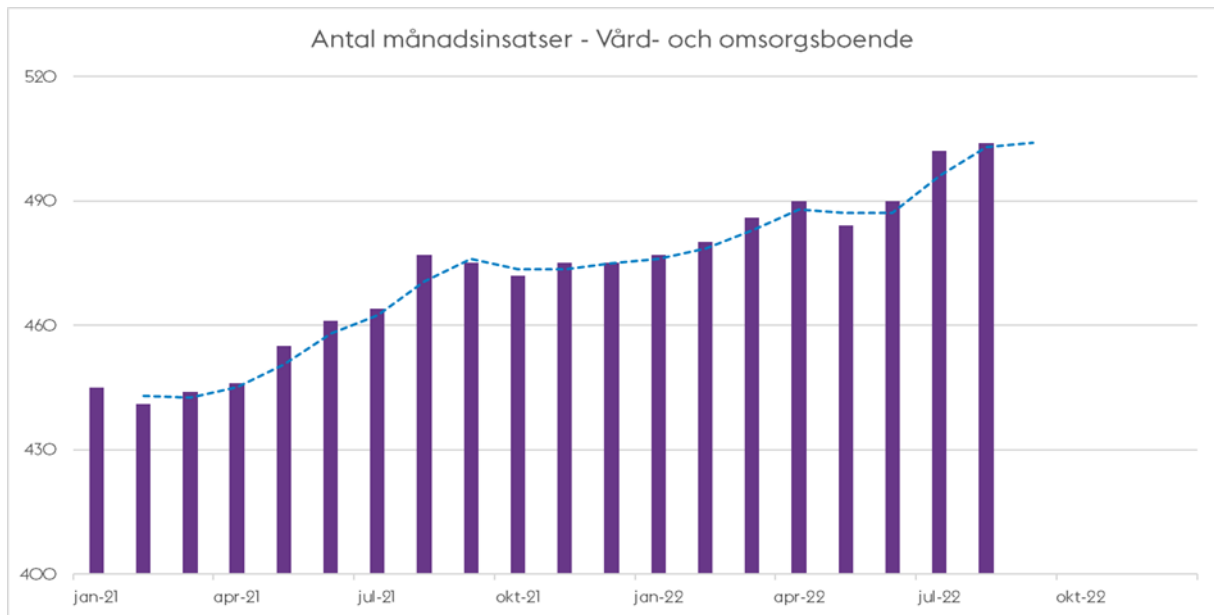
Förvaltningen bedömer att platsgarantin kommer att uppfyllas under året. Behovet av platser inom förskolan ses kontinuerligt över och bedöms kunna tillgodoses inom stadsdelsområdet.

Äldreomsorg

Verksamheten prognostiserar sammantaget en budget i balans efter fondöverföringar.

För beställarenheten – som hanterar bostadsansökningar och beställer beviljat bistånd hos utförare – prognostiseras ett överskott då antalet placeringar inom vård- och omsorgsboenden ligger på en lägre nivå budget. Genomsnittet för antal placeringar per andra tertiet har ökat under andra tertiet. Hemtjänstinsatserna ligger på en lägre nivå än budgeterat 2022.

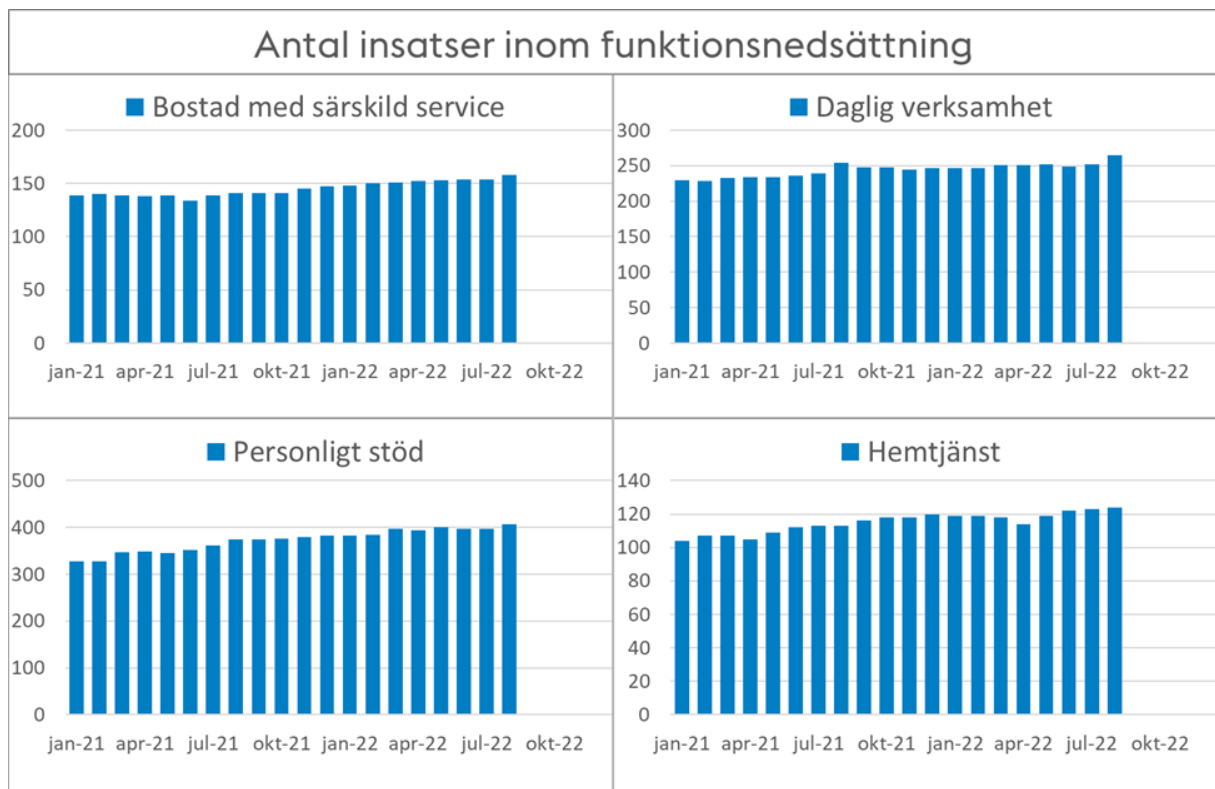
Utförarenheterna inom vård- och omsorgsboende är i en omställningsprocess efter pandemin. Beläggningen på boendena har ökat den senaste tiden, men ligger fortfarande under en normalnivå. De enheter som prognostiserar underskott arbetar nu med åtgärder för budget i balans inför 2023. Hemtjänsten Centrum blev ny resultatenheter 2022 och för med sig det prognostiserade överskott om 1,3 miljoner kronor till nästa år. Hemtjänsten Norra prognostiserar en budget i balans.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Verksamhetsområdet prognostiserar en budget i balans.

Biståndsenheten prognostiserar ett underskott om 1,0 miljoner kronor. Underskottet beror på höga kostnader för särskilt kostsamma boendeplaceringar, hemtjänst och avlösarservice. Totala antalet insatser inom funktionsnedsättning har under året ökat, framförallt avseende daglig verksamhet och personligt stöd. Motsvarande överskott ligger på avdelningen centralt.

Förvaltningens utförarverksamheter inom service- och gruppboende samt daglig verksamhet prognostiserar en budget i balans.

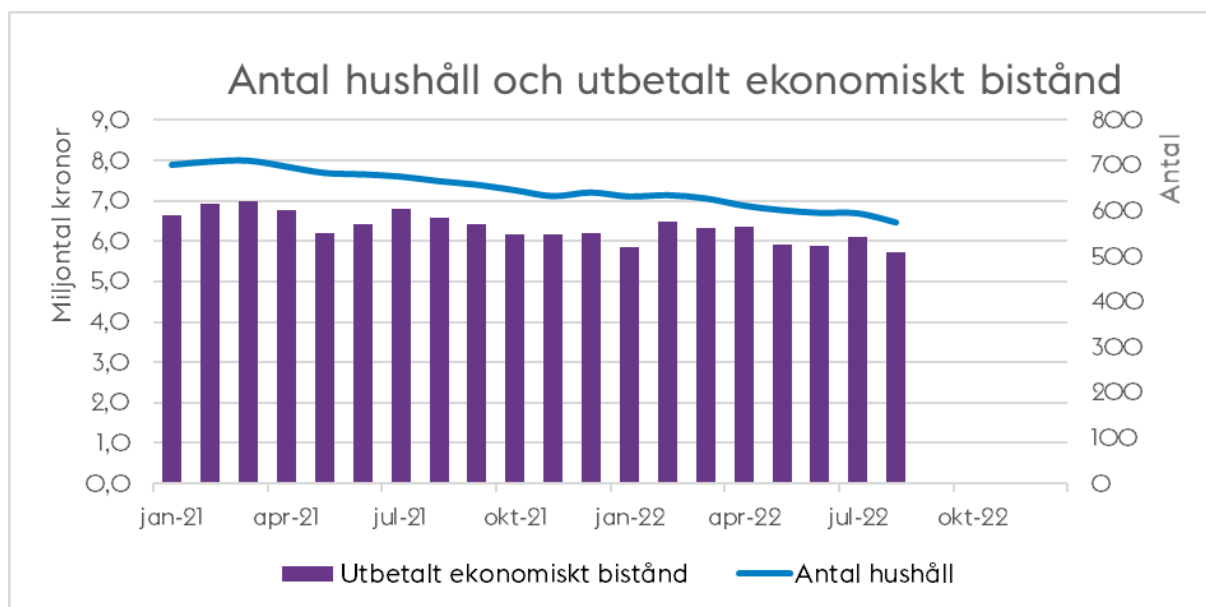
Barn, kultur och fritid

Verksamhetsområdet prognostiserar en budget i balans.

Ekonomiskt bistånd

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om 2,4 miljoner kronor.

Medelbidrag ligger preliminärt på 9 986 kr/hushåll i augusti. Antal hushåll med ekonomiskt bistånd har minskat under året från 631 i januari till preliminärt 574 i augusti. Utbetalt bistånd har minskat från 6,5 miljoner i genomsnitt per månad under 2021 till 6,1 miljoner i genomsnitt per månad under 2022.

Arbetsmarknadsåtgärder

Verksamhetsområdet prognostiserar en budget i balans.

Övrig verksamhet

Verksamhetens prognos är en budget i balans. Budgeten består av en gemensam reserv som fastställdes i nämndens verksamhetsplan.

Resultatenheter

Resultatenhetens namn	Resultatenheternas bruttobudget 2022	Resultatöverföring från 2021 Överskott (-) Underskott (+)	Beräknat resultat 2022 Överskott (-) Underskott (+)	Beräknad resultatöverföring till 2023 Överskott (+) Underskott (-)
Förskolor Tallkrogen	42 855,0	-2 921,0	0,0	2 921,0
Förskolor Sköndal	64 931,0	-4 283,0	-500,0	4 783,0
Förskolor Farsta Strand/Larsboda	47 038,0	-4 135,0	0,0	4 135,0
Förskolor Farsta Fagersjö	58 240,0	-5 552,0	0,0	5 552,0
Förskolor Farsta Strand/Larsboda	47 038,0	-4 135,0	0,0	4 135,0
Förskolor Hökarängen	59 600,0	-4 619,0	0,0	4 619,0
Hemtjänsten Centrum	25 831,0	0,0	-1 300,0	1 292,0
Summa resultatenheter		-25 645,0	-1 800,0	27 437,0

Investeringar

Nämndens stadsmiljöinvesteringar fortlöper i stort som planerat. Nu i samband med

tertiärrapport 2 omfördelar nämnden 0,2 mnkr från potten *Reinvestering parkvägar* samt 0,3 mnkr från potten *Reinvesteringar trappor*. Medlen fördelar nämnden till följande projekt:

- 0,2 mnkr till Farsta strandpark
- 0,1 mnkr till Flytt av bollplan Tallkrogen
- 0,1 mnkr till Fagersjö strandplats (Stockholm vid vatten, ytterligare egen finansiering)
- 0,1 mnkr till potten Reinvesteringar, tillgänglighet och eventuella medborgarförslag

Inventarier och maskiner

Investeringar avseende maskiner och inventarier prognostiseras i balans med budget. Stadsdelsnämndens budget för inventarier och maskiner är 3,1 miljoner kronor. Under året planeras investeringar främst inom förskola och funktionsnedsättning.

Mnkr, netto	Budget	Begärda budgetjusteringar	Prognos	Avvikelse
Parkinvesteringar	4,9		5,1	-0,2
Parkreinvesteringar	1,5		1,5	0,0
Nycklade medel Stadsmiljö	8,6		8,4	0,2
Klimatinvesteringar	0,0		0,0	0,0
Trygghetsinvesteringar	2,0		2,0	0,0
Övriga investeringsmedel	2,2		2,2	0,0
Maskiner & inventarier	3,1		3,1	0,0
Totalt	22,3	0,0	22,3	0,0

Försäljningar av anläggningstillgångar

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

Omslutningsförändringar

Nämnden begär inga omslutningsförändringar i tertialrapport 2.

Budgetjusteringar

Nämnden ansöker om budgetjustering avseende

- Medel för kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning om 0,5 miljoner kronor. (Bilaga 3)
- God vattenstatus om 0,6 miljoner kronor. (Bilaga 3)
- Särskilda insatser stadsmiljö om 0,3 miljoner kronor. (Bilaga 3)
 Ansökan om 0,3 miljoner kronor gäller städning av boplatser för hela året 2022. Beloppet innehåller en uppskattning av kostnaderna för hösten. Uppskattningen baseras på tidigare års kostnader.

Medel för lokaländamål

Nämnden begär inga medel för lokaländamål.

Analys av balansräkning

Jämförelse mellan 2021-08 och 2022-08

Förvaltningens balansomslutning har ökat med 6,9 miljoner kronor, 3,3 procent, jämfört med augusti 2021.

Tillgångar

- Förändringarna i de balanskonton som avser anläggningstillgångar avser främst ökade kostnader inom stadsmiljö.
- Ökningen av Mark, byggnader och tekniska anläggningar med 4,8 procent, 4,4 miljoner kronor beror på flera nya stadsmiljöanläggningar inom park, t ex Farstaängen etapp 2 och 3.
- Minskningen av Maskiner och inventarier med 3,4 miljoner kronor, 19,6 procent beror på att avskrivningarna överskrider nya investeringar.
- Kundfordringarna har minskat med 4,2 procent, 571 tusen kronor. Anledningen beror på volymminskningar inom förskolan.
- De kortfristiga fordringarna har minskat med 1,7 procent, 1 miljon kronor, vilket till största del beror på att intäkterna för personligt stöd inkommit i tid och ej behövde periodiseras i lika stor utsträckning som för samma period 2021. Samt så erhöles ett stadsbidrag för feriearbetare 2021, vilket inte var aktuellt 2022.
- Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter har ökat med 27,8 procent, 7,5 miljoner kronor vilket bland annat beror på ökade intäkter från olika projekt, t ex Skolsamordnare, Mitt val min väg och ökade paraplyintäkter mot andra förvaltningar.

Skulder

- Leverantörsskulder har ökat med 21,5 procent, 8,3 miljoner kronor. Ökningen beror på att fler fakturor 2022 var i status parkerad, på grund av tvist, jämfört med samma period 2021.
- Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter har ökat med 5 procent, 4,3 miljoner kronor, beroende på volymökningarna inom äldreomsorgen och funktionsnedsättning. De upplupna kostnaderna för vårdfakturor är högre 2022 inom äldreomsorgen och funktionsnedsättning. Även övriga upplupna kostnader inom äldreomsorgen, samt det ökade friskvårdsbidraget bidrar till ökningen jämfört med samma period 2021.

Analys resultaträkning T2 2022

Jämförelse mellan 202108 och 202208

Intäkter

- Intäkterna har totalt sett minskat med 8,3 procent, 16,7 miljoner kronor jämfört med föregående år. Det går att härleda till att de merkostnadsersättningar, på grund av pandemin, ej varit aktuella i år. Förra året resultatfördes tidigare års generalschablon

och vi har inga intäkter för detta i år.

- Konto 301* Försäljningsintäkter har ökat med 56,1 procent. 4,8 miljoner kronor. Detta beror på ökade volymer främst inom äldreomsorgen. Samt att sjuklöneersättningen felaktigt hade bokats på konto 3015, vilket ombokades till konto 3519 2021.
- Konto 313* Övriga taxor och avgifter, har ökat med 7,1 procent, 2,4 miljoner kronor, vilket till största del beror på ökade intäkter från äldreomsorgen, förskolan och funktionsnedsättning.
- Intäkter på konto 341*, Bostads- och lokalhyror, har ökat med 10,3 procent eller 1,7 miljoner kronor, detta till följd av ökade volymer främst inom äldreomsorgen.
- Minskningen på konto 351* Driftbidrag, med 44,1 procent, 37,3 miljoner kronor, beror att de merkostnadsersättningar från Socialstyrelsen avseende pandemin förra året ej var aktuella i år. I och med att generalschablonen från Migrationsverket resultatfördes 2021, blir skillnaden stor mellan augusti 2021 och augusti 2022. Samt att sjuklöneersättningen är lägre 2022. Minskningen beror även på lägre ersättningsnivåer från arbetsförmedlingen.
- Konto 352* Bidrag/gåvor från privata aktörer används ej längre utan konto 3516 Driftbidrag från AF (Arbetsförmedlingen) ska användas istället. Här har det skett en minskning på 1,9 miljoner kronor på grund av lägre ersättningsnivåer från arbetsförmedlingen.
- Intäkter på konto 354* Ersättning från försäkringskassan personlig assistent, LASS, har minskat med 1,9 miljoner kronor, 46,6 procent vilket beror på en minskning i ersättning total jämfört med samma period 2021, till följd av färre brukare med personlig assistans.
- Konto 359* Övriga bidrag, har ökat med 78 procent, 7,6 miljoner kronor. Detta beror på fler erhållna medel från bland annat Socialstyrelsen och andra stadsinterna projektmedel, t ex från Socialförvaltningen.
- Konto 361*, Försäljning av verksamhet, har ökat med 26,8 procent, 10,1 miljoner kronor. De ökade intäkterna härrör sig främst till äldreomsorgen, på grund av ökade volymer avseende hemtjänst och vård- och omsorgsboende.
- Konto 369*, Övriga ersättningar, har ökat med 54,9 procent, 616 tusen kronor. Detta beror på ökad ersättning för facklig tid jämfört med 2021.

Kostnader

- Kostnaderna har totalt sett ökat med 81,7 miljoner kronor, 6,4 procent jämfört med samma period föregående år.
- Konto 402* Inköp av maskiner och inventarier, har minskat med 61,5 procent, 555 tusen kronor då färre inköp har skett under 2022.
- Kostnaderna på konto 451*, Bidrag till enskilda, har minskat med 7,4 procent, 4,2 miljoner kronor. Under 2022 har kostnaden varit lägre jämfört med 2021 och färre hushåll är aktuella inom ekonomiskt bistånd.
- Konto 463* Köp av huvudverksamhet, har ökat med 12 procent, 61,3 miljoner kronor beroende främst på volymökningar inom äldreomsorgen och funktionsnedsättning, samt prisökningar för samtliga verksamhetsområden.

- Konto 502*, Löner till anställda, har ökat med 2,7 procent eller 9,9 miljoner kronor, vilket främst beror på årets lönerrevision.
- Konto 504* Ersättning till uppdragstagare, har minskat med 7,8 procent, 510 tusen kronor på grund av färre uppdragstagare främst inom individ och familj, jämfört med samma period 2022.
- På konto 505*, Upplupna löner, periodiserades de upplupna lönerna 2021. Detta enligt anvisning från SLK beroende på den uppskjutna lönerrevisionen 2020. I år blev lönerrevision klar i tid till T2, därav 100 procent minskning från 2021 till 2022.
- Konto 512*, Sjuklön, har ökat med 15,1 procent, 2 miljoner kronor, beroende på fler sjukskrivningar inom förvaltningen jämfört med 2021.
- Konto 601*, Lokalhyror, har ökat med 3,3 procent, 2,2 miljoner kronor, anledningen är indexuppräknning och nya lokaler inom äldreomsorgen.
- Konto 613* Städ- och renhållningstjänster, har minskat med 17,4 procent, 1,9 miljoner kronor på grund av att förvaltningen har ett nytt städavtal och minskat antal städtillfällen på grund av pandemin.
- Konto 615* Mindre reparationer o underhåll av fastigheter, har minskat med 42,2 procent, 1,1 miljoner kronor på grund av färre underhållsarbeten jämfört med samma period förra året.
- Konto 632*, Hyra av inventarier, har ökat med 14,5 procent eller 507 tusen kronor. Ökningen beror framförallt på utbyte av datorer.
- Konto 644* Livsmedel har ökat med 19,5 procent, 1,4 miljoner kronor. Detta beror på ökade volymer inom äldreomsorg och funktionsnedsättning, samt ökade prisnivåer.
- Konto 701*, Transporter (ej personal), har ökat med 14,8 procent, 2,3 miljoner kronor. Detta beror på att brukarresor till daglig verksamhet återgått till mer normala nivåer efter pandemin och kostnaderna ökar därför.
- Konto 744*, Konto IT-system, har ökat med 10 procent, 1,5 miljoner kronor. Anledningen är främst ökade kostnader för stadens IT-prislista samt kostnader för bland annat Medvind.
- Konto 747* Hälso- och friskvårdsrelaterade tjänster, har ökat med 109,4 procent, 1 miljoner kronor vilket beror på det centrala beslutet om ökat friskvårdsbidrag 2022.
- Konto 749* Övriga främmande tjänster, har ökat med 49,8 procent, 615 tusen kronor, inom verksamhetsområde Stadsutveckling. Detta på grund av ändrad kontering gällande områdesvärdar för ökad trygghet, som 2021 låg på 4631.
- Konto 751*, Tillfälligt inhyrd personal, har minskat med 47,3 procent, 1,6 miljoner kronor, jämfört med samma period förra året. Anledningen är ett minskat behov av inhyrd personal framförallt inom äldreomsorgen.

Övrigt

Intern kontroll

Enligt kommunallagen (2017:725) 6 kap. 6 § ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt enligt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten.

Årets internkontroll med dess aktiviteter respektive åtgärder utifrån väsentlighets- och riskanalys är under genomförande enligt plan. Årets kontrollområden omfattar bland annat att *motverka felaktiga utbetalningar och systematiskt välfärdsfusk, kompetensbaserad rekrytering, informationssäkerhet samt avtal för lokaler och hyror.*

För några genomförda kontrollaktiviteter har avvikelser uppmärksammas. Förvaltningsledningen har för dessa kontrollområden beslutat om åtgärder som följs upp i enlighet med nämndens system för intern kontroll.

Genomförda kontroller under perioden

Processer och rutiner för att motverka felaktiga utbetalningar och systematiskt välfärdsfusk visar på en väl känd, organiserad FUT-handläggning, och fungerande, tillämpade rutiner.

Screening för våldsutsatthet

Kontrollaktiviteten har visat på mindre avvikelser. Implementerade styr- och stöddokument finns och enheterna arbetar aktivt med att upptäcka och erbjuda insatser kring hot och våld. Förutom FREDA-frågor använder sig flera av enheterna av andra kompletterande instrument för att upptäcka förekomsten av hot och våld, exempelvis DUR och iRisk. Det finns dock vissa brister i dokumentationen av erbjudandet om screening, vilket ska åtgärdas.

Barnskyddsronder

Kontrollaktiviteten har visat på avvikelser. Det finns stadsövergripande rutiner för barnskyddsronder men saknas lokala rutiner. Färsta förskolor har ingen gemensam rutin eller checklista för genomförande av barnskyddsronder. Trygghetsvandringar och miljöronder i förskolan rör främst den pedagogiska miljön. Arbetet kring barnsäkerhet och barnskyddsronder ska tydliggöras med rutiner och uppföljning.

Hantering av avtal i LOIS

Kontrollaktiviteten har visat på avvikelser. Samtliga kontrollerade lokalavtal var aktiva enligt LOIS, men en mindre andel av dessa hade ett bifogat avtal. Kontroll av huruvida belopp matchar mellan Agresso och LOIS visade på skillnader, och sju avtal kunde inte identifieras i Agresso. Kontroll av årliga hyreshöjningar gjordes och faktureringen för Q1 2019, Q1 2020 och Q1 2021 kontrollerades i Agresso.

Genomförande av insatser/beslut

Kontrollaktiviteten har visat på mindre avvikelser. Insatsen stödboende för vuxna samt dagverksamhet för äldre var utan anmärkning. För insatsen familjehemsplacering för barn är uppföljningen god, men vissa brister finns i upprättande av genomförandeplan och insatsplaneringen. För insatsen VoB finns genomförandeplaner, men brister i insatsplanering och uppföljning. I en del stickprov har noterats att uppföljning skett men med längre tidsintervall än riktlinjerna anger. Åtgärder planeras för respektive verksamhet.

Placeringsbeslut och avtalstrohet för insats jour-/familjehem

Kontrollen visade inte på avvikelser. Styr och stöddokument är kända och ett arbete med att uppdatera och revidera checklistor och riktlinjer pågår. Avtalstrohet kontrolleras i varje ärende och egen avtalsuppföljning vid individuella avtal görs. Att tillstånd från IVO finns och datum för avtal kontrolleras löpande.

Kompetensbaserad rekrytering

Kontrollaktiviteten har visat på avvikelser. Den kompetensbaserade rekryteringsprocessen i Varbi används inte genomgående. Återkoppling till sökande sker inte i tillräcklig utsträckning och en femtedel av kontrollerade rekryteringsärenden har legat öppna i mer än 3 månader. En rad aktiviteter planeras för att åtgärda bristerna och säkerställa att rekrytering sker i enlighet med Stockholms stads process.

Systematiskt brandskyddsarbete

Kontrollaktiviteten har visat på mindre avvikelser. Två av tre kontrollerade enheter har tillräckliga rutiner och planer. En av enheterna saknade planering och rutin. För denna enhet har åtgärder vidtagits.

Hantering av hyresavtal i LOIS

Kontrollaktiviteten visade på avvikelser. Det saknas skriftliga rutiner med tydlig beskrivning av vem gör vad när det gäller t.ex. uppsägning av gamla eller anskaffning av nya lokaler. Det saknas också skriftliga rutiner för andra typer av lokalförändringar t.ex. när det gäller reparation och underhåll. Förvaltningen kommer att åtgärda avvikelserna genom att tydliggöra processen och ta fram rutiner för varje steg.

Särskilda redovisningar

Agenda 2030

Förvaltningens genomförande av Agenda 2030 sker genom det ordinarie arbetet där varje mål för verksamhetsområdena har en koppling till ett eller flera av målen i Agenda 2030, vilket gör att verksamheterna kan se hur deras lokala arbete bidrar till uppfyllandet av globala mål. För att uppnå agendans mål behövs också samverkan, och synliggörande av de synergieffekter som kan uppnås.

I förvaltningens verksamheter har uppföljning och kommunikation kring Agenda 2030 ökat medvetenheten om de globala hållbarhetsmålen och hur vi gemensamt bidrar till dem, genom varje verksamhetsområdes arbete för jämställdhetsintegrering, barnrättsperspektiv, tillgänglighet och delaktighet, ökad trygghet, stadsutveckling, äldreomsorg, förskola, klimat- och miljöarbete.

Jämställdhet

Förvaltningen planerar en jämställdhetsanalys på följande insatser inom beroende: Bostad först, försöks- och träningslägenheter samt SHIS stödboende.

Jämställdhetsambassadörer på enheten för ungdom arbetar med frågan om jämställdhet och har utformat en enkät. Enkätresultaten har lett till vilka teman inom jämställdhet man ska arbeta vidare med, till exempel Vad har vi för krav på en förälder utifrån kön?

Förvaltningen arbetar aktivt med HBTQI+ frågor för att medvetandegöra andra sorters normer, att minska diskriminering och öka inkludering.

För att öka jämställdhet kring delaktighet inom boende på socialpsykiatri mäter man andel förslag som ges på husmöten baserat på kön där resultatet har visat på en jämn fördelning.

Inom äldreomsorgen finns ett personcentrerat arbetssätt som utgår från den enskilda individens behov, förutsättningar, förmågor och önskemål. Äldreomsorgens verksamheter arbetar för att identifiera eventuella skillnader i omsorgen av kvinnor och män och identifierade utmaningar finns. Vid gemensamma aktiviteter och evenemang är det viktigt att de äldre görs delaktiga och hörsammas för att utbudet ska möta efterfrågan. Inom äldreomsorgen är därför inte alltid majoritetsprinciper tillämpliga då män som grupp riskerar att inte hörsammas.

I resultatet från vård- och omsorgsboendenas brukarundersökning har skillnader mellan män och kvinnor uppmärksammats vad gäller den generella nöjdheten. Resultatet visar att män generellt sett är mindre nöjda än kvinnor. Identifierade jämställdhetsutmaningar är därmed att andra principer än majoritetsprinciper behöver användas liksom att identifiera vad skillnaderna mellan kvinnors och mäns upplevelser beror på och hur de kan åtgärdas för att uppnå mål fem och tio inom Agenda 2030, för att garantera ett inkluderande och jämställt perspektiv.

Seniorverksamheten arbetar aktivt med att få flera manliga deltagare till aktiviteter bland annat genom matlagningsgruppen för män och karaoke för finsktalande.

För att säkerställa att flickor och pojkar får samma utrymme i utbildningen arbetar förskolorna aktivt med att öka medvetenheten kring jämställdhet. De reflekterar över sitt språkbruk, granskar barnlitteratur och sitt pedagogiska material ur ett normmedvetet perspektiv. De diskuterar begreppen jämställdhet och jämlikhet och försöker öka medvetenheten kring vuxnas bemötande beroende på barnens kön. Gemensamma utbildningsinsatser har genomförts för att skapa en likvärdig och gemensamt förhållningssätt gentemot barnen i utbildningen. De slutsatser som kan dras av resultaten är att de planerade aktiviteterna har gett effekt. Detta styrks även av det övergripande utfallet i årets förskoleundersökning som visar på ett jämnare resultat mellan könen än tidigare år.

Vårdnadshavare till flickor är generellt sett något nöjdare än pojkars vårdnadshavare. Skillnaderna mellan pojkar och flickor har i årets resultat utjämnats till att bli mer likvärdiga i resultaten i jämförelser med tidigare år. En förklaring till de positiva resultaten kan vara det långsiktiga arbete förskolorna bedriver utifrån ett normkritiskt perspektiv och förvaltningens arbete kopplat till hållbar förskola utifrån jämställdhetsperspektivet.

Förebyggande insatser kring jämställdhet är viktigt för ökad trygghet och för att motverka våld. Forskning visar att jämställda samhällen har en lägre grad av våld. Förvaltningen arbetar redan framgångsrikt med normer och värden men behöver stärka det tidiga våldspreventionsarbetet. Det finns ett behov av att öka medvetenheten hos medarbetarna kring våldsprevention och jämställdhet samt ge förskollärare och barnskötare strategiska verktyg i att arbeta tillsammans med barnen. Utifrån detta har förvaltningen initierat en utökad samverkan med skolan och socialtjänsten för att hitta metoder och arbetssätt som gynnar barns utveckling och bidrar till att utveckla barns lärande från tidig ålder upp till de äldre åldrarna.

Ett strukturerat och systematiskt uppföljningsarbete sker i förskolan genom årlig uppföljning och revidering av plan mot kränkande behandling. Denna plan ska främja och förebygga förskolornas strategiska arbete inom området och följs upp av förvaltningen för att identifiera behov och säkerställa en trygg omsorg och god utbildning för barn utifrån jämställdhetsarbetet

Barns rättigheter

Förvaltningens barnrättssamordnare har medverkat på barnrättsdagarna där årets tema varit ”varje barns rätt till utbildning och information”. Barnrättssamordnare har tillsammans med barnombud lett arbetet utifrån aktuella implementeringsplaner med syfte att öka barnrättsperspektivet. Barnkonsekvensanalyser har gjorts i socialtjänstärenden som berör barn och barnrättsarbetet har lett till en ökad samverkan mellan förvaltningens avdelningar och enheter i ärenden där barn ingår.

Introduktion av nyanställda medarbetare inkluderar genomgång av barnrättsperspektivet. Förvaltningens barnrättssamordnare har tillsammans med barnombuden utformat olika former av informationsmaterial som riktar sig till barn, till exempel barnanpassade foldrar om verksamheterna, möteskallelser och informationsbrev.

Förvaltningen fortsätter arbeta för att höja och stärka barn och ungdomars delaktighet i utredningar samt kring återkoppling i ärenden. I de fall det har varit en låg delaktighet har det berott på att den unge inte velat medverka i kontakten med socialtjänsten. Medarbetare i förvaltningens enhet för barn har genomgått utbildning i metodstödet Risk och skyddsbedömningar för våldsutsatta barn (iRiSk) i samarbete med Marie Cederschiölds högskola. iRiSk är ett metodstöd som bidrar till ett bättre underlag för att bedöma graden av risk samt valet av lämpliga insatser i form av skydd, stöd och behandling i ärenden där barn upplevt våld. I metodstödet ingår också att utreda våldsutövande förälders omsorgsförmåga. Under hösten 2022 fortsätter implementeringen med iRiSk och med konsultationshandledning från professor på, Marie Cederschiölds högskola.

Förvaltningens förskoleavdelning arbetar med ”Hållbar utveckling i förskola” vilket berör bland annat barns språk och sätt att kommunicera. Barnkonferenser är ett viktigt arbetssätt.

Barn har rätt till lek, vila och fritid. Förvaltningens öppna mötesplatser för barn och unga och våra många sommarlovsaktiviteter bidrar till den rätten.

Barn har rätt till att uttrycka sin mening och höras i frågor som rör barnet. Inom förvaltningens öppna mötesplatser för barn och unga är besökarnas åsikter och inflytande viktigt. Barn och unga får komma med önskemål om aktiviteter och vara med och planera. Ett exempel är ”Intresseklubben antecknar” som är en grupp ungdomar med funktionsnedsättning som arbetar med att göra sina röster hörda i samhället. Just nu är det fokus på engagemang inför valet.

Under sommaren genomfördes en stor musikfestival med fokus på koreansk popmusik som arrangerades av ungdomar med stöd från medarbetare från Tuben. Ett annat exempel är Sportscamp där de 120 ferieungdomarna ges stort utrymme för inflytande och ansvar. Och där de deltagande barnen får vara med och utvärdera veckan.

Även inom förvaltningens arbete med stadsmiljö har barn rätt att uttrycka sin mening. Under tertialen har barn deltagit i en medborgardialog om utformningen av lekparken Byängen i Sköndal.

Barn har rätt till hälsa. Förvaltningens många lovaktiviteter under sommaren med fokus på idrott och rörelse bidrar till det.

Nationella minoriteters rättigheter

Förvaltningens öppna seniorverksamhet har anordnat träffar för finsktalande seniorer en gång i månaden i samverkan med Skarpnäck och Enskede-Årsta-Vantör. Därutöver har aktivitet med karaoke erbjudits. Karaoke har haft deltagare från hela Stockholm och närliggande kommuner. En ökning av antalet män har observerats bland deltagarna på Karaoke.

För finsktalande barnfamiljer har förvaltningen i samverkan med en förening anordnat träffar två gånger i månaden på Forsängens parklek.

Förvaltningen har samarbetat med Farsta bibliotek kring alla nationella minoriteter.

I arbetet med att svara upp mot Agenda 2030 och målet om en hållbar stad är arbetet med uppfylla de nationella minoriteternas rättigheter en viktig del. En del av uppdraget är att bidra till en revitalisering av minoritetsspråken, men för att det ska vara möjligt måste en del förutsättningar vara uppfyllda.

Farsta har inte någon finsktalande avdelning eller förskola på grund av att det är för få barn som har finska som modersmål alternativt har nära släktingar som talar finska. 2022 har förskolan ett 20 tal barn som talar finska alternativt kommer i kontakt med finska språket i sin hemmiljö inskrivna. Familjerna bor utspridda i stadsdelsområdet, men med tyngdpunkt på den södra delen av stadsdelen.

Farsta har tidigare i två omgångar försökt möta kravet på att erbjuda förskola med finsktalande personal. Det som har varit aktuellt har varit en erbjudande om en integrerad svensk- och finskspråkig undervisning på en avdelning. Försöken har inte fallit väl ut. Få vårdnadshavare har visat intresse och efterhand har de som börjat i verksamheten bytt till mer närliggande förskolor alternativt en finskspråkig förskola i en annan stadsdel/kommun. Från och med hösten 2022 anställer förvaltningen en finsk språkstödjare för att stärka, utveckla och säkerställa arbetet och kulturen kring nationella minoriteter på stadsdelens förskolor utifrån lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråkets intentioner.

Köhandläggarna har inte fått några frågor om förskolor som erbjuder språkträning på romani, mieänkieli eller samiska. Fåtal barn har romani chib som modersmål. De bor i olika delar av Farsta. Inga barn kommer i kontakt med mieänkieli, samiska eller jiddisch i sin hemmiljö enligt senaste språkkartläggningen. Resultatet av årets språkkartläggning redovisas i verksamhetsberättelsen efter genomförd kartläggning under hösten.

Övrigt

Ej aktuellt.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Ekstrand, Stadsdelsdirektör	2022-09-15